

# วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๕

ทำอย่างไรจึงจะสอบได้  
ทุนเล่าเรียนหลวง  
การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ในวิชาชีพบางสาขาเข้ารับราชการ



เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติข้าราชการ

10.-

# วารสารข้าราชการ

วารสารรายเดือนเพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้

ปีที่ ๒๗

ฉบับที่ ๓

มีนาคม ๒๕๒๕

เรื่องส่ง  
สำนักงาน ก.พ.

## วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

## บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีก เล่มละ ๑๐ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๘๐ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกรับและส่งเงินในนาม **ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก ก.ท. ๓ โทร. ๒๘๑๕๕๕๕ หรือ ๒๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๔** โดยส่งจ่ายเงินที่ ป.ท. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหากฎหมายระเบียบ และวินัยข้าราชการ พลเรือน ปัญหาคลังหรือปัญหาข้อของใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นโปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

- ผู้จัดการสวัสดิการ

นายนิวัฒน์

วัชรวารการ

ฝ่ายจัดการ

นายปรีชา

วัชรากัย

## ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายโสรัจ

สุจริตกุล

นายสำราญ

ถาวรยศม์

พันตรี อรรถ

วิชัยกุล

นายวิลาศ

สิงหวิสัย

บรรณาธิการ

นายอดุล

บุญประกอบ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายวีระ

ไชยธรรม

นายบุญรอด

สิงหวัฒนาศิริ

นายปรีชา

วิชัยดิษฐ์

กองบรรณาธิการ

นายบัญญัติ

ศุภศิลป์

น.ส. ยุพิน

ชาติธรรม

นางประอร

โกมลภิส

น.ส. ยุพยง

เนี่ยวกุล

นายอาวธ

วรรณวงศ์

นายเพิ่มศักดิ์

เพิ่มพูน

ฝ่ายศิลป์

นายสุรศักดิ์

ศรีพยัคฆ์

ประชาสัมพันธ์

นายจรัสพงษ์

ธิดาชะวีโรจน์

นายอดุล

จันทร์ศักดิ์

สถานที่พิมพ์

ไทยพิมพ์ - อักษรสารการพิมพ์

โทร. ๒๒๓๒๓๒๐

กรุงเทพฯ ฯ

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นางมาลี

ปริกัมศิลป์

# สารบัญ

	หน้า
- โหมโรง	๓
- ทำอย่างไรจึงจะสอบได้	๕
- ทุนเล่าเรียนหลวง	๒๔
- การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ในวิชาชีพบางสาขาเข้ารับราชการ	๔๐
- กฎหมายและระเบียบใหม่	๔๖
- ถอดนวมชก	๕๒
- เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับวินัย	๖๑
- การทำความสงบช่วยรักษาโรคบางอย่างได้อย่างไร	๖๕
- ทางมีชัย	๗๔
- กำหนดการงานวันข้าราชการพลเรือน ปี ๒๕๒๕	๘๐

# โหมโรง

คราวนี้ขอโหมโรงกันแต่วันน้อย เพราะเป็นเรื่องสำคัญต่อเพื่อน ๆ ข้าราชการเชื่อว่าทุกท่านยังคงจำได้ วันที่ ๑ เมษายน คือวันข้าราชการพลเรือน สำหรับการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๒๕ นี้ ท่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ท่านปลัดกระทรวง ท่านปลัดทบวง และท่านปลัดกรุงเทพมหานคร ได้ร่วมประชุมหารือกับท่านเลขาธิการ ก.พ. เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ นี้ และตกลงร่วมมือกันที่จะจัดงานวันข้าราชการพลเรือนในวันที่ ๑-๒ เมษายน โดยมุ่งที่จะเผยแพร่แนวทางการเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการและเพื่อร่วมสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี งานนี้จะมีในส่วนบุคคลด้วย เพราะเป็นงานของข้าราชการพลเรือนทุกท่าน

เรื่องที่ทุกท่านควรติดตามรับฟังให้ได้คือ พระบรมราชาวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระโอวาทของสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งพระราชทานให้แก่ข้าราชการพลเรือนทั่วประเทศ กับคำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งจะออกอากาศทั้งทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และทางสถานีโทรทัศน์สีทุกช่อง ในวันที่ ๑ เมษายน นอกจากนี้ในวันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม ก่อนวันข้าราชการพลเรือนจะมีการแสดงปาฐกถาธรรมพิเศษแก่ข้าราชการพลเรือนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โดยท่านพุทธทาสภิกขุ และทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ โดยท่านปัญญาทันตภิกขุ

สำหรับกิจกรรมในงานวันข้าราชการพลเรือนในกรุงเทพมหานครนั้น จะจัดที่โรงละครแห่งชาติ ล้วนมีแต่เรื่องที่ควรแก่การสนใจทั้งสิ้น เช่น นิทรรศการเกี่ยวกับวิวัฒนาการของระบบราชการ ฝ่ายพลเรือนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การบริหารราชการของพระมหากษัตริย์ในมหากัรบรมราชวงศ์ ข้าราชการดีเด่นในอดีต การเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน ทางด้านอภิปรายก็มีหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ เช่น “เย็นศิระ เพราะพระบริบาล” “รัตนโกสินทร์ไม่สิ้นข้าราชการดี” “ข้าราชการช่วยชาติให้ยู่รอดได้อย่างไร” ผู้จัดได้พยายามเลือกพื้นที่อภิปรายเพื่อให้ผู้ฟังได้รับสาระอย่างเต็มที่สมค่ากับเวลา นอกจากนี้ก็มีปาฐกถาเกี่ยวกับการเสริมสร้างจริยธรรม ซึ่งได้จัดเป็นรายการพิเศษ และได้เชิญ

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผู้บรรยาย ทางด้านทำเนียบรัฐบาลก็มีการแจกเกียรติบัตรข้าราชการ  
ตัวอย่าง ที่สนามศุภชลาศัยมีการแข่งขันฟุตบอลข้าราชการพลเรือนนัดชิงชนะเลิศ นี่ก็เป็นเพียงตัวอย่าง  
ยังมีรายการอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกมาก รายละเอียดต่าง ๆ ได้จัดเสนอท่านไว้ในวารสารเล่มนี้แล้วและคาด  
ว่าส่วนราชการจะแจ้งให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบเพิ่มเติมอีก

อย่างไรก็ตาม อย่าลืมวารสารข้าราชการฉบับเมษายนไปเสียล่ะครับ เราได้จัดทำเป็นพิเศษ  
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน รับรองถูกใจแน่ กรุณาช่วยแจ้งข่าวให้เพื่อนๆ ได้ทราบด้วยครับ  
ถ้าสมัครเป็นสมาชิกวารสารข้าราชการแล้วจะได้วารสารที่ราคาถูกกว่าซื้อปลีกมากนัก ขอขอบคุณครับ

## บรรณาธิการ

1 เมษายน วันข้าราชการพลเรือน

**ข้าราชการคือบุคคลที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ**

บัญชาการวังปารวญ

# ทำอย่างไรจึงจะสอบได้

บัญญัติ สุภศิลป์

การรับราชการถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีความมั่นคง และยังเป็นที่นิยมของคนไทยอีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการเปิดรับสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการตามส่วนราชการต่างๆ จะมีผู้มาสมัครสอบเป็นจำนวนมากในบางครั้งมีอัตราว่างที่จะบรรจุได้เพียง ๑ หรือ ๒ อัตราเท่านั้น แต่ก็มีผู้มาสมัครสอบกันเป็นจำนวนร้อยๆ คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับสมัครสอบของ ก.พ. จะมีผู้มาสมัครสอบกันเป็นหมื่นๆ คน เช่น การรับสมัครสอบแข่งขันเมื่อเดือนเมษายนของปีที่แล้วมีผู้สมัครสอบ ๓ หมื่นกว่าคน และคาดว่าในการรับสมัครสอบในเดือนเมษายนของปีหน้าจะมีผู้สมัครสอบประมาณ ๔ หมื่นคน เหตุผลหนึ่งที่มีผู้มาสมัครสอบที่ ก.พ. เป็นจำนวนมากอาจจะเป็นเพราะว่า การสอบของ ก.พ. เป็นการสอบในลักษณะสอบรวมให้กับส่วนราชการต่างๆ โอกาสที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการจึงมีมากกว่าที่อื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามในการสอบแข่งขันที่มีผู้สมัครสอบเป็นจำนวนมาก ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกลั่นกรองผู้สมัครสอบที่มีคุณภาพไม่ถึงขนาดออกให้เหลือจำนวนน้อยลง วิธี

ที่จะกลั่นกรองคนออกที่ดีที่สุด เห็นจะได้แก่วิธีการออกข้อสอบให้ก่อนข้างยาก เพื่อที่จะคัดให้ได้แต่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดในแต่ละตำแหน่งเข้ารับราชการ ดังนั้นผู้ที่สอบแข่งขันได้จะต้องเป็นผู้ที่เรียนเก่งแล้ว ยังต้องเป็นผู้รู้เรื่องวิธีการต่างๆ ในการดำเนินการสอบอย่างถี่ถ้วนและถูกวิธีอีกด้วย ผู้ที่รู้วิธีดำเนินการสอบอย่างถูกวิธีนั้นจะเป็นเครื่องเสริมสร้างให้มีโอกาสสอบได้และสอบได้ลำดับที่ดีๆ อีกด้วย ฉะนั้น ผู้เขียนจะขอเสนอแนะบางสิ่งบางอย่างในการดำเนินการสอบที่ถูกวิธีนั้น จะต้องทำอย่างไร ซึ่งจะเป็นคุณประโยชน์แก่ผู้สมัครสอบเข้ารับราชการ

ก่อนอื่น ขอเสนอแนะว่า ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการท่านควรติดต่อกับที่ใดบ้าง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ติดตามข่าวการรับสมัครสอบได้ที่

– ศูนย์ข่าวการสอบ สำนักงาน ก.พ.  
ที่ศูนย์ข่าว<sup>๕</sup> จะติดตามประกาศสรุปข่าวการสมัครสอบ  
เข้ารับราชการของส่วนราชการต่างๆ

- กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ
- สำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด

๒. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการครู จะติดตามข่าวการรับสมัครสอบได้ที่

- กระทรวงศึกษาธิการ
- กรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษา  
ธิการ
- สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษา  
ธิการ
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุก  
จังหวัด

๓. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการกรุงเทพมหานคร จะติดตามข่าวการรับ  
สมัครสอบได้ที่

- ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร
- ที่ทำการเขตต่างๆ ในสังกัดกรุงเทพ  
มหานคร

๔. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการมหาวิทยาลัย จะติดตามข่าวการรับสมัคร  
สอบได้ที่

- ทบวงมหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยทุกแห่ง

๕. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการรัฐสภา จะติดตามข่าวการรับสมัครสอบ  
ได้ที่

- สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๖. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการตำรวจ จะติดตามข่าวการรับสมัครสอบ  
ได้ที่

- กรมตำรวจ

๗. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการทหาร จะติดตามข่าวการรับสมัครสอบ  
ได้ที่

- สำนักงานเลขาธิการทหารบก ทหาร  
เรือ และทหารอากาศ

๘. ถ้าท่านประสงค์จะเข้ารับราชการเป็น  
ข้าราชการหรือทำงานในภาคเอกชน จะติดตามข่าว  
การรับสมัครสอบได้ที่

- กรมแรงงาน

สำหรับการรับสมัครของ ก.พ. ในครั้งต่อไป  
คือ เดือนเมษายนคาดว่าจะรับสมัครสอบตั้งแต่วันที่  
๕-๒๗ เมษายน ๒๕๒๕ ตำแหน่งที่คาดว่าจะ  
จะรับสมัครในครั้งนั้น ดังนี้

ระดับ ๑ มี ๕ ตำแหน่ง คือ

๑. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ จะรับ  
สมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม  
ศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ทางบัญชี พาณิชยการ  
เลขานุการ หรือภาษาต่างประเทศ

๒. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๑  
รับสมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม  
ศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ทางบัญชี หรือพณิชย-  
การ

๓. ตำแหน่งช่างโยธา ๑ จะรับสมัครจาก  
ผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอน  
ปลายสายอาชีพ สาขาช่างก่อสร้าง หรือสาขาช่าง  
โยธา

๔. ตำแหน่งช่างไฟฟ้า ๑ จะรับสมัคร  
จากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอน  
ปลายสายอาชีพ ทางช่างไฟฟ้า

๕. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สื่อสาร ๑ จะรับ  
สมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม  
ศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ทางช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ  
และโทรคมนาคม ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ระดับ ๒ มี ๖ ตำแหน่ง คือ

๑. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี  
๒ จะรับสมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยค  
วิชาชีพชั้นสูง ทางบัญชีหรือพณิชยการ หรือ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ทางบัญชี การ  
ธนาคาร และธุรกิจการเงิน หรือการตลาด

๒. ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ๒ จะรับ  
สมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพ  
ชั้นสูง ทางบัญชี พณิชยการ ธุรกิจทั่วไป เลข  
านุการ หรือภาษาต่างประเทศ ประกาศนียบัตรวิชา

ชีพเทคนิค ทางบัญชี เลขานุการ การตลาด หรือ  
การธนาคาร และธุรกิจการเงิน

๓. ตำแหน่งนายช่างโยธา ๒ จะรับสมัคร  
จากผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง  
สาขาก่อสร้าง สาขาโยธา

๔. ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล ๒ (ด้าน  
ช่างยนต์) จะรับสมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตร  
ประโยควิชาชีพชั้นสูง ทางช่างยนต์

๕. ตำแหน่งนายช่างไฟฟ้า ๒ (ด้านไฟฟ้า  
กำลัง) จะรับสมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตร  
ประโยควิชาชีพชั้นสูง ทางช่างไฟฟ้า

๖. ตำแหน่งนายช่างไฟฟ้า ๒ (ด้านไฟฟ้า  
สื่อสาร) จะรับสมัครจากผู้ได้รับประกาศนียบัตร  
ประโยควิชาชีพชั้นสูง ทางช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็ก-  
ทรอนิกส์ ช่างวิทยุและโทรคมนาคม

ระดับ ๓ มี ๗ ตำแหน่ง คือ

๑. ตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี ๓  
จะรับสมัครจากผู้ได้รับปริญญาตรี ทางบัญชี หรือ  
พาณิชยศาสตร์

๒. ตำแหน่งนักติกร ๓ จะรับสมัครจากผู้  
ได้รับปริญญาตรี ทางนิติศาสตร์

๓. ตำแหน่งนักบัญชี ๓ จะรับสมัครจาก  
ผู้ได้รับปริญญาตรี ทางบัญชี

๔. ตำแหน่งบุคลากร ๓ (ด้านบริหาร) จะ  
รับสมัครจากผู้ได้รับปริญญาตรี สาขาบริหารงาน  
บุคคล สาขาบริหารรัฐกิจ สาขารัฐประศาสนศาสตร์



๕. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๓ (ค้ำภาษาอังกฤษ) จะรับสมัครจากผู้ได้รับปริญญาตรี อักษรศาสตร์ หรือศิลปศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษ

๖. ตำแหน่งเศรษฐกร ๓ จะรับสมัครจากผู้ได้รับปริญญาตรี ทางเศรษฐศาสตร์

๗. ตำแหน่งนักสถิติ ๓ จะรับสมัครจากผู้ได้รับปริญญาตรี ที่มีการศึกษาวิชาสถิติไม่ต่ำกว่า ๖ หน่วยกิต หรือได้รับปริญญาตรี ทางภูมิศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ที่มีการศึกษาวิชาสถิติไม่ต่ำกว่า ๓ หน่วยกิต

เมื่อท่านตัดสินใจที่จะเข้ารับราชการเป็นทีแน่อนแล้วท่าน จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะสมัครสอบหรือสอบ สิ่งที่ท่านจะต้องเตรียมตัว มีดังต่อไปนี้

๑. จัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ใช้ในการรับสมัครสอบไว้ให้พร้อมในการสมัครสอบ ถ้าไม่มีเอกสารบางอย่างท่านจะไม่มีสิทธิสมัครสอบเข้ารับราชการก็ได้ ซึ่งทำให้ท่านเสียสิทธิในการสมัครสอบไปอย่างน่าเสียดาย

๒. การเตรียมตัวคู่มือสอบไว้ให้พร้อมเสมอ ถ้ามีที่ใดเปิดรับสมัครสอบ จะได้พร้อมที่จะไปสมัครสอบหรือสอบได้ทันที

### วันสมัครสอบท่านจะต้องปฏิบัติอย่างไร

(๑) นำเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรับสมัครสอบไปให้พร้อม หากจะต้องยื่นหลัก

ฐานในวันรับสมัครสอบ ก็สามารถยื่นได้โดยไม่มีปัญหา หรือถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับวุฒิที่รับสมัครสอบ อาจจะไม่ต้องตามประกาศรับสมัครสอบก็ได้ยื่น Transcript ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่ามีสิทธิ์สมัครสอบหรือไม่ สำหรับในการสมัครสอบของ ก.พ. นั้นในขั้นตอนการรับสมัครจะยังไม่รับเอกสารหลักฐานการสมัครสอบ แต่จะให้ผู้สมัครสอบรับรองตนเองว่ามีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครสอบและหลังจากประกาศผลการสอบข้อเขียนแล้ว ผู้ใดสอบได้จึงค่อยนำเอาเอกสารหลักฐาน การสมัครสอบมายื่นจากนั้นก็จะมีการตรวจคุณสมบัติของผู้สมัครสอบ และถ้าผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ตรงตามประกาศรับสมัครสอบ และถ้าผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ตรงตามประกาศรับสมัครสอบก็จะขาดคุณสมบัติทันที

(๒) ก่อนสมัครสอบควรอ่านประกาศรับสมัครสอบและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการสอบที่ประกาศไว้ สิ่งที่สำคัญท่านควรทราบก็คือคุณสมบัติของผู้สมัครสอบ ซึ่งมีคุณสมบัติอยู่ ๒ อย่างคือ คุณสมบัติทั่วไปกับคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

คุณสมบัติทั่วไปหมายถึงคุณสมบัติของผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เช่น มีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี ไม่เป็นผู้มีภาวะทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความ

สามารถ หรือจิตพื้นเพื่อนไม่สมบูรณ์ หรือ เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. เป็นต้น

ส่วนคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เป็น เรื่องของการกำหนดคุณวุฒิของผู้สมัครสอบในแต่ละตำแหน่งว่าจะรับสมัครสอบวุฒิใด เช่น ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งจะกำหนดไว้ว่า ได้ประกาศนียบัตรประโยค มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ทางบัญชี พณิชย- การ เลขานุการ หรือภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

(๓) ควรดูหลักสูตรสอบในตำแหน่งต่างๆ ที่ท่านมีสิทธิสมัครสอบว่า วิชาสอบมีเนื้อหาอะไร บ้างตรงกับที่เคยได้เรียนมามากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำเอาไปไตร่ตรองดูว่าควรจะเลือกสมัคร สอบตำแหน่งใดดี สำหรับหลักสูตรที่ ก.พ. กำหนด ให้ผู้สมัครสอบต้องมีลักษณะเป็นบันได ๓ ชั้น โดย มีจุดหมายแตกต่างกันในแต่ละชั้นของบันได แต่ผู้ที่จะเป็นผู้สอบแข่งขันได้ต้องเป็นผู้ผ่านบันไดทั้ง ๓ ชั้น ตามเกณฑ์การตัดสินที่กำหนดไว้ บันไดทั้ง ๓ ชั้น มีดังต่อไปนี้

ขั้น ๑ ก.พ. กำหนดให้สอบภาคความรู้ ความสามารถทั่วไป คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน มีสอบ ๒ วิชา เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถ โดยวิธีสอบข้อเขียน และทั้งสองวิชานี้เท่าที่ผ่านมา เป็นข้อสอบแบบปรนัย สำหรับเนื้อหารายละเอียด ของวิชาทั้งสองนั้นดังนี้

## ระดับ ๑ และระดับ ๒

วิชาที่ ๑ ทดสอบ ความสามารถทั่วไป

คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน มีเนื้อหาดังนี้

๑. ความสามารถ ในการ คิดเลข  
สรุปเหตุผลเกี่ยวกับตัวเลขและ  
ข้อมูลต่างๆ

๒. ความสามารถทางภาษา

ทดสอบความสามารถในการคิด  
สรุปหาเหตุผลซึ่งเนื้อหา จะ  
ประกอบด้วยคำอ่านจับใจความ  
ของบทความทางสังคมศาสตร์  
อุปมาอุปไมย การสรุปเหตุผล  
และหาความสัมพันธ์ของคำ ข้อ  
ความ และหรือรูปภาพ

วิชาที่ ๒ ภาษาไทย คะแนนเต็ม ๑๐๐

คะแนน มีเนื้อหาดังนี้

๑. กัพท์

๑. การเขียนตัวสะกด

๒. ความหมายของคำหรือกลุ่มคำ

๒. ความเข้าใจภาษา

การอ่านและการทำความเข้าใจกับ  
บทความหรือข้อความที่กำหนดให้  
แล้วตอบคำถามที่ตามมาในแต่ละ  
บทความหรือข้อความ ทั้งนี้ รวม  
ไปถึงการสรุปความ และการตี  
ความด้วย

๓. การเขียน

- ๑. การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ
- ๒. การเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา
- ๓. การเรียงข้อความ

ระดับ ๓

วิชาที่ ๑ ทดสอบความสามารถในการศึกษา

วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล คะแนนเต็ม ๑๐๐  
คะแนน มีเนื้อหาดังนี้

ทดสอบความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์ และสรุปเหตุผล โดยให้วิเคราะห์จับประเด็นจากข้อมูลหรือข้อความทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิเคราะห์หาเหตุผล แล้วให้สรุปความอุปมาอุปไมย โดยอาศัยความรู้ทั่วไปและการศึกษาเหตุผลด้วยตัวเลข

วิชาที่ ๒ ภาษาไทย คะแนนเต็ม ๑๐๐

คะแนน มีเนื้อหาดังนี้

๑. กัณฑ์

- ๑. การเขียนตัวสะกด
- ๒. ความหมายของคำหรือกลุ่มคำ
- ๒. ความเข้าใจภาษา  
การอ่านและการทำความเข้าใจกับบทความ หรือข้อความที่กำหนด

ให้ แล้วตอบคำถามที่ตามมาในแต่ละบทความ หรือข้อความทั้งนี้ รวมไปถึงการสรุปความและการตีความด้วย

๓. การเขียน

- ๑. การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ
- ๒. การเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา
- ๓. การเรียงข้อความ

การที่ ก.พ. กำหนดให้ทดสอบความสามารถทั่วไปในระดับ ๑ และ ๒ หรือทดสอบความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผลในระดับ ๓ นั้น ผู้เขียนเข้าใจว่า ก.พ. มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทดสอบเชาวน์ปัญญาความมีเหตุมีผลของผู้เข้าสอบแต่ละคนที่มีอยู่ในตัวว่า มีมากน้อยเพียงใดโดยมีความเชื่อมั่นว่าผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาสูงเป็นคนที่ มีเหตุมีผลดี ย่อมจะสามารถปรับตัวหรือจะพัฒนาตัวเองหรือสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องรวดเร็วกว่าผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาน้อยกว่า ส่วนการสอบภาษาไทยนั้นเข้าใจว่า ก.พ. มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาไทยว่า มีมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพราะว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในราชการและมีความเชื่อมั่นว่า ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาไทยดี ย่อมจะเขียนหนังสือราชการได้ดีกว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในภาษาไทยน้อยกว่า

นอกจากนี้ ในการสอบวิชาความสามารถทั่วไป ในระดับ ๑ และระดับ ๒ กับวิชาความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผลในระดับ ๓ นั้น กองการสอบสำนักงาน ก.พ. ได้เคยชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิชาดังกล่าวไว้ ดังนี้

๑) การทดสอบความสามารถทั่วไป(ระดับ ๑ และระดับ ๒) และความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผล (ระดับ ๓) นั้น มีลักษณะเป็นการทดสอบเชาวน์ปัญญามากกว่าการทดสอบความรู้ความเข้าใจในวิชาเรียนแขนงใดแขนงหนึ่ง โดยเฉพาะ เชาวน์ปัญญานั้นแต่ละคนมีอยู่แล้วในตัวพัฒนามาตามลำดับและสะสมมาตลอดชีวิต ปัญหาและเนื้อหาของข้อสอบนั้นกว้างและมีลักษณะเป็นกลางๆ ได้กำหนดข้อเท็จจริงอยู่ในตัวข้อสอบแล้ว เหลือแต่ที่จะใช้เชาวน์ปัญญาขบคิดแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบเอาเอง ผู้ที่มีความสามารถทางเชาวน์ปัญญาสูงย่อมแก้ปัญหาได้ถูกต้องและเร็ว

๒) ข้อสอบวิชานี้เป็นข้อสอบแบบปรนัย ซึ่งกรรมการออกข้อสอบจะเปลี่ยนแปลงข้อสอบอยู่เรื่อย ๆ เพื่อมิให้ซ้ำกับข้อสอบที่เคยใช้สอบมาแล้ว หรือตัวอย่างข้อสอบที่พิมพ์เผยแพร่อยู่ในขณะนี้ ดังนั้น การจำข้อสอบ การทวนวิชา หรือการดูหนังสือจากตัวอย่างข้อสอบ จึงแทบจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย

ข้อ ๒ ขนท ๒ ก.พ. กำหนดให้สอบภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง คะแนนเต็ม

๒๐๐ คะแนน อาจจะสอบวิชาเดียวหรือแยกออกเป็น ๒ วิชาก็ได้ โดยกำหนดคะแนนเต็มวิชาละ ๑๐๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่ง ๑๕๐ คะแนน และอีกวิชาหนึ่ง ๕๐ คะแนนก็ได้ ในการสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งนี้โดยมากจะกำหนดวิชาสอบให้มีความสัมพันธ์กับงานที่จะต้องไปปฏิบัติของตำแหน่งนั้น และถ้านงานที่จะต้องปฏิบัตินั้นมีการสอนในสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ก็จะเอาเนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอน ในสถานศึกษามาเป็นหลักสูตรสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะงานที่จะต้องไปปฏิบัติเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่างด้วยแล้ว การกำหนดหลักสูตรสอบในวิชาเฉพาะตำแหน่งจะเอาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่เรียนมาเป็นหลักสูตรสอบ สำหรับการจัดทำหลักสูตรสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งของ ก.พ. จะเชิญผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ ที่มีตำแหน่งที่จะเปิดสอบนั้นมาร่วมพิจารณากำหนดหลักสูตรสอบในฐานะเป็นผู้ใช้คน และจะเชิญผู้แทนจากสถานศึกษาต่างๆ ที่เปิดสอนในวิชาที่มีลักษณะงานในตำแหน่งนั้นมาร่วมพิจารณากำหนดหลักสูตรสอบในฐานะเป็นผู้ผลิต ในการกำหนดหลักสูตรสอบของ ก.พ. จึงเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาต่างๆ อย่างละเอียดครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญๆ ที่มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาเกือบทั้งหมด ฉะนั้น ผู้ที่จะสมัครสอบเข้ารับราชการของ ก.พ. จะดูหนังสือเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยวิธีแก้งข้อสอบเห็นที่จะสอบไม่ได้เป็นแน่ ดังนั้น จึงอยาก

เสนอแนะให้ดูหนังสือทุกเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างละเอียด

การที่ ก.พ. กำหนดให้สอบภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งเข้าใจว่า ก.พ. มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะ ทดสอบความรู้ความสามารถในวิชาเฉพาะตำแหน่งของผู้สอบว่ามีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะไปปฏิบัติงาน ในตำแหน่งนั้นมีมากน้อยเพียงใด

ข้อ ๓ ขนที่ ๓ ก.พ. กำหนดให้สอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน โดยจะประเมินผู้สมัครสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่จากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานของผู้สมัครสอบ และสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ที่อาจใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และความรู้ในเรื่องการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ความสามารถ ประสพการณ์ ท่วงทิวาจา อุปนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ การปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ เชาว์ปัญญา และบุคลิกภาพอย่างอื่น

การที่ ก.พ. กำหนดให้สอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น เข้าใจว่า ก.พ. มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะประเมินผู้เข้าสอบในส่วนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการทดสอบความรู้ความสามารถที่เป็นข้อเขียนหรือภาคปฏิบัติไปแล้ว โดยวิธีสัมภาษณ์ เพื่อให้

ทราบว่าผู้เข้าสอบนั้นเหมาะสมกับงานที่จะไปปฏิบัติ ในตำแหน่งนั้นได้หรือไม่ เช่น บุคลิก ลักษณะ ท่าทาง ท่วงทิวาจา ปฏิภาณไหวพริบ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นต้น

(๔) ควรดูลักษณะงานที่จะปฏิบัติ ในตำแหน่งที่จะสมัครสอบว่า งานในตำแหน่งนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง ควรจัดไว้ด้วยเพราะลักษณะงานของตำแหน่ง จะมีประโยชน์ใน ตอน สอบ สัมภาษณ์ กรรมการอาจจะสอบถามลักษณะงานในตำแหน่งนั้นว่า จะต้องทำอะไรบ้างหรือบางทีกรรมการอาจถามข้อคิดเห็นหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนี้ ท่านก็สามารถตอบได้ถูกต้องซึ่งจะทำให้ท่านมีโอกาสได้คะแนนดี

(๕) ควรร่างตารางสอบ เพื่อจะได้ทราบว่า วิชาที่จะสอบนั้นสอบในวันและเวลาใด ถ้ามีสิทธิสมัครสอบหลายตำแหน่ง จะได้ทราบว่าวิชาที่จะต้องสอบนั้น สอบในวันเวลาเดียวกันหรือไม่ ถ้าสอบตรงกันจะได้ตัดสินใจว่าควร จะเลือกสมัครสอบตำแหน่งใด ในการสมัครสอบของ ก.พ. ได้ กำหนดว่าถ้าสมัครสอบไว้แล้ว จะขอถอนขอเปลี่ยนหรือขอเพิ่มอีกไม่ได้

(๖) ควรดูอัตราว่างที่จะสมัคร สอบว่ามี อัตราว่างที่จะบรรจุได้ในครั้งแรกก็อัตรา และเป็นของส่วนราชการใด หรือเป็นการเปิดสอบไว้ล่วงหน้า เพราะขณะนี้ ตำแหน่งนี้ยังไม่มีส่วนราชการใดแจ้งอัตราว่างมาหรืออาจจะมีผู้สอบแข่งขันได้ใน

บัญชี การคู่อักราวังที่จะบรรจุในครั้งแรกนั้น อาจมีประโยชน์ให้ท่านได้ไตร่ตรองดูว่าควรจะเลือกสมัครสอบตำแหน่งใดดี

(๗) ควรพิจารณาชื่อตำแหน่งที่จะสมัคร สอบด้วยว่าตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่บรรจุเฉพาะ กรม หรือเป็นตำแหน่งที่บรรจุหลายกรม หรือเป็น ตำแหน่งที่บรรจุทุกกระทรวงทบวงกรม ถ้าท่าน สมัครสอบตำแหน่งที่บรรจุเฉพาะกรม ท่านจะมี โอกาสได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเพียงกรมเดียว และจะมีอัตราราวังเพียงไม่กี่อัตรา ถ้าท่านสมัคร สอบตำแหน่งที่บรรจุหลายกรม โอกาสที่ท่านจะ ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการมีมากขึ้น แต่ถ้า ท่านสมัครสอบตำแหน่งที่บรรจุทุกกระทรวงทบวง กรม ท่านก็จะมีโอกาสได้รับการบรรจุเข้ารับ ราชการมากที่สุด เพราะมีอัตราราวังมาก ปัญหา มี อยู่ว่า แล้วจะรู้ได้อย่างไรตำแหน่งใดเป็นตำแหน่ง ที่จะบรรจุได้เฉพาะกรมหรือหลายกรม หรือทุก กระทรวงทบวงกรม ปัญหานี้ อาจแก้ได้โดยสอบ ถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการสมัครสอบ แต่ อย่าวางใจตามเพื่อมิให้เกิดปัญหานี้ จะขอยกตัวอย่าง ตำแหน่งที่จะเปิดสอนในเดือนเมษายนนี้ว่าเป็น ตำแหน่งในลักษณะใด ดังนี้

### ระดับ ๑

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ และ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๑ เป็นตำแหน่ง ที่บรรจุทุกกระทรวงทบวงกรม

ตำแหน่งช่างโยธา ๑ ช่างไฟฟ้า ๑ เจ้า หน้าที่สื่อสาร ๑ เป็นตำแหน่งที่บรรจุหลายกรม

ตำแหน่งที่บรรจุเฉพาะกรม การรับ สมัครสอบครั้งนี้ไม่มี แต่จะขอยกตัวอย่าง เช่น ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สรรพากร ๑ บรรจุเฉพาะในกรม สรรพากรแห่งเดียวเท่านั้น

### ระดับ ๒

ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ๒ เจ้า พนักงานการเงินและบัญชี ๒ เป็นตำแหน่งที่บรรจุ ทุกกระทรวงทบวงกรม

ตำแหน่งนายช่างโยธา ๒ นายช่าง เครื่องกล ๒ (ช่างช่างยนต์) นายช่างไฟฟ้า ๒ (ช่าง ไฟฟ้ากำลัง) นายช่างไฟฟ้า ๒ (ช่างไฟฟ้า สื่อสาร) เป็นตำแหน่งที่บรรจุหลายกรม

ตำแหน่งที่บรรจุเฉพาะ กรม การ รับ สมัครสอบครั้งนี้ไม่มี แต่จะขอยกตัวอย่าง เช่น เจ้าพนักงานทะเบียนการค้า ๒ บรรจุเฉพาะใน กรมทะเบียนการค้าเท่านั้น

### ระดับ ๓

ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ๓ บุคลากร ๓ (ด้านบริหาร) เป็นตำแหน่งที่บรรจุ ทุกกระทรวงทบวงกรม

ตำแหน่งนักบัญชี ๓ นิติกร ๓ เจ้า หน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๓ (ด้านภาษาอังกฤษ) เศรษฐกร ๓ นักสถิติ ๓ เป็นตำแหน่งที่บรรจุ หลายกรม

ตำแหน่งที่บรรจุเฉพาะกรม การรับ  
สมัครสอบครั้งนี้ไม่มี แต่จะขอยกตัวอย่าง เช่น  
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่นักเรียนต่างประเทศ ๓ บรรจุ  
เฉพาะในสำนักงาน ก.พ. เท่านั้น

ฉะนั้น ถ้าท่านจะสมัครสอบเข้ารับราชการ  
ที่ ก.พ. เบื่กรับสมัครสอบท่านควรจะสอบตามเจ้า  
หน้าที่เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่ตัวท่านเองในการรับ  
สมัครสอบ นอกจากนี้ในการรับสมัครสอบของ  
ก.พ. ยังมีลักษณะแตกต่างไปจากการสอบของที่  
อื่น ๆ กล่าวคือ ตำแหน่งที่ ก.พ. เบื่กรับสมัคร  
ทุกตำแหน่งจะระบุไว้ในประกาศของแต่ละตำแหน่ง  
ว่าตำแหน่งที่เปิดสอบและตำแหน่งอื่นในระดับ ๓ ที่  
ใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างเดียวกัน  
สำนักงาน ก.พ. จะประกาศชื่อตำแหน่งที่บรรจุและ  
แต่งตั้งให้ทราบในภายหลัง นั่นก็หมายความว่า  
ตำแหน่งที่เปิดสอบนี้ ถ้าภายหลังมีตำแหน่งที่มีชื่อ  
เรียกต่างไปจากตำแหน่งที่เปิดสอบนี้ และตำแหน่ง  
นั้นไม่มีบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ในกรณีนี้ ก็จะเรียก  
ผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีที่เปิดสอบนี้มาสมัครสอบ  
เพิ่มเติมโดยใช้วิธีสอบสัมภาษณ์ แล้วขึ้นบัญชีเป็น  
เป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งใหม่ ซึ่งจะทำให้  
ผู้สอบแข่งขันได้มีโอกาสได้รับการบรรจุมากยิ่งขึ้น

สำหรับเรื่องเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี  
ผู้สอบแข่งขันได้ และการบรรจุแต่งตั้ง ก.พ. ได้  
กำหนดไว้ ดังนี้

## เกณฑ์การตัดสิน

ผู้ที่ถือว่าเป็นผู้สอบแข่งขันได้ จะต้อง  
เป็นผู้สอบได้คะแนนในแต่ละภาคที่สอบตามหลัก-  
สูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และได้คะแนนรวมทั้ง  
สิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

## การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ จะ  
ประกาศโดยเรียงลำดับที่จากผู้สอบได้คะแนนรวม  
สูงลงมาตามลำดับ ในกรณีที่ผู้สมัครสอบได้  
คะแนนรวมเท่ากัน จะให้ผู้สอบได้คะแนนภาค  
ความเหมาะสม กับ ตำแหน่ง มากกว่า เป็นผู้ อยู่ใน  
ลำดับที่สูงกว่า ถ้าได้คะแนนภาคความเหมาะสม  
กับตำแหน่งเท่ากัน ให้ผู้ได้คะแนนภาคความรู้  
ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง มากกว่า เป็นผู้ อยู่ใน  
ลำดับที่สูงกว่า ถ้ายังคงได้คะแนนเท่ากันอีก  
จะให้ผู้ได้รับหมายเลข ประจำตัว สอบก่อนเป็นผู้ อยู่ใน  
ลำดับที่สูงกว่า ฉะนั้น การสมัครสอบในวันแรก  
นอกจากสะดวกคนไม่มากแล้ว ยังอาจได้ประโยชน์  
ในการจัดลำดับที่ผู้สอบได้ด้วย

บัญชีผู้สอบแข่งขันได้<sup>๕</sup> จะขึ้นบัญชีไว้เป็น  
เวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันขึ้นบัญชี แต่ถ้ามีการสอบ  
แข่งขันอย่างเดียวกันนี้อีก และได้ขึ้นบัญชีผู้สอบ  
แข่งขันได้ใหม่แล้ว บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในครั้ง  
นี้จะถูกยกเลิก

## การบรรจุและแต่งตั้ง

ผู้สอบแข่งขันได้จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

## วันประกาศรายชื่อผู้เข้าสอบท่านควรดูอะไรบ้าง

เมื่อถึงวันกำหนดให้มาดูประกาศรายชื่อผู้เข้าสอบนั้น ท่านควรดูรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

๑. ดูประกาศรายชื่อผู้เข้าสอบ เพื่อตรวจสอบดูว่าเลขประจำตัวสอบ ชื่อนามสกุล และหน่วยที่สมัครสอบนั้นถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องจะได้ยื่นคำร้องให้เจ้าหน้าที่แก้ไขเสียใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

๒. ดูตารางสอบ ว่าตำแหน่งหรือหน่วยที่สมัครสอบไว้ นั้น สอบวิชาใด สอบวัน เวลาใด สอบที่ไหน

๓. ดูประกาศเรื่องให้ผู้สอบเอาอุปกรณ์พิเศษมาในการสอบ ท่านจะต้องดูว่าวิชาที่ท่านจะต้องสอบนั้น มีอุปกรณ์พิเศษมาในวันสอบหรือไม่ ถ้าประกาศให้ผู้สอบนำเอาอุปกรณ์พิเศษมาแต่ท่านไม่ได้นำมาท่านจะเสียผลประโยชน์

๔. ดูผังที่นั่งสอบว่าในแต่ละวิชาสอบที่ห้องใด อาคารใด สนามสอบไหน

๕. ดูระเบียบการสอบเพื่อจะได้ทราบว่า มีอะไรบ้างที่เขาห้าม หรือที่ท่านจะต้องปฏิบัติ

## วันสอบข้อเขียนท่านควรปฏิบัติอย่างไร

๑. ควรไปถึงสนามสอบก่อนเวลาสอบประมาณครึ่งชั่วโมง เมื่อไปถึงสนามสอบแล้วควร

ไปกุห้องที่จะต้องสอบว่าอยู่ที่ใด เมื่อถึงเวลาเรียกผู้สอบเข้าห้องสอบจะได้เข้าห้องสอบสะดวกรวดเร็ว ผู้ที่มาสาย ๑๕ นาที จะไม่มีสิทธิเข้าห้องสอบ

๒. ต้องนำบัตรประจำตัวสอบไปวันสอบ ผู้ไม่มีบัตรประจำตัวสอบจะไม่มีสิทธิ์เข้าห้องสอบ

๓. ถ้าวิชาใดที่กำหนดให้เอาอุปกรณ์พิเศษไปในวันสอบ ท่านจะต้องนำไปด้วยหากไม่นำไปจะทำให้เสียผลประโยชน์สำหรับการสอบวิชาที่เป็นข้อสอบแบบปรนัย ท่านจะต้องใช้ดินสอค่า ๒ บี ทำตอบ ผู้ใดตอบด้วยปากกาเครื่องตรวจกระดาษคำตอบจะไม่ตรวจให้ ในกรณีเช่นนี้จะไม่ตรวจกระดาษคำตอบในวิชานั้น นั่นก็คือท่านไม่ได้คะแนนในวิชานั้น

๔. การเขียนเลขประจำตัวสอบ ที่กระดาษคำตอบไม่ว่า จะเป็นข้อสอบแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ตาม ท่านจะต้องเขียนเลขประจำตัวสอบในที่ที่กำหนดให้เขียนเท่านั้น และจะต้องเขียนเลขประจำตัวให้ถูกต้องตรงกับเลขประจำตัวของท่านด้วย หากเขียนเลขประจำตัวสอบผิดกรรมการ จะปรับให้วิชานั้นสอบตก

๕. การตอบข้อสอบ ที่เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จะมีคำสั่งให้ผู้สอบทำตอบข้อใดในกระดาษเขียนตอบชุดที่เท่าใดไว้ด้วย ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามก็จะไม่ตรวจกระดาษคำตอบในชุดที่ตอบผิด

๖. ผู้ทุจริตการสอบจะถูกลงโทษปรับให้สอบตก และยังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการตามมาตรา ๒๔ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติ



ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่วนผู้ที่  
ที่เป็นข้าราชการถ้าทุจริตการสอบ จะถูกลงโทษไล่  
ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการอีกด้วย  
สำหรับการป้องกันและปราบปรามผู้ทุจริตการสอบ  
นั้น ทางสำนักงาน ก.พ. ได้วางมาตรฐานป้องกัน  
ไว้ที่พอสมควร เช่นมีการตรวจรูปถ่าย ลายเซ็น  
ชื่อ ศึกษารูปแบบต่าง ๆ ของการทุจริตการสอบ  
ตลอดจนให้มีการ พิมพ์ลายนิ้วมือของผู้เข้าสอบทุก  
วิชา และตอนบรรจุ จากนั้นจะนำลายนิ้วมือมา  
ตรวจสอบว่า เป็นลายนิ้วมือบุคคลเดียวกันหรือไม่  
เป็นต้น

### วันมาตุประกาศผลการสอบข้อเขียน

๑. วันมาตุประกาศผลการสอบข้อเขียน  
ควรนำเอาบัตรประจำตัวสอบและเอกสารหลักฐาน  
การสมัครสอบมาด้วย ถ้าสอบข้อเขียนได้จะได้ยื่น  
เอกสารนั้นเลย

๒. ควรดูประกาศผลสอบข้อเขียนให้แน่  
นอนว่า ท่านสอบได้ตำแหน่งใดบ้าง

๓. ควรดูตารางสอบสัมภาษณ์ว่า จะสอบ  
ในวันและเวลาใด ที่ไหน

### ควรเตรียมตัวสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สัมภาษณ์) อย่างไร

๑. ควรศึกษาลักษณะงานที่ปฏิบัติของ  
ตำแหน่งนั้นจะต้องปฏิบัติงานอะไรบ้าง ถ้าสามารถ

รู้รายละเอียดกว้างๆ ทำอะไรได้ด้วยก็ดี จะ  
เป็นผลประโยชน์อย่างมากในตอนสอบสัมภาษณ์

๒. ควรศึกษาข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมือง  
ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ว่าเป็นอย่าง  
ไร สามารถสรุปหรือวิจารณ์ในเรื่องนั้นๆ ได้อย่าง  
ถูกต้องก็จะเป็นผลดีตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับการรักษา  
ความมั่นคงปลอดภัยของชาติด้วย

๓. แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย เพราะการ  
สอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งกรรมการ จะดู  
ความเรียบร้อยทุกอย่างตั้งแต่ผม ใฝ่ยาวจนน่าเกลียด  
หรือไม่ (ชาย) เสื้อผ้าแต่งกายเป็นอย่างไร เหมาะ  
สมกันหรือไม่เพียงใด กล่าวคือ ดูบุคลิกทั่วไป  
เป็นอย่างดี

๔. ควร ไปให้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้  
เพื่อจะได้รับฟังคำสั่งแจงของเจ้าหน้าที่จะได้ทราบ  
ขั้นตอนการดำเนินการสอบ เขียนใบที่อยู่ การนัด  
หมายการประกาศผลการสอบและการบรรจุแต่งตั้ง  
ที่ถูกต้อง

๕. การสอบสัมภาษณ์ บุคลิกลักษณะท่า  
ทางของผู้เข้าสอบมีความสำคัญมาก กรรมการจะดู  
ตั้งแต่ท่านเดินเข้าไปหากรรมการอย่างไร กรรมการ  
จะดูท่วงทีวาจา และวุฒิภาวะทางอารมณ์ ปฏิภาณ  
ไหวพริบ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นต้น

ในการพิจารณาการให้คะแนน ได้มีการ  
กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะต่างๆ สำหรับ  
กรรมการในการพิจารณาและประเมินไว้พอสรุปได้  
ดังนี้

## ๑. ความรู้

ให้พิจารณาจากประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานและสัมภาษณ์ เพื่อประเมินความเหมาะสมดังนี้

๑. ความรู้ที่อาจใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่

๒. ความรู้ในเรื่องการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ

๓. ประสบการณ์ทางการศึกษา ทางการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่

## ๒. ความสามารถ

ให้พิจารณาความสามารถที่จะทำงานในหน้าที่ หรือรับการอบรมเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เชาวินปัญญา ความแคล่วคล่องว่องไวในการตอบปัญหา แก้ปัญหา และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

## ๓. บุคลิกภาพทั่วไปและทัศนคติ

พิจารณาจากประวัติส่วนตัว บุคลิกลักษณะ ส่วนบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจ และสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ดังนี้.—

๑. บุคลิกภาพท่วงท่าวาจาและวุฒิภาวะทางอารมณ์

๒. ความประพฤติและอุปนิสัย

๓. การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์

๔. ทัศนคติและแรงจูงใจ (ความต้องการและแรงจูงใจในการทำงาน ความกระตือรือร้น อุทิศตน แนวความคิดและความเชื่อที่สอดคล้องกับนโยบายโครงการ หรือแผนงานของทางราชการ)

เรื่องการสอบสัมภาษณ์นี้ผู้สนใจอาจอ่านเพิ่มเติมได้จาก วารสารข้าราชการ ฉบับ มีนาคม ๒๕๒๔

สำหรับการสอบข้อเขียนนั้น เห็นจะไม่เขียนข้อแนะนำเป็นรายละเอียด แต่ให้ดูของจริงกันเลยทีเดียว จึงขอนำข้อสอบอัตรีย์ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งที่เคยใช้สอบมาแล้ว มาเสนอให้เป็นตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางเตรียมตัวสอบ แต่โดยที่วารสารข้าราชการมีหน้าจำกัด จึงจัดเป็นตัวอย่างมาให้ดูได้เพียงข้อสอบบางตำแหน่ง ส่วนตัวอย่างคำถามภาคความรู้ความสามารถทั่วไป อาจดูได้จากวารสารข้าราชการฉบับมีนาคม ๒๕๒๔

ตัวอย่าง ข้อสอบ ภาค ความรู้ ความ สามารถ ที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

วิชาความรู้ทางช่างไฟฟ้าเบื้องต้นระดับ ๑

๑. ก. เขียนโคเดแกรมแสดงการติดตั้งกะแปซิเตอร์ (Capacitor) ในวงจรไฟฟ้าแรงดันสูง

๑๑,๐๐๐ โวลต์ ๓ เฟส ๓ สาย กะแปซิเตอร์สามารถปรับระบบไฟฟ้าในวงจรนี้ได้อย่างไรบ้าง?

ข. โรงต้นกำลังไฟฟ้ามีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล ขนาด ๑๕๐ กิโลวัตต์ ๔๐๐/๒๓๐ โวลต์ ๓ เฟส ๔ สาย ๕๐ แอมป์ จำนวน ๒ เครื่อง ถ้าต้องการใช้กำลังไฟฟ้าประมาณ ๒๕๐ กิโลวัตต์ จะดำเนินการขนานเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทั้งสองเครื่อง (Parallel Operation) อย่างไร?

ค. เขียนวงจรพร้อมทั้งอธิบายวิธีการใช้ Ammeter และ Voltmeter ในการวัดค่าความต้านทานและกำลังไฟฟ้า

๒.๒.๑ ให้เขียนวงจรหลักและวงจรควบคุม เพื่อที่จะควบคุมมอเตอร์ ๓ เฟส (induction motor) ให้สามารถหมุนกลับทิศทางซ้าย-ขวา โดยใช้ magnetic contactor switch มาหนึ่งแบบ

๒.๒.๒ หม้อแปลง ๑ เฟส ๒๒๐/๑๒ โวลต์ ๕๐ วัตต์/นาฬิกา แบบ core-type มีพื้นที่หน้าตัด  $๓ \times ๓$  ตารางเซนติเมตร มีความหนาแน่นของเส้นแรงแม่เหล็ก  $๑.๒ \text{ Wb/m}^2$  ให้คำนวณ

ก) จำนวนรอบค้ำปฐมภูมิ

ข) จำนวนรอบค้ำทุติยภูมิ

๒.๓ เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสตรงมีกี่ชนิดให้อธิบายพร้อมเขียนรูปประกอบมาให้เข้าใจ

๓. ก. จงอธิบายการดำเนินงานขั้นแรกในการเดินสายไฟภายในอาคาร

ข. จงอธิบายหลักการทำงานของวงจรไฟฟ้า, สวิตช์, เต้าเสียบ, และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับสถานที่ต่อไปนี้

– ห้องนอน – ห้องรับแขก

– ห้องอาหาร – ห้องน้ำ

ค. จงอธิบายหลักการบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่อไปนี้

– Oil circuit breaker

– Transformer

– Three phase motor

– Switch board

## ข้อสอบวิชาความรู้ทางช่างไฟฟ้า สื่อสาร ระดับ ๒

(๖๐ คะแนน)

๑. ก. จงแสดง Block Diagram ของเครื่องส่งวิทยุโทรเลขชนิด "On-off Keying"

ข. เกี่ยวกับเครื่องรับวิทยุทั่วไป คำว่า "Sensitivity" และ "Selectivity" มีความหมายต่างกันอย่างไร

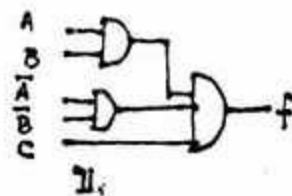
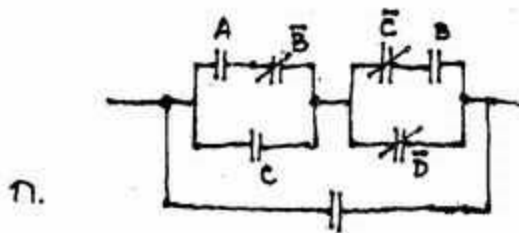
ค. Characteristic Impedance ของ Transmission Line คืออะไร มีความสำคัญ

อย่างไร ในการคำนวณเรื่องการถ่ายทอดกำลังงานจากตัว Transmission Line ไปยัง Load ที่ต่ออยู่

- จ. จงแสดง Radiation Pattern ของสายอากาศชนิด Horizontal Half Wave Dipole มองจากทางด้านบน (Top View)
- ฉ. บรรยากาศชั้น Ionosphere ของโลกคืออะไร มีผลต่อการกระจายคลื่น (Wave propagation) วิทยุย่าน HF (๓-๓๐ เมกกะเฮิรตซ์) อย่างไร จงอธิบายโดยสังเขป
- ค. ข้อบังคับวิทยุสากลได้แบ่งย่านคลื่นความถี่วิทยุ VLF, MF, VHF และ SHF ไว้อย่างไร (ความถี่ใดถึงความถี่ใดโดยประมาณ) จงบอกกิจการวิทยุที่ใช้คลื่นความถี่วิทยุในย่านดังกล่าวมาเท่าที่ทราบ ย่านละกิจการ
- ช. 1<sup>st</sup> Fresnel Zone คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ในการคำนวณเกี่ยวกับระบบวิทยุไมโครเวฟ
๒. ก. จงออกแบบวงจรแหล่งจ่ายไฟตรงที่ปรับค่าเอาต์พุตโวลต์ได้ระหว่าง ๓-๓๐ โวลต์ กระแสสูงสุด ๑ แอมแปร์ (๓๐ วัตต์)

ข. หลอดโทรโอดมี แอมพลิฟิเคชันแฟกเตอร์เท่ากับ ๒๐ เฟลทริลิสเต้นซ์เท่ากับ ๖,๕๐๐ โอห์ม ต่อเป็นวงจรแคโทด ฟอลโลเวอร์ มีค่าแคโทคริลิสเต้นซ์ เท่ากับ ๒๒,๐๐๐ โอห์ม จงหาค่าอัตราขยาย(โวลเตจเกน) (๑๕ คะแนน)

๓. (๔๕ คะแนน)
- ๓.๑ จงทำให้เป็นผลสำเร็จ
- ๓.๑๑ จงเปลี่ยนจากเลขฐานต่าง ๆ เป็นฐานสิบฐาน ๘ และฐาน ๑๖
- ก.  $(1101001101)_2$  ค.  $(2334)_5$
- ข.  $(1100110111)_2$  ง.  $(412)_{11}$
- ๓.๑๒ จงแสดงการบวกเลขฐานต่าง ๆ
- ก.  $(125)_{16} - (174)_8$
- ข.  $(555)_6 - (343)_8$
- ๓.๑๓ อธิบายรหัสเลขของระบบ (ก) ไบนารี (ข) ไบนารี โค้ดเคซีมอลหรือบีซีดี (ค) เอ็กซ์เซสทรีโค้ด (EXCESS THREE CODE) อย่างละเอียด
- ๓.๑๔ จงเขียนสมการบูลีนจากวงจรใจิกเกตและรีเลย์



๓.๒ ก. อธิบายการทำงานและวงจรของ (๑) วงจรดิฟเฟอเรนเชียล (Differential) (๒) วงจรอาร์คัต

ข. อธิบายหลักการเบื้องต้นและคุณสมบัติของ ออปแอมป์ (OP-AMP) อย่างละเอียด แสดงสูตรการคำนวณอัตราขยายของ ออปแอมป์ด้วย

๓.๓ จงอธิบายหลักการทำงานของออสซิลโลสโคปอย่างละเอียดเขียนบล็อกไดอะแกรมของวงจรต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นออสซิลโลสโคป

### ข้อสอบวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ ระดับ ๓

๑. ในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ เช่น การขาดดุลการค้าและค่าครองชีพสูง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ประเทศไทยขาดดุลการค้าประมาณห้าหมื่นบาท และในบั้นปลายก็จะขาดดุลเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพราะต้องซื้อสินค้าที่จำเป็นจากต่างประเทศ เช่น เครื่องจักร น้ำมันเชื้อเพลิง เข้าประเทศมีมูลค่าสูงมาก เมื่อต้นปีนี้ รัฐบาลได้พยายามชักจูงให้ประชาชนประหยัดเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการร่วมมือกัน แก้ไขภาวะเศรษฐกิจของชาติ

ก) ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ออมทรัพย์เพิ่มขึ้น จงวิเคราะห์ถึงผลกระทบของปรากฏการณ์นี้ต่อ รายได้ประชาชาติ การผลิตส่วนรวม การออมรวม การบริโภครวม การลงทุนรวม การส่งสินค้าเข้า การส่งสินค้าออก ในแง่ทฤษฎี และ

ความเป็นไปได้ตามสภาพของเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน

ข) ท่านเห็นว่า มาตรการดังกล่าวจะเป็นหนทางแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องหรือไม่ จงแสดงเหตุผลประกอบ

๒. รัฐบาลยอมให้มีการขึ้นราคาบุหรี่ไปเมื่อเร็วๆ นี้ โดยให้เหตุผลว่า เพื่อให้รายได้ของรัฐเพิ่มขึ้น และเพื่อให้ประชาชนสูบบุหรี่น้อยลงจะได้มีสุขภาพดีขึ้น

ขอให้ท่านวิเคราะห์ว่าเป้าหมายทั้งสองประการนี้จะบรรลุถึงพร้อมกันได้หรือไม่อย่างไร โดยระบุเงื่อนไขต่าง ๆ ในการวิเคราะห์อย่างชัดเจน

๓. ในโลกปัจจุบันนี้ เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดขึ้นทุกที ดังจะเห็นได้ว่าในระยะใกล้ ๆ นี้ โดยการให้เหตุผลว่า เพื่อต่อต้านเงินเพื่อ สหรัฐจึงยกระดับอัตราดอกเบี้ยสูงซึ่งมีผลให้เงินดอลลาร์มีมูลค่าสูงขึ้นด้วย การกระทำของสหรัฐเช่นว่านี้ ส่งผลกระทบต่อและก่อความเดือดร้อนให้ประเทศต่าง ๆ ไปตาม ๆ กัน ประเทศไทยเองก็พลอยได้รับผลกระทบไปด้วยเช่นกัน จนก่อให้เกิดอัตราดอกเบี้ยในประเทศสูงขึ้น และในที่สุดธนาคารแห่งประเทศไทยต้องปรับค่าเงินบาทให้ลดลง ๑ เปอร์เซ็นต์ ในที่สุด

ให้อธิบายว่า อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นและการลดค่าเงินบาท จะมีส่วนช่วยแก้ปัญหา ดุลการค้า ขาดเงินได้อย่างไร

สำนักงาน ก.พ.

๔. ก. นักการคลัง (Keynesian) อ้างว่า พฤติกรรมในตลาดสินค้า มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจมาก

ข. นักการเงิน (Monetarist) อ้างว่า พฤติกรรมในตลาดเงิน มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจมาก

คำสั่ง จงใช้หลักการของ IS และ LM อธิบายความในข้อ ก. และข้อ ข. และชี้ให้เห็นความแตกต่างในความคิดระหว่าง ก. และ ข. โดยใช้ IS และ LM แสดงในภาพ (diagram) เดียวกัน

ข้อสอบวิชากฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา ระดับ ๓

๑. นาย ก. ลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์ว่าเป็นผู้จัดสรรที่ดินราคาถูกในย่านชานเมือง ผู้ใดติดต่อขอซื้อจำนวน ๕๐ คนแรกจะได้สิทธิพิเศษชำระเงินดาวน์เพียง ๕% ของราคาที่ดินแทนที่จะเป็น ๑๐% ตามปกติ ปรากฏว่ามีผู้สนใจไปติดต่อจนครบ ๕๐ คน นาย ก. จึงนัดไปดูที่ดิน เมื่อไปดูแล้วผู้สนใจเหล่านั้น เห็นว่าที่ดินราคาสูงไป แม้คิดเงินดาวน์ก็ไม่น่าสนใจ นาย ก. จึงเอารูปวาดแผนผังที่ดินมาให้ดูบอกว่า จะจัดทำสาธารณูปโภคตามโครงการนี้หลายอย่าง เช่น ถนนกว้าง ๑๐ เมตร มีศูนย์อาคารพาณิชย์ในที่จัดสรร มีสโมสร

สำหรับผู้อยู่อาศัย และมีสนามเทนนิสอีก ๖ สนามด้วย ทำให้ราคาแพงกว่าปกติ เพราะมีการปรับปรุงมาก ผู้สนใจ ๕๐ คน จึงตกลงซื้อที่ดินจาก นาย ก. คนละหนึ่งแปลง ถ้าตามความจริงแล้วโครงการสาธารณูปโภคเหล่านั้นเป็นเรื่องเท็จ และ นาย ก. ไม่เคยคิดจะจัดทำมาก่อนเลย ดังนั้นท่านจะฟ้องร้องให้ นาย ก. รับผิดชอบอะไรได้บ้างหรือไม่

๒. กรมประชาสัมพันธ์ทำสัญญาว่าจ้างให้บริษัทวิศวกรไทยจำกัดทำการก่อสร้างอาคารหลังหนึ่งในราคา ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดว่าจะสร้างให้เสร็จและส่งมอบงานได้ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๔ โดยบริษัทวิศวกรไทยจำกัดให้สัญญาว่า หากสร้างไม่เสร็จและไม่อาจส่งมอบงานได้ตามกำหนด จะยอมให้ปรับวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ปรากฏต่อมาว่าเมื่อครบกำหนดแล้ว บริษัทวิศวกรไทยจำกัดก็ยังก่อสร้างอาคารไม่แล้วเสร็จ จนกระทั่งต่อมาวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ จึงได้ก่อสร้างอาคารเสร็จเรียบร้อยและส่งมอบอาคารให้กรมประชาสัมพันธ์ได้ ทั้งนี้ หากท่านเป็นนิติกรของกรมประชาสัมพันธ์ ท่านจะให้คำปรึกษาแก่กรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกรณีนี้อย่างไร เพราะเหตุใด

๓. นางรุ่งภรรยา นายเวียง เกิดขัดสนได้ไปบ้านนางรวยมารดาของตน แต่ไม่พบมารดา นางรุ่งพบแหวนเพชรของมารดาวางอยู่ที่โต๊ะเครื่องแป้ง

จึงหยิบเอากลับบ้าน มอบให้นายเริงแล้วบอกว่าไป  
ไม่พบมารดาจึงหยิบแหวนเพชรมา นายเริงนำ  
แหวนเพชรนั้นไปขาย นำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายใน  
บ้าน ฝ่ายนางรวยทราบข่าวแหวนเพชรหาย จึงไป  
แจ้งความไว้ ตำรวจสืบสวนสอบสวนได้ความตั้ง  
กล่าวแล้ว จึงจับนางรุ่งและนายเริงเป็นผู้ต้องหา  
นางรวยเกิดความรู้สึกสงสาร จึงให้การต่อพนักงาน  
สอบสวนว่า ไม่ติดใจเอาความผู้ต้องหาทั้งสอง  
ตั้งให้ท่านวินิจฉัยว่า นายรุ่งและนายเริงจะมีความ  
ผิดได้รับโทษสถานใดหรือไม่

๔. นายแดงกับนายดำรวมกันจัดตั้งห้างหุ้น  
ส่วนจำกัดสยามชูส์ เพื่อดำเนินกิจการขายรองเท้า  
โดยนายแดงลงทุน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นายดำลงทุน  
๕๐๐,๐๐๐ บาท และนายดำเป็นหุ้นส่วนประเภท  
จำกัดความรับผิดชอบ ต่อมา หลังจากเปิดร้านมาได้ ๖  
เดือน นายดำสืบทราบว่า นายแดงเป็นหุ้นส่วนใน  
ห้างหุ้นส่วนจำกัดอีกห้างหนึ่งซึ่งทำการขายรองเท้า  
เช่นเดียวกัน นายดำจึงได้เปิดร้านขายรองเท้าอยู่  
ข้างๆ ร้านของห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามชูส์บ้าง ใน  
ที่สุด นายแดงกับนายดำก็พิพาทกัน ให้ท่านวินิจฉัย  
การกระทำของนายแดงและนายดำอย่างละเอียดว่า  
กระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

## ข้อสอบวิชากฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา ความแพ่งและวิธีพิจารณาความอาญา ระดับ ๓

๑. คำรับสารภาพของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน  
อย่างหนึ่ง และคำรับสารภาพของจำเลยต่อศาลใน  
ชั้นพิจารณาคดีอย่างหนึ่ง จะเป็นหลักฐานให้ศาล  
รับฟังลงโทษผู้รับสารภาพนั้นได้เพียงใด

๒. การถอนฟ้องคดีอาญาจะถอนได้เสมอไป  
หรือไม่ และเมื่อได้ถอนฟ้องแล้วจำเลยอาจถูกฟ้อง  
ใหม่ได้หรือไม่

๓. โจทก์ฟ้องจำเลยขอให้ชำระเงินกู้ในฐานะผู้  
กำกับประกัน คู่ความทำสัญญาประนีประนอมยอม  
ความกัน โดยจำเลยยอมชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตาม  
ฟ้อง ศาลพิพากษาตามยอมแล้ว ตั้ง

(๑) จำเลยจะอุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์  
กลับคำพิพากษตามยอมเป็นยกฟ้องของโจทก์เสีย  
โดยอ้างเหตุที่ว่าจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอม  
ความไปโดยสำคัญผิดว่าลูกหนี้ยังไม่ได้ชำระเงินกู้ให้  
ซึ่งความจริงนั้น ลูกหนี้ชำระเสร็จสิ้นแล้ว ได้หรือไม่ หรือ

(๒) เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยจะ  
กลับฟ้องโจทก์เป็นคดีใหม่ โดยอาศัยเหตุที่อ้าง  
อย่างเดียวกับใน (๑) ขอให้ศาลเพิกถอนคำพิพากษา  
ตามยอม และพิพากษาว่าคำพิพากษตามยอมไม่  
ผูกพันจำเลยได้หรือไม่

๔. ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้จำเลยชดใช้เงินให้  
แก่สำนักงาน ก.พ. และออกหมายบังคับคดีแล้ว  
จำเลยมีทรัพย์สินดังนี้

๑. ที่ดิน ๑ แปลง ติดจำนองอยู่

๒. เป็นเจ้าหนี้ บุคคล ภายนอก

๓๐,๐๐๐ บาท แต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

๓. เงินเดือน ๆ ละ ๘,๐๐๐ บาท

๔. เสือกางเกงสากล ๑๐ ชุด ราคา

๑๐,๐๐๐ บาท

๕. ทรัพย์สินทองคำ ๑ เส้น ซึ่งบิดาของ  
จำเลยฝากให้จำเลยเก็บไว้เมื่อ ๖ ปีมาแล้ว สำนักงาน ก.พ. จะบังคับคดีแก่ทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้น  
ได้หรือไม่ เพียงใด **๒**

จงเป็นคนฉลาด อย่างร้อนให้สูงเกินไปนั้นก็ตกลงมา แต่จงนอนอ้อมล้อมตนเอง  
เพื่อจะร้อนขึ้นให้สูง

แมสซิงเกอร์

ชีวิตที่ประกอบด้วยสติปัญญา สามารถป้องกันให้เราพ้นจากความชั่วช้าสามัญ  
ได้ และให้เราผจญกับเหตุการณ์ที่เราไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ด้วยความมานะอดทน

รัศมี



# “ทุนเล่าเรียนหลวง”

บุญสิน กังวลสุข

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือ ก.พ. ก็คือการเตรียมและสรรหากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถในวิชาการต่าง ๆ ในระดับสูงเพื่อไว้ในส่วนราชการต่าง ๆ การสรรหากบุคคลเข้ารับราชการของ ก.พ. ในปัจจุบันมี ๒ วิธี คือ วิธีแรก สรรหาจากบุคคลซึ่งสำเร็จการศึกษาแล้วจากทั้งในและนอกประเทศ และวิธีที่สอง คือสรรหาโดยส่งบุคคลที่ผ่านการเลือกสรรไปศึกษาต่อตามแนวที่เป็นความต้องการของส่วนราชการต่าง ๆ ตามวิธีที่สองนี้ ก.พ. ได้ดำเนินการจัดสรรทุนขึ้นโดยแบ่งเป็นทุนรัฐบาล\* และทุนเล่าเรียนหลวงโดยที่ผู้ที่ได้รับทุนรัฐบาลจะต้องมีข้อผูกพันว่า จะต้องกลับมารับราชการชดใช้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เท่าของระยะเวลาที่ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่งทาง ก.พ. ได้ดำเนินการเกี่ยวกับทุนรัฐบาลมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ เป็นต้นมา นับถึงปัจจุบันปรากฏว่า มีผู้ที่ได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษา ณ ต่างประเทศ เป็นจำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ คน ส่วนทุนเล่าเรียนหลวง นั้น ได้เริ่มมีมาตั้งแต่ พ.ศ.

๒๔๔๐ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ แล้ว ทุนเล่าเรียนหลวงนั้น ต่างจากทุนรัฐบาล คือ ผู้ที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องกลับมารับราชการชดใช้เป็นเหมือนทุนรัฐบาล

## ประวัติความเป็นมาของทุนเล่าเรียนหลวง

ตามประวัติศาสตร์ไทย ได้มีการส่งนักศึกษาไปศึกษายังต่างประเทศกันมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยแล้ว คือ ได้มีการส่งคณะสงฆ์ไปศึกษาพุทธศาสนาที่ประเทศลังกา นอกจากนี้ ยังได้ส่งคณะบุคคลไปเรียนวิธีการทำขามสังคโลกที่เมืองจีน พอมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเฉพาะในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็ได้ส่งนักเรียนไปเรียนในประเทศฝรั่งเศส

แต่การส่งนักเรียนไปศึกษาในต่างประเทศในสมัยนั้น ไม่มีหลักเกณฑ์ปรากฏแน่นอนว่าได้คัดเลือกบุคคลผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างไร ส่งไปเรียนโดยใช้ทุนหลวง หรือทุนของเอกชน การคัดเลือกบุคคล ก็อาจจะจัดทำเฉพาะในวงจำกัด ต่อมาถึง

\* รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องทุนรัฐบาล ดูได้จากวารสารข้าราชการฉบับสิงหาคม ๒๕๒๔

ในสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ โดยเริ่มตั้งแต่ในรัชสมัยของรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ได้ส่งนักเรียน ไปเรียน ในประเทศ ในทวีปยุโรปมากขึ้น นโยบายการส่งนักเรียน ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ในระยะนี้ นั้น ยังไม่ปรากฏเป็นที่แน่ชัด แต่อาศัย การตรวจสอบข้อมูลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้ง พระบรมราชาบายของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในบางตอน พอจะสรุปได้ว่า การส่งนักเรียน ไปศึกษายังต่างประเทศ นั้น มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ต้องการต่อสู้ทางการทูต เพราะในสมัยของรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ นั้น ประเทศในยุโรป มักจะแสวงหาอาณานิคม ประเทศเพื่อนบ้านเราหลายประเทศ เช่น อินเดียน พม่า ญวนฯ ต่างก็ตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศในยุโรปแล้วทั้งสิ้น ประกอบกับมีฝรั่งชาวยุโรปได้มาทำการติดต่อค้าขายกับเรามากขึ้น ประเทศของเราจำเป็นจะต้องมีผู้รู้ภาษาของเขา เพื่อความเข้าใจอันดี และเป็น การเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน และยังเป็น การเตรียมตัวไว้รับสถานการณ์ข้างหน้าอีกด้วย

๒. ต้องการให้ไปศึกษาวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาบ้านเมืองของเรา โดยเลือกบุคคลที่มีความตั้งใจเรียนดี มีความประพฤติดี และมีร่างกายแข็งแรง ส่งไปศึกษาเล่าเรียน

๓. เพื่อเป็นกุศลแก่เด็กไทยทุกคน โดยไม่เลือกว่ายากดีมีจน ทั้งนี้ ก็เพื่อมุ่งหวังว่าบุคคล

ที่ส่งไปศึกษาเล่าเรียนนั้น จะนำความรู้มาประกอบอาชีพส่วนตัว และช่วยเหลือประเทศชาติต่อไป

หลักฐานที่แสดงว่า มีการส่งนักเรียนไปศึกษาในประเทศในยุโรปปี พ.ศ. ๒๔๓๒ คือ กฎหมายข้อบังคับสำหรับนักเรียนสยามที่เรียนวิชาอยู่ ณ ประเทศในยุโรป ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าให้มีขึ้นตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ร. ๑๐๘ ความว่า

“.....บรรดาเด็กไทยทั้งหลายที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ออกไปเล่าเรียนวิชาอยู่ ณ ประเทศในยุโรป นั้น โดยมีพระบรมราชประสงค์ เพื่อจะให้ได้วิชา เวลากลับเข้ากรุงเทพฯ จะ ได้ทำการสิ่งซึ่งเป็นประโยชน์ แก่ราชการและบ้านเมืองต่อไป เพราะเหตุฉะนั้น จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดเด็กคนไทยส่งออกไปเล่าเรียนวิชาและพระราชทานเงินหลวงเป็นค่าเล่าเรียน เสื้อผ้า กินอยู่เบ็ดเสร็จ ตามสมควร”

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้มีการวางระเบียบของเงินหลวงดังกล่าว เพื่อช่วยเหลือการศึกษาของนักเรียนให้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่งเรียกว่าทุน “กิ่งสกอาร์ชิป” และต่อมาชื่อทุนนี้ได้เปลี่ยนมาเป็น “ทุนเล่าเรียนหลวง” และหลังจากปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ก็มีได้ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับชื่อผู้สอบได้ทุนเล่าเรียนหลวงอีกเลย

## ทุนเล่าเรียนหลวงในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันได้ทรงมีพระราชปรารภว่า ควรที่จะได้จัดให้มีทุนเล่าเรียนหลวงขึ้นอีก โดยให้ทุนนี้แก่นักเรียนที่ศึกษาเล่าเรียนได้ผลดีเยี่ยม และคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้น ก็ได้มอบให้ ก.พ. เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ และ ก.พ. ก็ได้วางระเบียบว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. ๒๕๐๘ ขึ้นมา และระเบียบดังกล่าวได้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และใช้กันมาจนกระทั่งในปัจจุบันนี้

เนื้อหาใน ระเบียบว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. ๒๕๐๘ มีความสำคัญโดยสรุปดังนี้ คือ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้ดำเนินการสอบ กำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบ ซึ่งจะประกาศใช้เป็นคราวๆ ไป และทุนเล่าเรียนหลวงนี้ จะพระราชทานให้นักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมตอนปลาย เพื่อให้ศึกษาในชั้นอุดมศึกษา ถึงระดับปริญญาตรี มีกำหนดไม่เกิน ๕ ปี โดยไม่ต้องมีข้อผูกพันที่จะต้องกลับมารับราชการ ทุนทั้งหมดมีจำนวน ๙ ทุน โดยแบ่งออกเป็น ๓ หน่วย ดังนี้

๑. หน่วยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน ๓ ทุน
๒. หน่วยวิชาภาษาและสังคมศึกษา จำนวน ๓ ทุน
๓. หน่วยวิชาชีพและวิชาศิลปะ จำนวน ๓ ทุน

ผู้สมัครสอบมีสิทธิในการสมัครสอบรับทุนได้เพียงหน่วยเดียว และผู้ที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงจะเลือกเรียนวิชาใด ณ สถาบันอุดมศึกษาแห่งใดในประเทศไหนก็ได้ โดย ก.พ. จะเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

## คุณสมบัติ ของ ผู้สมัครสอบ ทุน เล่าเรียนหลวง

คุณสมบัติของผู้สมัครสอบทุนเล่าเรียนหลวง อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างเพื่อความเหมาะสมตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จะกำหนดในการสอบแต่ละครั้ง ทั้งนี้ ก็เพื่อความสอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการด้วย เท่าที่ผ่านมากุณสมบัติของผู้สมัครสอบจะมี ดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ยกเว้น (๒)
๒. เป็นผู้ที่มีอายุนับถึงวันกำหนดรับสมัครไม่เกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์
๓. ผู้สมัครสอบต้องเป็นผู้จบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษาปีก่อนปีที่มีการจัดการสอบเพื่อรับทุนเล่าเรียนหลวงขึ้นไปเพียงปีเดียว โดยจะต้องได้รับ คะแนนเฉลี่ย ตลอด หลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ และระดับคะแนนในภาควิชาบังคับไม่น้อยกว่า ๒.๕๐

ผู้สมัครสอบในหน่วยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต้องเป็นผู้เรียนวิชาทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ รวมกันไม่น้อยกว่า ๕๐ หน่วยกิต

ผู้สมัครสอบในหน่วยวิชาภาษาและสังคมศึกษาต้องเป็นผู้เรียนวิชาทางภาษาและสังคมศึกษา รวมกันไม่น้อยกว่า ๕๐ หน่วยกิต

ผู้สมัครสอบในหน่วยวิชาชีพและวิชาศิลปะ ต้องเป็นผู้เรียนวิชาชีพและวิชาศิลปะ รวมกันไม่น้อยกว่า ๕๐ หน่วยกิต

๔. เป็นผู้ที่ไม่สอบตกในวิชาใดวิชาหนึ่งตลอดหลักสูตร

๕. เป็นผู้ที่มีศีลธรรม วัฒนธรรม และความประพฤติดี โดยมีหนังสือรับรองความประพฤติของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนที่ตนสังกัดแสดงด้วย

๖. ผู้สมัครสอบจะต้องได้รับการตรวจสุขภาพจากคณะกรรมการแพทย์ ก.พ. โดยปกติทำที่ผ่านมา ผู้สมัครสอบจะได้รับการตรวจสุขภาพหลังจากสอบผ่านข้อเขียนแล้ว

### หลักสูตรการสอบ

หลักสูตรการสอบในแต่ละปี อาจจะไม่เหมือนกันแล้วแต่คณะกรรมการจะพิจารณากำหนดตามความเหมาะสม หลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนเล่าเรียนหลวงในปีที่ผ่านมา เป็นดังนี้

๑. หน่วยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีสอบ ๕ วิชาๆ ละ ๑๐๐ คะแนน คือ

- ภาษาไทย
- ภาษาอังกฤษ (Structure Vocabulary and Reading Comprehension)
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- ความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude Test)

### ๒. หน่วยวิชาภาษาและสังคมศึกษา

มีสอบ ๕ วิชาๆ ละ ๑๐๐ คะแนน คือ

- ภาษาไทย
- ภาษาอังกฤษ (Structure Vocabulary and Reading Comprehension)
- สังคมศึกษา
- English Composition
- ความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude Test)

### ๓. หน่วยวิชาชีพและวิชาศิลปะ มี

สอบ ๕ วิชาๆ ละ ๑๐๐ คะแนน คือ

- ภาษาไทย
- ภาษาอังกฤษ (Structure Vocabulary and Reading Comprehension)
- สังคมศึกษา
- ความถนัดทั่วไปเชิงวิชาชีพ (General Occupational Aptitude test)
- ความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude test)

ผู้ที่สอบผ่านข้อเขียนแล้ว จะต้องเข้าสอบ  
สัมภาษณ์ ซึ่งมีคะแนนเต็มอีก ๑๐๐ คะแนนด้วย  
ได้จัดข้อสอบข้อเขียนประจำปี ๒๕๒๔ บางวิชา  
มาให้ดูเป็นตัวอย่างท้ายเรื่องนี้

### วิธีการสอบและเกณฑ์การตัดสิน

วิธีการสอบและเกณฑ์การตัดสิน นั้น อาจ  
จะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างตามความเหมาะสม ทั้งนี้  
ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ จะเป็นผู้กำหนดในการใช้  
สอบแต่ละครั้ง แต่ในปีที่ผ่านมาจะเป็นดังนี้

การสอบแข่งขันให้มีการสอบข้อเขียนและ  
สอบสัมภาษณ์ ผู้มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์ จะต้อง  
สอบข้อเขียนได้คะแนนของแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องได้คะแนนรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า  
ร้อยละ ๗๐

ผู้สอบแข่งขันได้จะต้องได้คะแนนรวมไม่  
ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ และคณะกรรมการแพทย์ของ  
ก.พ. รับรองว่ามีสุขภาพอนามัยดีพอที่จะไปศึกษา  
วิชา ณ ต่างประเทศได้

ผู้สอบได้คะแนนสูงมีสิทธิที่จะได้รับทุนก่อน  
ผู้สอบได้คะแนนต่ำลงมา ถ้ามีผู้สอบได้คะแนน  
รวมเท่ากัน ให้สอบสัมภาษณ์เฉพาะผู้ได้คะแนน  
รวมเท่ากันเป็นภาษาต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง ผู้ใด  
ได้คะแนนสูงกว่า ย่อมมีสิทธิได้รับทุนก่อน

ถ้ามีผู้สอบแข่งขันได้ สถิติสิทธิการรับทุน  
ในหน่วยใด หรือถูกเพิกถอนการให้ทุน หรือ  
ปรากฏภายหลังว่าบุคคลคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัคร  
สอบ ก.พ. อาจให้ผู้สอบได้ซึ่งได้คะแนนในลำดับ  
ถัดไปของหน่วยนั้น เป็นผู้มีสิทธิได้รับทุนแทน

ถ้าปรากฏว่า ผู้มีสิทธิจะได้รับทุนเป็นผู้ที่  
ไม่อยู่ในมาตรฐานหรือเป็นผู้ที่เหมาะสมถึงขนาด  
แล้ว ก.พ. อาจพิจารณางดให้ทุนเฉพาะราย หรือ  
ทั้งหมดก็ได้

นอกจากนี้ ผู้ได้รับทุนจะต้องเข้ารับการ  
อบรมตามที่ ก.พ. กำหนด ต้องทำสัญญาตามแบบ  
ของ ก.พ. เกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพล-  
เรือนที่ส่งไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ และต้องอยู่  
ในความดูแลของ ก.พ.

### กำหนดการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อรับ ทุนเล่าเรียนหลวง ประจำปี ๒๕๒๕

โดยปกติทุนเล่าเรียน จะเปิดรับสมัครสอบ  
ประมาณเดือนเมษายนของทุก ๆ ปี โดย ก.พ. ได้  
มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการจัด  
สอบแทน ก.พ. สำหรับในปี ๒๕๒๕ นี้ ทาง  
สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ของการ  
ดำเนินการไว้ ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัน เดือน ปี ที่กำหนด
รับสมัครสอบ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ และสถานที่สอบ สอบข้อเขียน ประกาศผลสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ ประกาศรายชื่อผู้ได้รับทุน	๑๙ เมษายน-๗ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ๒๒-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ ๕-๘ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕

เรื่องทุนสำหรับนักเรียนทุนเล่าเรียนหลวงนี้ มีข้อสังเกตว่า เป็นการสอบจากนักเรียนผู้มีสติปัญญาสูงของประเทศ แต่ปรากฏว่ามีผู้สอบได้ไม่ครบจำนวนทุน ดังปรากฏตามรายการสถิติย้อนหลัง ๕ ปี ดังนี้

หน่วยวิชา	จำนวน ทุน	๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔	
		ผู้ สมัคร	สอบ ได้	ผู้ สมัคร	สอบ ได้	ผู้ สมัคร	สอบ ได้	ผู้ สมัคร	สอบ ได้	ผู้ สมัคร	สอบ ได้
คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	๓	๒๐	๓	๗๙	๒	๗๔	๓	๖๗	๓	๔๗	๓
ภาษาและสังคมศึกษา	๓	๒๒	๑	๓๐	-	๒๕	-	๒๐	-	๑๙	-
วิชาชีพและวิชาศิลปะ	๓	๒	-	๗	-	-	-	๖	-	๒	-

จึงเป็นที่น่าเสียดายว่า เราได้คนเก่งออกไปเล่าเรียนวิชากลับมาทำประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองไม่ได้เต็มจำนวนตามที่ต้องการ

# ตัวอย่างข้อสอบทุนเล่าเรียนหลวงบางวิชา

## ข้อสอบวิชาภาษาไทย

### ถ้าทำผิดชุดจะไม่ได้รับการตรวจ

๑. ๑.๑ จงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับชีวิตมนุษย์และสังคมของมนุษย์ อย่างน้อย ๓ ข้อ โดยอ้างถึงวรรณคดีที่ศึกษาในมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวอย่างประกอบ
- ๑.๒ ท่านคิดว่ามีเหตุผลอะไรที่ทำให้มหาเวสสันดรชาดก รามเกียรติ์ และลิลิตตะเลงพ่าย เป็นวรรณกรรมสำคัญของบ้านเมือง
- การใช้เป็นหนังสือเรียนในปัจจุบันยังเป็นประโยชน์ในด้านใดหรือไม่

(๒๐ คะแนน)

๒. จงถอดความของข้อความต่อไปนี้ ถ้าจำเป็นก็จงอธิบายด้วย

- ก. ความหนุ่มทำให้เราเล็งหน้าด้วยความหวัง ความแก่ทำให้เราแลหลังด้วยความระลึก
- ข. อันความนับถือและนบนอบต่อพระมหากษัตริย์เจ้าผู้ใหญ่กว่าอัตโนจะสิ้นชีวิต อัตโนจะรักษาไว้ในหัวใจให้มั่นคง มิให้แพ้แก่ความนับถือและนบนอบยินดีแห่งชาวฝรั่งเศสทั้งปวง และจะอุทิศสำหรับทำให้ชนะทุกคนในความนบนอบนั้น
- ค. ส่วนออเจ้าพดุมพดุมทลทกให้อีกคืออควิตกพะว่าพะวัง ด้วยอนิตคคาลิจะยัง ตั้งลิจะไป
- ง. ท้าวเธอจึงสั่ง สั่งนี้เฉพาะเรา เห็นว่าเป็นพฤติพราหมณ์เฒ่าแท้มหาศาล มีตระกูลประกอบด้วยศฤงคารวงศ์บุรีรัมย์ หอที่จะสำเร็จราชกิจทุกกรรมกิจการแจ้งเจดย
- จ. คนใดซึ่งข้างมาหาพาเมืองมาคู่ช่วยเหนอเพื่อกุ่มนบมีข้างบมีบัวบมีนางบมีเงอนบมีทองให้แก่মন
- ฉ. กุมารกุมารีโตไร้นิราศปราศจากพ่อตั้งแต่แม่ผู้เดียว ก็พอแลพอเหลือยเชื่อว่าอยู่พร้อมทั้งบิดาและมารดา
- ช. ทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการประหยัดเป็นศิลปะ ซึ่งทางเศรษฐศาสตร์อธิบายว่าการประหยัดเป็นศิลปะซึ่งทำความพอใจให้แก่ความต้องการ

(๒๐ คะแนน)

๓. ก. ประโยคต่อไปนี้ มีข้อบกพร่องอย่างไร จงแก้ไขใหม่

๑) ผมก็ได้แต่หวังว่า เมื่อวางตลาดวันไหน คงขายดีแบบไฟไหม้ฟาง

- ๒) งานของหน่วยงานนี้ผูกพันเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นมากมายหลายหน่วย
- ๓) ผู้แสดงคนนั้นตบเท้า เรียกน้ำตาจากคนดูไปหลายชั่ง
- ๔) ถ้าจะเปรียบเทียบ วิธีนี้ก็เหมือนการตอนขนห่านอย่างเบาๆ
- ๕) ยิ่งอาเชียนโตคตเคี้ยวเวียตนามมากขึ้น เวียตนามก็ยิ่งต้องหันไปพึ่งโซเวียตมากขึ้น

ข. คำต่อไปนี้มีความหมายต่างกันอย่างไร จงอธิบายพร้อมด้วยตัวอย่าง

- ๑) จุกจิก    จุกจิบ
- ๒) ร่อง    ล่อง
- ๓) ทรรคนะ    ทศนคติ

ค. จงแต่งประโยคแสดงความหมายของคำพังเพยต่อไปนี้

จับเสือมือเปล่า    ล้วงคองูเห่า    น้ำลอคใต้ทราย    (๑๕ คะแนน)

๔. “ภาษาไทยเอกลักษณ์ประจำชาติ เราสามารถบอกได้ไทยอยู่ไหน พอได้ยินศัพท์เสียงเพียงความนัย ก็มั่นใจว่าไทยแท้แน่นอนจริง”

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ แตกต่างจากภาษาอื่น ถ้าท่านจะต้องอธิบายลักษณะสำคัญของภาษาไทยอย่างละเอียดให้ผู้อื่นฟัง ท่านจะอธิบายอย่างไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบให้เห็นชัดเจน (๑๕ คะแนน)

๕. จงเรียงความตามวิธีการไต่वाที่ (คือจะเลือกเรื่องเป็นฝ่ายเสนอหรือฝ่ายค้านก็ได้) หัวข้อมีดังนี้ “ความเจริญใหม่ๆ ในยุคปัจจุบันกำลังทำลายเยาวชนไทย” กำหนดความยาวของเรื่องไม่ต่ำกว่า ๔๐ บรรทัด (๓๐ คะแนน)

### ข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์

๑. จงเขียนวงกลมรอบตัวอักษรซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง เช่นถ้าเลือกคำตอบข้อ ข. ให้เขียน (ข)

๑.๑ เซตคู่ที่สมมูลกัน คือเซตในข้อใด

ก.  $\{-๑, -๒, -๓, \dots\}$  และ  $\{๐, ๑, -๑, ๒, -๒, \dots\}$  ข.  $\{\emptyset\}$  และ  $\emptyset$



ก.  $\{x/x \text{ เป็นจำนวนจริง และ } x \text{ เป็นค่ารากของ } x^2-9=0\}$  และ  $\{x/x \text{ เป็นจำนวนจริง และ } x \text{ เป็นค่ารากของ } x = \sqrt{9}\}$

ง. ถูกทั้ง ก. ข. และ ค.

๑.๒ ถ้า A, B และ C เป็นเซตใดๆ ในเอกภพสัมพัทธ์ และ B' เป็นคอมพลีเมนต์ของ B เทียบกับเอกภพสัมพัทธ์แล้ว  $[(B'-A) \cup C] \cap A$  คือข้อใด

ก.  $A \cap B$  ข.  $B' \cap C$  ค.  $A \cap C$  ง.  $A \cup B'$

๑.๓ ถ้า  $f(x) = |x| + 5$  จงหาว่าข้อความที่เป็นเท็จ คือข้อใด

ก.  $f(x) \geq 5$  ข. กราฟของ f ไม่ตัดแกน x

ค. โดเมนของ f เป็นเซตของจำนวนจริง ง. กราฟของ f สมมาตรเทียบกับแกน x

๑.๔ ถ้า R เป็นเซตของจำนวนจริงและ  $r = \{(x, y) \in R \times R \mid x = \sqrt{16-y^2}\}$  แล้ว โดเมนของ r คือข้อใด

ก.  $[-4, 4]$  ข.  $[-4, 0]$  ค.  $[0, 4]$  ง.  $[0, -4]$

๑.๕ ฟังก์ชันคู่ที่เท่ากันคือข้อใด

ก.  $f(x) = a$  และ  $g(y) = b$  ข.  $f(x) = \frac{x-2}{x-2}$  และ  $g(x) = 1$

ค.  $f(x) = -|x|$  และ  $g(y) = \begin{cases} -y, & y \geq 0 \\ y, & y < 0 \end{cases}$  ง. ผิดทั้ง ก. ข. และ ค.

๑.๖  $(x-2) = 0 \rightarrow (x^2 - 4) = 0$  มีค่าความจริงตรงกับข้อใด

ก.  $(x-2) \neq 0 \rightarrow (x^2-4) \neq 0$  ข.  $(x^2-4) = 0 \rightarrow (x-2) = 0$  ค.  $(x^2-4) \neq 0 \rightarrow (x-2) \neq 0$  ง. ผิดทั้ง ก. ข. และ ค.

๑.๗  $\exists x [Px] \wedge Qx$  มีนิเสธตรงกับข้อใด

ก.  $\sim \exists x [Px] \wedge \sim Qx$  ข.  $\forall x [Px] \vee Qx$

ค.  $\forall x [Px] \wedge \sim Qx$  ง.  $\forall x [\sim Px] \vee \sim Qx$

๑.๘ ถ้า p และ g เป็นจำนวนจริงแล้ว ข้อความที่เป็นจริงคือข้อใด

ก. ถ้า  $p > g$  แล้ว  $\frac{1}{p} > \frac{1}{g}$  ข. ถ้า  $p > g$  แล้ว  $\frac{1}{p} > \frac{1}{g}$

ค.  $\sqrt{p} \sqrt{g} = \sqrt{pg}$  ง.  $p < \frac{p+g}{2} < g$

๑.๙ ในระบบจำนวนจริงที่กำหนดให้ เอกลักษณ์ของ \* คืออะไร

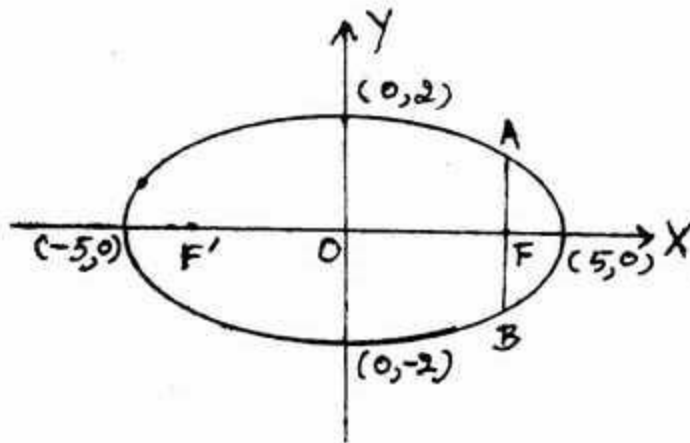
*	a	b	e
a	a	a	a
b	a	e	b
e	a	b	e

- ก. a  
ข. b  
ค. e  
ง. 1

๑.๑๐  $\sqrt{-2} \times \sqrt{-2}$  เท่ากับเท่าไร

- ก.  $\sqrt{4}$    ข.  $\pm 2$    ค. 2   ง. -2

๒.            ๒.๑



รูปที่กำหนดให้คือภาคตัดกรวย ซึ่งเป็นรูปวงรี มี F และ F' เป็นโฟกัส จงหาโคออร์ดิเนตของจุด A พร้อมทั้งหาความยาว AB ที่ผ่าน F และตั้งฉากกับแกนยาวของวงรี (๑๐ คะแนน)

๒.๒ จงหาสมการของเส้นตรงที่สัมผัสเส้นโค้ง  $y = 2x^2 - 8x + 5$  และขนานกับเส้นตรง  $2y - 8x + 3 = 0$  (๑๐ คะแนน)

แสดงวิธีทำทุกข้อ

๓.            ๓.๑ จงหาค่าของ  $\frac{1}{2 \sin 10^\circ} - 2 \sin 70^\circ$

โดยไม่ต้องใช้ตาราง (๕ คะแนน)

๓.๒ จงแสดงเวกเตอร์ต่อไปนี้ ด้วยภาพทางเรขาคณิต

A (-3, 7), B (-3, -5), C (2, 3)

และเขียนกราฟหา  $(A + B) + C$

(๕ คะแนน)

๓.๓ จงหาค่า  $x_1, x_2, x_3$  จาก

$$[-10, 3, 17] = x_1 [1, 2, 3] + x_2 [4, 2, 3] + x_3 [-5, 1, 2] \quad (๕ \text{ คะแนน})$$

๓.๔ ให้  $i = \sqrt{-1}$

$$\text{ถ้า } x + iy = \begin{vmatrix} i & 1-i & 1+i \\ 2 & 2-i & 2+i \\ -i & 1+i & 2 \end{vmatrix} \quad (๕ \text{ คะแนน})$$

จงหาค่า  $x$  และ  $y$

๔. ก)  $\log$  ในพื้นที่มีฐาน  $a$  ให้หาค่าของ (1)  $\log(\log x)$  เมื่อ  $x = a^a$   
 (2)  $\log^2 x$  เมื่อ  $x=2a$  (3)  $\log(x^2 \log x)$  เมื่อ  $x = a$   
 (4)  $\sqrt{x \log x^2}$  เมื่อ  $x = a^2$
- (๘ คะแนน)

ข) จงหาผลบวกของ ๑ ๒ ๔ ๗ ๑๑ ๑๖ ๒๒.....จนถึงเทอมที่ ๑๐  
 (๕ คะแนน)

ค) ในการประชุมรอบโต๊ะกลม ผู้ร่วมประชุมมี พระ ๒ องค์ ขรวาสาชาย ๒ หญิง ๓ จะจัดที่นั่งรอบโต๊ะได้กี่วิธี โดยหญิงจะต้องไม่นั่งติดกับพระ  
 (๗ คะแนน)

๕. ก. ถ้าข้อมูลชุดหนึ่งประกอบด้วยค่าต่อไปนี้ : -๔, ๒, ๐, ๖, ๓, ๐, ๙, ๘ จงหาพิสัยและสัมประสิทธิ์ความแปรผัน แล้วอธิบายความหมายของค่าทั้งสองมาตามที่ท่านเข้าใจ
- ข. ในการสอบแข่งขันทุนเล่าเรียนหลวงประจำปีหนึ่งซึ่งมี ๓ ทุน คือ ทุน ๑ ทุน ๒ และ ทุน ๓ มีผู้สมัครจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน ในจำนวนนั้นมีผู้สมัครทุน ๑ ทุน ๒ และ ทุน ๓ เป็นจำนวน ๔๐, ๒๐ และ ๓๐ คน ตามลำดับ สมัครทั้งทุน ๑ และทุน ๒ จำนวน ๑๐ คน สมัครทั้งทุน ๒ และทุน ๓ จำนวน ๕ คน ถ้าความน่าจะเป็นที่มีผู้สมัครทุน ๑ หรือทุน ๒ หรือทุน ๓ เท่ากับ ๐.๗ และความน่าจะเป็นที่มีผู้สมัครทุน ๑ และทุน ๓ เท่ากับ ๐.๐๕ จงหาจำนวนผู้สมัครทั้ง ๓ ทุน
- ค. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวม ( $y$ ) และคะแนนคณิตศาสตร์ ( $x$ ) ของผู้ที่สมัครสอบแข่งขันทุนเล่าเรียนหลวงในระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีสมการเป็น  $y = 12.5 + 4.2x$

ถ้าค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนคณิตศาสตร์ของผู้สมัครที่จะเป็นหญิง ซึ่งมีจำนวน ๒๕๐ คนเท่ากับ ๖๕ และค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนคณิตศาสตร์ของผู้สมัครที่เป็นชายซึ่งมีจำนวน ๓๕๐ คน เท่ากับ ๗๒ จงหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนรวมของผู้สมัครสอบ ทั้งหญิงและชาย

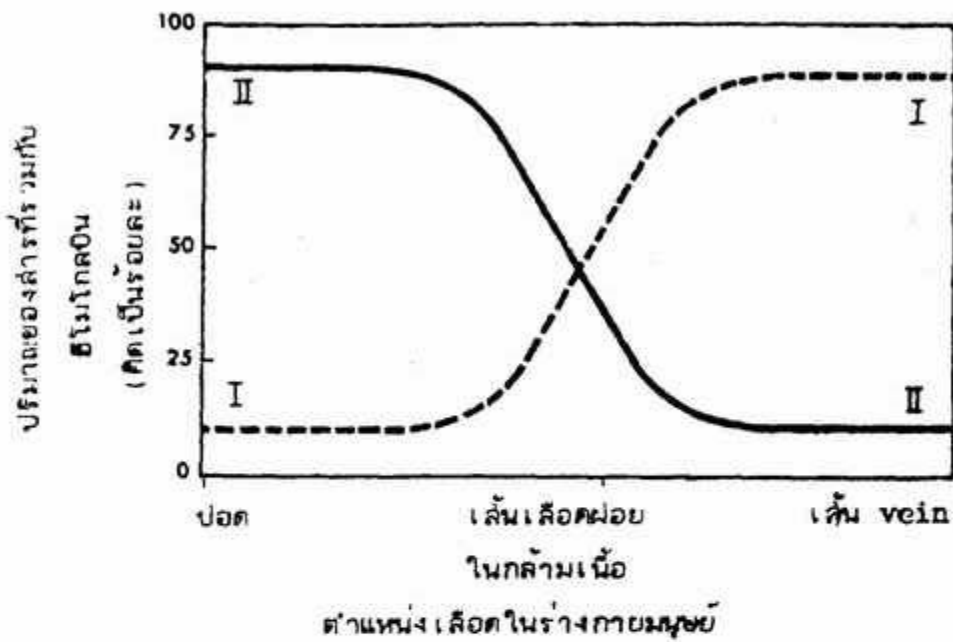
### ข้อสอบวิชาสังคมศึกษา

๑. ในการที่จะแก้ปัญหาอาชญากรรมและการฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้น บางท่านเห็นว่าจะใช้เพียงกฎหมายอย่างเดียวไม่สำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยหลักคำสอนและการปฏิบัติธรรมในศาสนาเข้าช่วยด้วย ท่านเห็นด้วยหรือไม่? จงให้เหตุผล
๒. กล่าวกันว่า “การที่จะพัฒนาชาวชนบทไทยให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ควรจะใช้หลักสหกรณ์ เพราะนอกจากจะเป็นการยกระดับการดำรงชีวิตแล้ว ยังเชื่อกันว่าเป็นรากฐานของปรัชญาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย” ท่านมีความเห็นคัดค้านหรือสนับสนุนคำกล่าวข้างบนนี้อย่างไร จงอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้เข้าใจชัดเจน
๓. จงวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาชนรุ่นใหม่ที่สังคมไทยตั้งแต่สมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา บุคคลกลุ่มนี้มีบทบาทสำคัญอย่างไรในการเคลื่อนไหวเพื่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕
๔. การที่แม่น้ำลำคลองใดเกิดภาวะเป็นพิษนั้น ก็มีลักษณะอย่างไร ที่เป็นเช่นนั้นเพราะสาเหตุใด และมีวิธีการที่พวกเราที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบจะหาทางป้องกันและแก้ไขอย่างไรจึงจะขจัดปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลง จงยกตัวอย่างแม่น้ำหรือลำคลองใดในประเทศไทยที่ประสบปัญหาดังกล่าวประกอบคำอธิบาย
๕. “วิถีทางการต่อสู้เพื่อความเป็นประชาธิปไตย เป็นวิถีทางแห่งความเจ็บปวดที่ใช้เวลานาน และใช้ความอดทนออกก้นอย่างที่สุด”

ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวข้างต้นเพียงใด จงแสดงความเห็นพร้อมตัวอย่างประกอบจากประวัติศาสตร์การต่อสู้ของชนชาติอังกฤษ ฝรั่งเศส และอีกชาติหนึ่งในเอเชีย

## ข้อสอบวิชาวิทยาศาสตร์

๑. ก. จงตอบคำถามจากกราฟต่อไปนี้

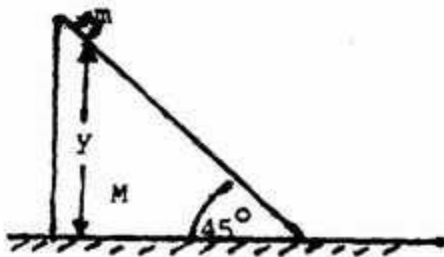


๑. เส้นกราฟหมายเลข I และ II แทนสารอะไร

๒. จงอธิบายว่า ในกรณีใดบ้างที่จะมีผลทำให้ระดับของเส้นกราฟหมายเลข II ตอนช่วงปอดลดต่ำลงจากระดับเดิม และในกรณีใดที่จะไม่ทำให้เส้นกราฟหมายเลข I ขึ้นสูงเท่าระดับเดิมในช่วงเส้นเลือดฝอยในกล้ามเนื้อ

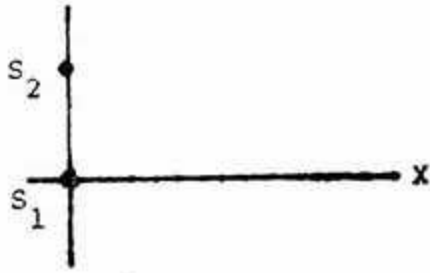
๓. ปัจจุบันความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าไปมาก ท่านคิดว่า ผลของความเจริญก้าวหน้านี้ จะมีผลต่อวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตอย่างไร จงอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

๒. ก) วัตถุมวล  $m$  ก้อนหนึ่งวางอยู่บนลิ้นที่มีมวล  $M$  ลิ้นวางอยู่บนพื้นโต๊ะเกลี้ยง ดังรูป เมื่อเริ่มต้นจากที่มวล  $m$  อยู่ที่ระยะสูง  $y$  จากพื้นโต๊ะแล้วปล่อยให้มีการเคลื่อนที่ จงหาค่า



ความเร็วของลิ้นขณะที่มีมวล  $m$  เคลื่อนลงมาสัมผัสโต๊ะพอดี โดยให้คิดว่าสัมผัสทั้งหลายไม่มีความเสียดทาน

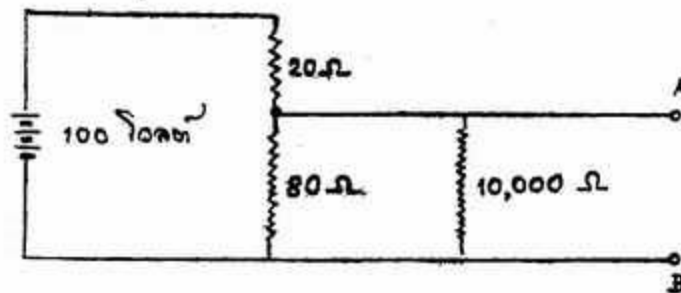
- ข) แหล่งกำเนิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า  $S_1$  และ  $S_2$  วางอยู่ห่างกัน ๔ เมตร ถ้าแหล่งกำเนิดคลื่นทั้งสองส่งคลื่นที่มีความถี่เดียวกัน ๓๐๐ เมกะเฮิรตซ์ พร้อมกันและมีเฟสตรงกัน อยากทราบว่าที่ตำแหน่งใดอยู่ใกล้  $S_1$  มากที่สุด ตามแนว  $S_1X$  ตามรูปที่คลื่นจากแหล่งกำเนิดทั้งสอง จะเสริมกัน หรือ รั้งสัญญาณคลื่นได้แรง (ไม่คิดว่าเป็นที่ตำแหน่ง  $S_1$ ) กำหนด ความเร็วของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า  $= 3 \times 10^8$  เมตรต่อวินาที



- ค) ในการนำอนุภาคมวล  $m$  จากตำแหน่งใด ๆ ในสนามของแรงโน้มถ่วงของโลกไปยังตำแหน่งที่อยู่ไกลอนันต์ (infinity) จากโลกจะต้องสิ้นเปลืองงานมีค่าเท่ากับ  $\left\{ \frac{GmM}{r} \right\}$  เมื่อ  $r$  เป็นระยะทางจากตำแหน่งนั้นห่างจากจุดศูนย์กลางของโลก และ  $M$  คือมวลของโลก โดยที่  $G$  คือค่าคงที่โน้มถ่วงซึ่งมีค่าเท่ากับ  $6.67 \times 10^{-11}$  นิวตันเมตร<sup>2</sup>/กิโลกรัม<sup>2</sup>

ถ้าต้องการให้พลังงานความร้อนแก่โมเลกุลซีเลียมเพื่อที่จะสามารถเคลื่อนที่จากผิวโลกพื้นแรงโน้มถ่วงของโลกออกไปได้เป็นอิสระ จะต้องทำให้โมเลกุลซีเลียมมีอุณหภูมิอย่างน้อยเป็นเท่าใด กำหนดให้ มวลของโลก  $= 5.98 \times 10^{24}$  กิโลกรัม  
รัศมีของโลก  $= 6400$  กิโลเมตร  
มวลของโมเลกุลซีเลียม  $= 6.64 \times 10^{-27}$  กิโลกรัม  
ค่าคงที่โบลต์ซมาน  $= 1.38 \times 10^{-23}$  จูลต่อโมเลกุลเคลวิน

๓. ก. วงจรไฟฟ้ามีลักษณะดังรูป จงหาความต่างศักย์ไฟฟ้าระหว่างขั้ว A และขั้ว B (๑๐ คะแนน)



๓. ข. หน่วยของพลังงานที่เรียกว่าอิเล็กตรอนโวลต์ คือพลังงานที่ใช้ในการเคลื่อนอิเล็กตรอนผ่านความต่างศักย์ไฟฟ้า ๑ โวลต์ พลังงานจำนวนนี้มีค่าที่จูล ค่าพลังงานยัดเหนี่ยว (work

function) ของโลหะชนิดหนึ่งเป็น  $3.40$  อิเล็กตรอนโวลต์ ถ้าใช้แสงอุลตราไวโอเลตซึ่งมีความยาวคลื่น  $2.8 \times 10^{-7}$  เมตร ฉายลงบนโลหะนี้ อิเล็กตรอนที่หลุดมาจากผิวโลหะจะมีพลังงานจลน์กี่จูล (๑๐ คะแนน)

กำหนดให้

$$\begin{aligned} \text{ประจุไฟฟ้าของอิเล็กตรอน} &= 1.6 \times 10^{-19} \text{ คุลมบ์} \\ \text{ค่าคงที่ของพลังค์} &= 6.625 \times 10^{-34} \text{ จูล} \times \text{วินาที} \\ \text{ความเร็วของแสง} &= 3 \times 10^8 \text{ เมตร/วินาที} \end{aligned}$$

๔. ตอน ๑ (มีกระดาษกราฟ ๑ แผ่น)

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ประกอบการตอบคำถาม ก-ง ถ้าข้อใดเป็นการคำนวณให้แสดงวิธีทำด้วย ในการวิเคราะห์เพื่อหาความเข้มข้นของสารละลายแบเรียมไฮดรอกไซด์โดยใช้สารละลายกรดซัลฟูริก  $0.1 \text{ mol/l}$  เป็นสารละลายมาตรฐาน และวัดความสามารถในการนำไฟฟ้าของสารละลายเพื่อหาจุดยุติ มีวิธีดำเนินการทดลองและผลการทดลองดังนี้

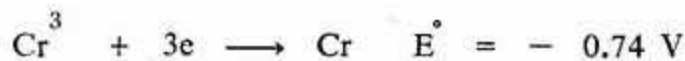
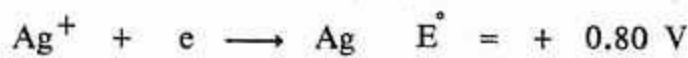
รินสารละลายแบเรียมไฮดรอกไซด์  $20 \text{ cm}^3$  ลงในขวดรูปกรวย เติมสารละลายกรดซัลฟูริก  $0.1 \text{ mol/l}$  ลงไปที่ละ  $2 \text{ cm}^3$  จนครบ  $14 \text{ cm}^3$  ทุกครั้งที่เติมสารละลายกรดซัลฟูริกลงไปคนให้สารละลายผสมกัน แล้ววัดความสามารถในการนำไฟฟ้าของสารละลายผสมโดยใช้มิลลิแอมมิเตอร์ ปริมาณไฟฟ้าที่ไหลผ่านวงจรวัดได้แสดงในตาราง

ปริมาณกรดซัลฟูริกที่เติม ( $\text{cm}^3$ )	๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔
ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่วัดได้ (mA)	๓๑	๑๙	๙	๑๒	๒๙	๔๘	๖๓

- จงเขียนกราฟจากข้อมูลที่ได้จากการทดลอง (๒ คะแนน)
- เมื่อเติมสารละลายกรดซัลฟูริกลงไป ลักษณะของสารละลายที่ได้เป็นเช่นไร เพราะเหตุใด (๑ คะแนน)
- สารละลายแบเรียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้มีความเข้มข้นเท่าไร (๑ คะแนน)
- จงเขียนสมการแสดงปฏิกิริยาเคมีทั้งหมดที่เกิดขึ้น (๒ คะแนน)
- ปฏิกิริยาเคมีในการทดลองนี้มีการสลายพันธะและสร้างพันธะใดบ้าง (๒ คะแนน)
- เมื่อเติมสารละลายกรดซัลฟูริกลงไปได้  $6 \text{ cm}^3$  ความเข้มข้นของ  $\text{OH}^-$  ในสารละลายเป็นเท่าใด (๒ คะแนน)

- ข. เหตุใดที่จุกจุกจึงยังมีกระแสไฟฟ้าไหลในวงจร (๑ คะแนน)
- ช. พลังงานกระตุ้นของการเกิดปฏิกิริยาในการทดลองนี้ มีค่ามากหรือน้อยกว่าพลังงานกระตุ้นของปฏิกิริยาระหว่าง ไธโอซัลเฟตไอออน ( $S_2O_3^{2-}$ ) กับไฮโดรเจนไอออน ( $H^+$ ) ทราบได้อย่างไร (๒ คะแนน)
- ฉ. จงเขียนสูตรโครงสร้างแบบจุกของ  $SO_4^{2-}$  และบอกด้วยว่าไอออนนี้มีรูปร่างอย่างไร (๑ คะแนน)
- ญ. ในการทดลองนี้ถ้าใช้กรดไฮโดรลิกแทนกรดซัลฟูริก ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่วัดจุกจุกจะแตกต่างกันไปจากการทดลองนี้อย่างไร เพราะเหตุใด (๑ คะแนน)


๔. ตอน ๒ ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ประกอบการตอบคำถาม ก-ค



ถ้านำครึ่งเซลล์  $Ag/Ag^+$  กับครึ่งเซลล์  $Cr/Cr^{3+}$  มาต่อเป็นเซลล์ไฟฟ้าเคมี (มวลอะตอม  $Ag = 107, Cr = 52$ )

- ก. ปฏิกิริยาออกซิเดชันจะเกิดขึ้นที่ขั้วใด ปฏิกิริยารีดักชันจะเกิดขึ้นที่ขั้วใด จงเขียนสมการเคมีแสดงปฏิกิริยาออกซิเดชัน และรีดักชันที่เกิดขึ้น (๑ คะแนน)
- ข. เซลล์ไฟฟ้าเคมีนี้จะมีค่าต่างศักย์ไฟฟ้าสูงสุดเท่าไร (๑ คะแนน)
- ค. ถ้าต่อวงจรเข้ากับเซลล์ไฟฟ้าแล้วทิ้งไว้จนอิเล็กตรอนประมาณ ๑ โมล ไหลผ่านวงจรมวลของขั้ว  $Ag$  และขั้ว  $Cr$  จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงกี่กรัม (๓ คะแนน)

๕. จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายเรื่อง (หัวข้อละ ๕ คะแนน)

- ก. พันธะโควาเลนต์ (covalent bond) และสารอินทรีย์ (organic compounds)
- ข. สารโมโนแซคคาไรด์ (monosaccharides)
- ค. กรดอะมิโนจำเป็น (essential amino acids)
- ง. ปฏิกิริยาออกซิเดชันในชีวภาพ (biological oxidation) 



# การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ในวิชาชีพบางสาขาเข้ารับราชการ

โดย **เอมอร อร่ามกุล**  
**เพ็ญศรี สมภู**

การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ารับราชการนั้น ไม่มีปัญหามากนัก เนื่องจากโดยปกติคนไทยนิยมรับราชการมากกว่าทำงานเอกชน ถึงแม้เงินเดือนที่ได้รับจะน้อยกว่าทำงานเอกชนก็ตาม แต่ก็ได้รับการชดเชยด้วยความมั่นคงในการทำงาน ความมีเกียรติ และความนับถือในสังคม ตลอดจนสวัสดิการอื่นๆ ฉะนั้น เมื่อส่วนราชการใดรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ มักจะมีจำนวนผู้สมัครสอบมากกว่าตำแหน่งว่างมากมายเท่าตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่งที่ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ แต่การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพบางสาขาก็ยังมีคนสมัครสอบน้อย คือ บางสาขาวิชาชีพมีคนสมัครสอบจำนวนพอกับอัตราว่าง เช่น ปรินญาทางวิทยาศาสตร์ แต่บางสาขาวิชาชีพมีจำนวนผู้สมัครสอบน้อยกว่าอัตราว่าง หรือบ่อยครั้งที่ไม่มีผู้สมัคร

สอบเลย เช่น ปรินญาทางวิศวกรรมศาสตร์ เกษศาสตร์ เป็นต้น

การขาดแคลนผู้สมัครสอบที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพบางสาขาในขณะนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพบางสาขา มีจำนวนน้อย เนื่องจากการลงทุนทางการศึกษาสูง มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนอยู่เพียง ๑ หรือ ๒ สถาบัน ปีหนึ่งๆ สถาบันเหล่านั้นสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาออกมาได้ในจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอแก่ความต้องการของตลาดแรงงาน ถือได้ว่าเป็นการขาดแคลนอย่างแท้จริง การแข่งขันเพื่อสรรหาบุคคลในวิชาชีพเหล่านี้กับภาคเอกชนค่อนข้างยากมาก

๒. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีเพียงพอแต่ทางเลือกในภาคเอกชน หรือการประกอบอาชีพ

อื่นมีมากกว่า การขาดแคลนลักษณะนี้จะเกิดกับบางตำแหน่งที่ลักษณะงานไม่น่าสนใจหรือเป็นงานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ในวิชาชีพที่เรียนมาโดยตรง หรือในตำแหน่งที่มีที่ทำงานในต่างจังหวัด หรือต้องปฏิบัติงานในต่างจังหวัดเป็นส่วนใหญ่

การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพบางสาขานั้น ราชการยังไม่สามารถแข่งขันกับภาคเอกชนได้ เนื่องจากบริษัทเอกชนสามารถให้เงินเดือนสูงกว่าทางราชการหลายเท่าตัว รวมทั้งบริการอื่นๆ และสวัสดิการที่ราชการให้ทุกอย่าง หรืออาจจะมากกว่า ในต่างประเทศเช่น สหรัฐอเมริกานั้น รัฐบาลสามารถขออนุมัติปรับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้นๆ ให้สูงเท่ากับที่เอกชนให้ จึงสามารถแข่งขันในการสรรหาคนเข้ารับราชการแข่งกับเอกชนได้ แต่ราชการไทยไม่สามารถแข่งขันกับภาคเอกชนโดยทางตรงเช่นนี้ได้ ก.พ. จึงได้พิจารณาแก้ไขปัญหานี้โดยให้มีการคัดเลือกบรรจุแทนการสอบแข่งขันตามที่มีหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนของรัฐบาล เพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ

ทุกๆ ปี ก.พ. จะจัดสรรทุนระดับปริญญาตรี โท และเอก เพื่อศึกษาต่อในวิชาที่เป็นที่ต้องการของส่วนราชการต่างๆ โดยมีข้อผูก

มัดว่าจะต้องไปเรียนในสาขาวิชาที่ได้รับทุน และต้องกลับมารับราชการในส่วนราชการที่กำหนด เมื่อผู้ได้รับทุนสำเร็จการศึกษากลับมา สามารถบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการได้ทันที

๒. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนที่ ก.พ. จะกำหนด

ก.พ. ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการอยู่ตลอดเวลา หากพบว่าราชการมีปัญหาในการสรรหาและบรรจุบุคคลในวิชาชีพใด จะโดยการขาดแคลนในลักษณะที่ ๑ หรือ ๒ ก็ตาม ก.พ. ก็จะได้พิจารณาแก้ไขปัญหานี้ เป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน นอกจากนี้ หากส่วนราชการใดมีปัญหาในการสรรหาบุคคลในวุฒิใด ก็อาจเสนอข้อมูลต่างๆ มาให้ ก.พ. พิจารณา เพื่อกำหนดเป็นสายวิชาชีพที่ขาดแคลนเพิ่มเติมอีกก็ได้ การจะกำหนดวิชาชีพใดเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลนตามนั้นนี้ จะได้กำหนดตามเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. ได้เคยกำหนดให้หลายวิชาชีพเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน เช่น ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมสำรวจ วิศวกรรมโลหการ และวิศวกรรมเหมืองแร่ เป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๒๖ หากส่วนราชการใดต้องการจะบรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น สามารถคัดเลือกบรรจุได้เลย

๓. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ. อนุมัติให้ส่วนราชการใดจัดให้มีการศึกษาขึ้นเพื่อเข้ารับราชการในส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะ

งานในบางตำแหน่งอาจจะต้องการผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษที่ไม่มีสถาบันการศึกษาแห่งใดเปิดสอน ส่วนราชการอาจขออนุมัติ ก.พ. จัดหลักสูตรขึ้นเพื่อสอนและอบรมในวิชานั้น ๆ โดยเฉพาะ เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรโรงเรียนศุลกากร ของกรมศุลกากร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาวิทยุสื่อสาร วิชาช่างวิทยุ วิชาควบคุมการจราจรทางอากาศ ของกรมการบินพาณิชย์ กรมที่เปิดสอนสามารถคัดเลือกบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวเข้ารับราชการได้เลย

#### ๔. กรณีอื่น ๆ ที่ ก.พ. อนุมัติ

หาก ก.พ. พบว่า ตำแหน่งใด วุฒิใด มีปัญหาในการบรรจุโดยวิธีสอบแข่งขัน ก.พ. อาจพิจารณาอนุมัติให้คัดเลือกบรรจุได้ การอนุมัติคัดเลือกบรรจุอาจ จะกำหนดระยะเวลาการ คัดเลือกตำแหน่งที่จะคัดเรื่องหรือสถานที่ที่จะบรรจุ แล้วแต่สาเหตุของปัญหาและเหตุผลความจำเป็นอื่น ๆ และเมื่อครบกำหนดแล้ว ก.พ. จะได้ศึกษาปัญหาอีก หากพบว่า ยังมีความจำเป็นสมควรให้คัดเลือกก็จะอนุมัติให้คัดเลือกต่อไปเลย เพื่อมิให้เกิดความชงกักันในการปฏิบัติงาน เช่น เคยอนุมัติให้

กรมคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งทันตแพทย์ ๔ เฉพาะอัตราว่างในส่วนภูมิภาคได้ แต่ต้องอยู่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคที่ได้รับการคัดเลือกบรรจุนั้น เป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ปี การคัดเลือกบรรจุนี้ทำได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๒๔ และเมื่อใกล้จะหมดกำหนดการคัดเลือก ก.พ. ได้ศึกษาปัญหาและเห็นว่า ในตำแหน่งดังกล่าว ยังมีปัญหาในการสรรหาบุคคลมาบรรจุอยู่ จึงได้มีการอนุมัติให้คัดเลือกบรรจุได้ต่อไป จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๒๖ ขณะนี้ ก.พ. ได้อนุมัติให้คัดเลือกบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ทุกสาขาเข้ารับราชการได้เป็นกรณีพิเศษ จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๒๖

ถึงแม้ ก.พ. จะ ได้ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้ราชการได้สามารถสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้งแล้วก็ตาม ราชการก็ยังไม่สามารถสรรหาและเลือกสรรบุคคลที่เหมาะสมในวิชาชีพบางสาขาเข้ารับราชการได้เพียงพอ สิ่งหนึ่งที่น่าจะพิจารณาถึงคือในการสรรหานั้นได้ทำการแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ หรือแสวงหาผู้มีความรู้ความสามารถเหล่านั้นเพียงพอและทั่วถึงหรือยัง ฉะนั้น สำนักงาน ก.พ. จึงได้ก้าวไปข้างหน้าอีกก้าวหนึ่ง คือแทนที่จะรอให้ผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่เรา

ต้องการเข้ามาหาราชการเอง สำนักงาน ก.พ. ไปให้ถึงแหล่งที่ผลิตและตัวผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพนั้น ๆ เสียเอง เพื่อให้รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการรับราชการ แนะนำและชักชวนให้มารับราชการ สำนักงาน ก.พ. จึงได้ดำเนินงานในโครงการ “สรรหาบุคคลผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนเข้ารับราชการ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหน่วยงานกลางที่รวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพสาขาต่างๆ ที่ขาดแคลนอย่างแท้จริงและมีผู้สมัครสอบน้อย เพื่อเป็น Human Resource Bank ที่สามารถให้บริการ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สมัครสอบ สถานที่ติดต่อ การแพร่ข่าวการสอบ หรือคัดเลือกแก่ส่วนราชการ ขณะเดียวกันก็สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับราชการ การสอบแข่งขัน การคัดเลือกของส่วนราชการต่างๆ แก่ผู้สมัครสมบัติโดยสรุปแล้ว การดำเนินงานของโครงการนี้ จะสามารถเป็นตัวเชื่อมและอำนวยความสะดวกให้แก่ส่วนราชการและประชาชน เพื่อให้ส่วนราชการได้เลือกสรรคนที่เหมาะสมเข้ารับราชการ

วิชาชีพสาขาต่างๆ ที่กำหนดเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน ตามโครงการสรรหาบุคคลผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนเข้ารับราชการ ในขณะนี้ ได้แก่

๑. ปรินญาวิศวกรรมศาสตร์ทุกสาขา
๒. ปรินญาเภสัชศาสตร์
๓. ปรินญาเทคนิคการแพทย์
๔. ปรินญาทันตแพทยศาสตร์
๕. ปรินญาสัตวแพทยศาสตร์
๖. ปรินญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาอนามัยชุมชน
๗. ปรินญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
๘. ปรินญาวิทยาศาสตร์ สาขาชีวเคมี
๙. ปรินญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
๑๐. ปรินญาบรรณารักษศาสตร์
๑๑. ปรินญาสถาปัตยกรรมศาสตร์
๑๒. ปรินญาธรณีวิทยา
๑๓. ประกาศนียบัตรช่างภาพ
๑๔. ประกาศนียบัตรวิชาภาพการแพทย์
๑๕. ประกาศนียบัตรพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์
๑๖. ประกาศนียบัตรชั้นตอนที่ ๒ เรือเดินต่างประเทศ หรือประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือ ชั้น ๓

การดำเนินงานตามโครงการนี้ โดยสรุปมี

ดังนี้ คือ

๑. สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำเอกสารและประกาศเกี่ยวกับโครงการนี้ส่งไปยังส่วนราชการต่างๆ สถาบันการศึกษา สมาคม หรือชมรมวิชาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชน

๒. จะได้จัดประชุมกับส่วนราชการต่างๆ เพื่อชี้แจง และประสานประโยชน์กัน ระหว่างส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงาน ความต้องการของส่วนราชการ และได้ปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางที่จะรักษาผู้มีความรู้ความสามารถเหล่านั้นไว้ในราชการนาน ๆ

๓. จะได้จัดเจ้าหน้าที่ไปแนะนำชักชวนผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพสาขาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการตามสถาบันการศึกษา

๔. ผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพต่างๆ ๑๖ สาขาคงกล่าวข้างต้น ผู้ใดสนใจเข้ารับราชการให้มายื่นความจำนงค์ได้ที่กองการสอบ สำนักงาน ก.พ. เจ้าหน้าที่จะลงทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อไว้

๕. เมื่อส่วนราชการใดมีตำแหน่งว่างและประสงค์จะบรรจุบุคคลในวิชาชีพสาขาหนึ่งจาก ๑๖ สาขา ดังกล่าว โดยวิธีการสอบแข่งขัน หรือคัดเลือกตามแต่กรณี และแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ กองการสอบจะสำรวจรายชื่อในทะเบียนเพื่อแจ้งรายละเอียดต่างๆ ให้ผู้นั้นทราบโดยทาง

ไปรษณีย์ เพื่อให้ไปติดต่อกับส่วนราชการนั้น ๆ โดยตรง

ฉะนั้น ส่วนราชการใดที่ประสงค์จะสรรหาบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพทั้ง ๑๖ สาขาคงกล่าว ติดต่อกับที่กองการสอบ สำนักงาน ก.พ. โดยแจ้งรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ชื่อตำแหน่ง
๒. คุณสมบัติของผู้ที่จะบรรจุอย่างละเอียด
๓. งานที่ต้องทำพอสังเขป
๔. วัน เวลา และสถานที่ติดต่อเพื่อสมัครสอบแข่งขัน หรือการคัดเลือก
๕. รายละเอียดอื่นๆ ที่ต้องการให้ผู้สมัครทราบ

เมื่อส่วนราชการใดได้บรรจุผู้ใดไปแล้ว ขอความกรุณาแจ้งชื่อของผู้ได้รับการบรรจุ ไปให้สำนักงาน ก.พ. ทราบด้วย เพื่อจะได้บันทึกลงประวัติผู้นั้น และจะได้ไม่ติดต่อกับแจ้งข่าวเรื่องงานของส่วนราชการอื่นให้อีก เป็นการป้องกันการโยกย้ายและเปลี่ยนงาน

สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพ สาขาต่างๆ ๑๖ สาขาข้างต้น ที่ประสงค์จะเข้ารับราชการ มีระเบียบและวิธีการขอใช้บริการของโครงการดังต่อไปนี้

๑. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครขอใช้บริการแจ้งข่าวสาร

๑.๑ เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั่วไป ตาม  
มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ  
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

๑.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพ  
ที่ขาดแคลน ๑๖ สาขาวิชาดังกล่าวข้างต้น

๑.๓ ยังไม่ได้เป็นข้าราชการ

## ๒. การยื่นความจำนงขอใช้บริการแจ้ง

### ข่าวสาร

ผู้สนใจประสงค์จะขอใช้บริการนี้ ให้ยื่น  
ความจำนงได้ที่ กองการสอบ (ชั้น ๔) สำนักงาน  
ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ทุกวัน ในเวลา  
ราชการ การขอใช้บริการนี้จะไม่เสียค่าธรรมเนียม  
หรือค่าบริการใดๆ ทั้งสิ้น


## ๓. การแจ้งข่าวสาร

๓.๑ สำนักงาน ก.พ. จะแจ้งข่าวสาร  
การเปิดรับสมัคร สอบแข่งขัน หรือคัดเลือกเข้ารับ  
ราชการ ในส่วนราชการต่างๆ ให้ผู้ขอใช้บริการ  
ทราบโดยทางไปรษณีย์

๓.๒ เมื่อผู้ขอใช้บริการทราบข่าวแล้ว  
เป็นหน้าที่ของผู้ใช้บริการจะต้องสอบถาม การ  
สมัครสอบแข่งขัน หรือคัดเลือกเข้ารับราชการใน  
ส่วนราชการนั้นๆ ด้วยตนเอง

## กำหนดระยะเวลาของการบริการ

การขอใช้บริการแจ้งข่าวสารนี้ ได้กำหนด  
ระยะเวลาของการบริการไว้ตามปีงบประมาณ คือ  
๑ ตุลาคม-๓๐ กันยายน เมื่อครบปี สำนักงาน  
ก.พ. จะมีหนังสือสอบถามความประสงค์ในการขอ  
ใช้บริการ หากยังต้องการใช้บริการอีก ให้ตอบ  
หนังสือยืนยันกลับไปยังสำนักงาน ก.พ. ด้วย

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามโครง  
การสรรหามหาบุคคลผู้สำเร็จการศึกษา ในวิชาชีพที่ขาด  
แคลนเข้ารับราชการนี้ จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์  
ได้ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่างๆ  
และผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพดังกล่าวยอมเสีย  
สละผลประโยชน์บางอย่างมาร่วมกันสร้างความ  
เจริญแก่ราชการ นอกจากนี้ หากผู้ใดมีความคิด  
เห็นในอันที่จะช่วยให้ราชการได้สามารถสรรหาและ  
เลือกสรรคนที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม  
เข้ารับราชการเพื่อประโยชน์แห่งราชการ กองการ  
สอบยินดีอย่างยิ่งที่จะรับ ไว้เสนอสำนักงาน ก.พ.  
พิจารณา และใคร่จะเชิญชวนผู้ที่สำเร็จปริญญา  
หรือประกาศนียบัตรในวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น นี้มา  
รับราชการ โดยใช้บริการตาม “โครงการสรรหา  
บุคคลผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนเข้ารับ  
ราชการของสำนักงาน ก.พ.” 

# กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร ๐๗๑๐/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.

๒๘ มกราคม ๒๕๒๕

เรื่อง อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

เรียน (เวียงกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการพลเรือนวิสามัญเทียบชั้นจัตวา ๑ ฉบับ

ตามที่ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๒๔ และมีผลให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ เป็นต้นไป นั้น

เพื่อให้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ สอดคล้องกับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และบัญชีหมายเลข ๓ (๒) ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. และกระทรวงการคลังจึงมีมติว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ เป็นต้นไป บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญอนุโลมให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ สำหรับปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญให้เข้ากับบัญชีอัตราเงินเดือนที่กำหนดใหม่นี้ ให้เป็นไปในทำนองเดียวกับการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนสามัญ

อนึ่ง อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการพลเรือนวิสามัญเทียบชั้นจตุฯ ให้เป็นไปตาม บัญชีแนบท้ายนี้ ส่วนอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการพลเรือนวิสามัญเทียบชั้นตรีขึ้นไปนั้น เมื่อ ได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนตามวรรคก่อนนี้แล้ว หากจะเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดให้เป็น ชั้นที่สูงขึ้นไปอีก ก็ให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดเสนอ ก.พ. และกระทรวงการคลัง เพื่อพิจารณาเป็น ราย ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล

(นายโสรัจ สุจริตกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๒๘๒-๑๘๒๘



บัญชีอัตราเงินเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการพลเรือนวิสามัญเทียบชั้นจัตวา  
ที่ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดเดิม (บาท)	อัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดที่ กำหนดใหม่ (บาท)	หมายเหตุ
<b>หมวดแรงงาน</b>			
คนงาน	๒,๕๐๕	๒,๕๐๕	ระดับ ๑ ชั้น ๑๗
นักการ	๓,๐๔๕	๓,๕๓๕	ระดับ ๑ ชั้นสูงสุด
ภารโรง	๓,๐๔๕	๓,๕๓๕	ระดับ ๑ ชั้นสูงสุด
คนงานเกษตร	๓,๐๔๕	๓,๕๓๕	ระดับ ๑ ชั้นสูงสุด
พนักงานเรือ	๓,๐๔๕	๓,๕๓๕	ระดับ ๑ ชั้นสูงสุด
คนครัว ๑	๓,๐๔๕	๓,๕๓๕	ระดับ ๑ ชั้นสูงสุด
<b>หมวดกึ่งฝีมือ</b>			
พนักงานพิมพ์แบบ	๔,๐๒๕	๔,๖๘๕	ระดับ ๒ ชั้นสูงสุด
พนักงานผู้ช่วยพยาบาล	๔,๐๒๕	๔,๖๘๕	ระดับ ๒ ชั้นสูงสุด
พนักงานตัดเย็บผ้า	๔,๐๒๕	๔,๖๘๕	ระดับ ๒ ชั้นสูงสุด
<b>หมวดฝีมือหรือเทียบเท่า</b>			
คนครัว ๒	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
พนักงานขับรถยนต์	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
พนักงานขับรถดับเพลิง	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างโลหะ	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างไม้	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างไฟฟ้า ๑	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างเครื่องยนต์ทั่วไป ๑	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างเขียนแบบและแผนที่	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด
ช่างหุ่นจำลอง	๔,๙๒๕	๕,๗๔๕	ระดับ ๓ ชั้นสูงสุด

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดเดิม (บาท)	อัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดที่ กำหนดใหม่ (บาท)	หมายเหตุ
<b>หมวดฝีมือหรือเทียบเท่า (ต่อ)</b> นายท้ายเรือ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา พนักงานพัสดุ ๑ พนักงานการเงินและบัญชี ๑ พนักงานแปล ๑ เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ พนักงานพิมพ์ดีด ๑ พนักงานวิทยาศาสตร์— การแพทย์ ๑ ผู้คุม พอบ้าน แม่บ้าน พนักงานห้องทดลอง พนักงานเกษตรนิเทศก์ ผู้ช่วยพยาบาล พนักงานฝึกอาชีพ	๔,๙๒๕ ๔,๙๒๕	๕,๗๔๕ ๕,๗๔๕	ระเบียบ ม ระเบียบ ม

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างเกินร้อยละ ๒ ต่อปี

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว. ๒๕๕

ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้น แจ่มตึกคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๓ เรื่อง แนวการกำหนดส่วนราชการและอัตรากำลังในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน ซึ่งกำหนดไว้ในส่วน ก. ข้อ ๒.๑ ว่า “๒. โดยที่อัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอัตรากำลังข้าราชการสำนักงาน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องชะลออัตรการขยายตัวของอัตรากำลังไม่ให้เกินร้อยละ ๒ ต่อปี” นั้น ปรากฏว่า ทำให้ส่วนราชการที่ต้องการขออัตรากำลังเพิ่มเติมร้อยละ ๒ ต่อปี เสนอขอไปยังคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ฯ เป็นจำนวนมาก และมีส่วนราชการจำนวนมากที่ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการขอ กำหนดตำแหน่งและอัตรากำลังเกินข้าราชการเพิ่มเติม ซึ่งก่อให้เกิดความล่าช้าแก่การปฏิบัติราชการโดยทั่วไป

คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ฯ จึงพิจารณาเห็นควรให้มีการชักซ้อมความเข้าใจกับส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้

๑. การขอ กำหนดตำแหน่งข้าราชการเพิ่มเติมให้ส่วนราชการเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากำลังคนของกระทรวง เพื่อพิจารณาในขั้นต้นเสียก่อนว่าควรจะจัดสรรหรือตัดโอนตำแหน่งที่มีอยู่เดิมหรือโยกย้ายตัวบุคคลของส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงนั้นให้เหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของงานได้อย่างไรบ้าง และจำเป็นจะต้องขอเพิ่มเติมเท่าใด ทั้งนี้ให้คำนึงถึงหลักการใช้คนเฉลี่ยกันทั้งกระทรวง

๒. เมื่อผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากำลังคนของกระทรวงแล้ว ให้ส่วนราชการขออนุมัติต่อ ก.พ. หรือองค์การกลางบริหารงานบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาวงกรอบอัตรากำลังตามแผนงาน โครงการ และความจำเป็นในช่วง ๓ ปี รวมทั้งปีที่ขอ

๓. หากปีใดส่วนราชการมีความจำเป็นต้องบรรจุข้าราชการในตำแหน่งเพิ่มเติมเกินร้อยละ ๒ ต่อปี ภายในกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้ ก็ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ฯ

อนึ่ง การขออนุมัติโอนเงินงบประมาณจากหมวดอื่น ๆ มาตั้งจ่ายในหมวดเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการเพิ่มเติม เฉพาะที่เป็นอัตราทดแทนตำแหน่งลูกจ้างประจำที่ถูกยุบเลิกไปเพราะมีชื่อหรือลักษณะงานเหมือนข้าราชการ ตามหนังสือที่ สร๐๒๐๓/ว.๒๔๕ หมวด ข. ข้อ ๕ นั้น ให้ส่วนราชการขออนุมัติต่อสำนักงบประมาณได้โดยไม่ต้องขั้ต่อหมวด ข. ข้อ ๓ ของหนังสือดังกล่าว และให้สำนักงบประมาณพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นกรณีไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดและคณะกรรมการพัฒนากำลังคนของกระทรวงต่าง ๆ ทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พลโท จันทรคุปต์ สิริสุทธี  
(จันทรคุปต์ สิริสุทธี)  
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กองงานคณะที่ปรึกษาและกรรมการ

โทร. ๒๘๑๔๔๓๗

# ถอดนวมชก

สุนิศา พินิจการ  
สมชาย การดี

**ถาม** ประกาศรับสมัครสอบจะระบุคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง บางตำแหน่ง ว่า รับ สมัครเฉพาะเพศชาย จะได้หรือไม่

**ถาม** กำหนดวิชาสอบในภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งมากกว่า ๒ วิชา จะกระทำได้หรือไม่

**ตอบ ๑.** จะกระทำได้หรือไม่ ให้ตรวจสอบว่าตำแหน่งที่ เบีกรับ สมัคร สอบ ที่จะ ระบุ เพศชายนั้น ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง มีระบุไว้ หรือไม่ว่าให้ รับเพศชาย

๒. ถ้าไม่มีระบุเพศชาย ก็ไม่ควรระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบ

๓. แต่ถ้าต้องการเพศชายจริง ๆ ก็อาจจะหมายเหตุไว้ที่ท้ายประกาศของตำแหน่งนั้นว่าลักษณะงานของตำแหน่งนี้ จะต้องปฏิบัติงานอะไรบ้าง ฉะนั้นผู้ที่สมัครสอบควรเป็นผู้ชายจะเหมาะสมกว่า

๔. การให้คะแนนสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งก็อาจจะให้ คะแนน เพศชาย ได้มากกว่าเพศหญิง

**ตอบ ๑.** กระทำไม่ได้เพราะว่า ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ได้กำหนดหลักสูตรในภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งว่ากำหนดคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน <sup>๕</sup> ทงน จะรวมสอบเป็นวิชาเดียว หรืออย่างเดียว หรือแยกสอบเป็นสองวิชา หรือสองอย่าง โดยกำหนดคะแนนเต็มวิชาละ หรืออย่างละ ๑๐๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่ง หรืออย่างหนึ่ง ๑๕๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่ง หรืออย่างหนึ่ง ๕๐ คะแนนก็ได้

๒. แต่ถ้ามีความจำเป็น จะต้อง กำหนด วิชา สอบหลาย ๆ วิชาที่เกินกว่า ๒ วิชานั้น

อาจมีแนวทางปฏิบัติได้โดยกำหนดวิชา  
สอบให้เป็น ๒ วิชา และในแต่ละวิชา  
กำหนดเนื้อหาเป็นเรื่อง ๆ ไปแล้วแบ่ง  
คะแนนสอบให้เห็นชัด เช่น

**วิชาที่ ๑** ต้องการออกข้อสอบหลายเรื่อง  
อาจทำได้ดังนี้

**วิชาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย**

(๑๐๐ คะแนน)

– พระราชบัญญัติระเบียบ  
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๕๑๘ (๕๐ คะแนน)

– กฎหมายว่าด้วยระเบียบการ  
บริหารราชการแผ่นดิน

(๕๐ คะแนน)

**ถาม** ประกาศรับสมัครสอบกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ  
สำหรับตำแหน่งว่า ได้รับประกาศนียบัตร  
ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หรือ  
**เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้** ทางบัญชี พาณิชยการ  
หากมีผู้สมัครสอบนำวุฒิอนุปริญญา หรือ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทางบัญชี หรือ  
พาณิชยการ มายื่นใบสมัครสอบจะสมัครสอบ  
ได้หรือไม่

**ตอบ** เนื่องจาก ประกาศ รับ สมัคร สอบ ระบุไว้ว่า  
เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ดังนั้นกรณีดังกล่าวข้าง  
ต้นผู้สมัครสอบจึงมีสิทธิสมัครสอบได้ แต่ถ้า

ประกาศระบุว่า**เทียบเท่า** แล้วก็จะสมัครไม่  
ได้

**ถาม** การเปิดสอบล่วงหน้าทั้ง ๆ ที่ไม่มีอัตราว่าง  
จะกระทำได้หรือไม่

**ตอบ** ไม่ได้ เพราะว่าการเปิดสอบล่วงหน้าจะทำ  
ให้เกิดปัญหาว่า ถ้าไม่มีอัตราว่างเลยตลอด  
๒ ปี ก็จะถูกร้องเรียนว่าเปิดรับสมัครสอบ  
เพื่อหลอกเอาเงินค่าสมัครสอบ ฉะนั้นถ้าไม่มี  
อัตราว่างก็ไม่ควรเปิดรับสมัครสอบ

**ถาม** การเปิดรับสมัครสอบตำแหน่ง เจ้าหน้าที่  
พิมพ์ดีด ๑ ควรเปิดรับสมัครพิมพ์ดีดภาษา  
ไทย-อังกฤษหรือพิมพ์ดีดภาษาไทยอย่างเดียว  
มีหลักการเปิดสอบอย่างไร

**ตอบ** การเปิดรับสมัครสอบตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์  
ดีด ๑ เปิดรับสมัครสอบพิมพ์ดีดภาษาไทย-  
อังกฤษ หรือพิมพ์ดีดภาษาไทยอย่างเดียวนั้น  
มีหลักอยู่ว่างานที่จะต้องปฏิบัติมีความจำเป็น  
ต้องใช้พิมพ์ดีดภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน  
หรือไม่ ถ้าไม่มีความจำเป็นต้องใช้ก็ให้สอบ  
พิมพ์ดีดภาษาไทยอย่างเดียว ก็น่าจะเพียงพอ  
แล้ว แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ  
ด้วย ก็ให้สอบทั้งสองภาษาควบคู่กันไป

**ถาม** การเปิดรับสมัครสอบตำแหน่ง เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๑ ควรเปิดรับสมัครวุฒิ ม.ศ. ๓ และ ม.ศ. ๖ รวมกัน หรือแยกกันคนละตำแหน่ง

**ตอบ** การเปิดรับสมัครสอบตำแหน่ง เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๑ ถ้ารับสมัครทั้งวุฒิ ม.ศ. ๓ และวุฒิ ม.ศ. ๖ แล้วควรจะแยกประกาศรับสมัครสอบเป็นคนละตำแหน่ง และชั้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้คนละบัญชี ทั้งนี้ เพื่อสะดวกในการบรรจุผู้สอบแข่งขันได้

**ถาม** มีโรงเรียนใดบ้างที่ ก.พ. ไม่รับรองประกาศนียบัตรให้บรรจุเข้ารับราชการ

**ตอบ** ๑. ให้ตรวจสอบจากหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของ ร.ร. ต่าง ๆ ที่จะบรรจุเข้ารับราชการ ถ้ามีโรงเรียนและวุฒิตรงก็แสดงว่า ก.พ. รับรอง แต่ถ้าไม่มี ก.พ. อาจไม่รับรองก็ได้ ก็ให้มีหนังสือหารือมายังสำนักงาน ก.พ.

๒. โรงเรียนที่ ก.พ. ไม่รับรองประกาศนียบัตร โดยปกติจะเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรต่างประเทศ ไม่ใช่หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (ก.พ. จะรับรองหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ)

วิธีดูว่าโรงเรียนใดรับรอง หรือไม่มีวิธีสังเกตดังนี้ โรงเรียนที่ ก.พ. ไม่รับรองประกาศนียบัตร จะ ออก ใบสุทธิ ให้ หรือหนังสือรับรองและที่ใบสุทธิ หรือหนังสือรับรอง ตรงข้อความที่ว่า ก่อนออกจากโรงเรียนนี้สอบได้ ชั้นจะเขียนว่า **ประโยคขั้นสูงสุดของโรงเรียน หรือ ชั้นสูงสุดตามหลักสูตร** เป็นต้น แต่จะไม่ มีการ ออกใบระเบียบแสดงผลการเรียนให้ หรือที่เรียกว่าใบ รบ. ๒๐

๓. ใบสุทธิ ที่เป็น หลักสูตร ของ กระทรวงศึกษาจะมีตราเป็นรูปเสมาธรรมจักรอยู่ด้วย

**ถาม** ประกาศหรือคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ใครจะเป็นผู้ลงชื่อบ้าง

**ตอบ** ๑. ผู้ดำเนินการสอบ (ปลัดกระทรวง, อธิบดี, ผู้ว่าราชการจังหวัด, เลขาธิการแล้วแต่กรณี) ลงชื่อในประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการสอบดังนี้

- ประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน
- ประกาศ หรือคำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน
- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ
- ประกาศการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขัน ได้

๒. ประธานกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน  
ลงชื่อในประกาศหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการ  
สอบดังนี้

- ประกาศ หรือคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ  
ออกข้อสอบ
- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบภาค  
ความเหมาะสมกับตำแหน่ง
- คำสั่งให้เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานเกี่ยวกับ  
การสอบ หรือกรอกคะแนนสอบ ฯลฯ
- ประกาศระเบียบและวิธีการสอบ
- ประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่  
สอบ (ตารางสอบ)

**ถาม** ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับวุฒิของผู้สมัคร สอบ  
ว่าจะ มีคุณสมบัติ ตรง ตาม ประกาศรับ สมัคร  
สอบหรือไม่ และ ได้ทำเรื่องหรือมายัง  
สำนักงาน ก.พ. แล้ว แต่สำนักงาน ก.พ. ยัง  
ไม่ได้ตอบ เมื่อจะถึงวันประกาศรายชื่อผู้มี  
สิทธิเข้าสอบแล้วยังไม่ได้คำตอบอีก จะทำ  
อย่างไร

**ตอบ** กรณีที่ทำเรื่องหรือมายังสำนักงาน ก.พ. แล้ว  
แต่ยังไม่ได้อำตอบ และจะถึงวันประกาศรายชื่อผู้มี  
สิทธิเข้าสอบแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ให้  
ประกาศรายชื่อผู้นี้เป็นผู้มีสิทธิเข้าสอบ แต่  
มีหมายเหตุ ไว้ใน ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้า  
สอบว่า ผู้เข้าสอบเลขประจำตัวสอบอะไร

สมัครสอบตำแหน่งใด มีปัญหาเกี่ยวกับคุณ  
สมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ซึ่งจะต้องให้  
ก.พ. พิจารณา หาก ก.พ. พิจารณาแล้วว่ามี  
คุณสมบัติไม่ตรงตามประกาศรับสมัครสอบก็  
จะขาดคุณสมบัติทันที

**ถาม** บัญชีกรอกคะแนนสอบแข่งขัน มีรอยขีด ลบ  
ชุกฆ่า แต่ไม่มีลายเซ็นของเจ้าหน้าที่ที่แก้ไข  
ไว้ จึงไม่รู้ว่าใครเป็นผู้แก้ไข กรณีทำ  
อย่างไรจึงจะถูกต้อง

**ตอบ** บัญชีกรอกคะแนนสอบให้ถือว่าเป็นความลับ  
ของทางราชการ การที่มีรอย ขีด ลบ ชุก ฆ่า  
แต่ไม่มีลายเซ็น ชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้ แก้ไขนั้น  
ไม่ถูกต้อง ฉะนั้น ถ้ามีรอยแก้ไข ขีด ลบ  
ชุกฆ่า ต้องให้เจ้าหน้าที่เซ็นชื่อกำกับไว้ทุก  
แห่งที่แก้ไขด้วย

**ถาม** การรวมคะแนนสอบที่มีจุดทศนิยม จะนับ  
เศษทศนิยม ขึ้นเป็นจำนวนเต็มหรือจะตัด  
จุดทศนิยมทิ้งเพื่อให้เป็นจำนวนเต็ม หรือว่า  
จะยังคงจุดทศนิยมไว้ตามเดิม ที่ถูกต้องคือ  
อะไร

**ตอบ** การรวมคะแนนสอบที่มีจุดทศนิยม ห้ามนับ  
ขึ้น หรือตัดทิ้ง ให้คงจุดทศนิยมไว้ตามเดิม  
จึงจะถูกต้อง เพราะจะมีปัญหาเกี่ยวกับการ  
จัดลำดับที่ของผู้สอบแข่งขันได้



**ถาม** ผู้สอบแข่งขันได้คะแนนรวมเท่ากัน จะจัดลำดับที่ผู้สอบแข่งขันได้อย่างไร

**ตอบ** ในกรณีผู้สอบได้คะแนนรวมเท่ากัน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ข้อ ๑๒ ได้กำหนดไว้ว่า การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้เรียงลำดับที่จากผู้สอบได้คะแนนรวมสูงลงมาตามลำดับ ในกรณีที่มีผู้สอบได้คะแนนรวมเท่ากันให้ผู้สอบได้คะแนนภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง มากกว่า เป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ถ้าได้คะแนนภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง เท่ากัน ให้ผู้ได้คะแนนภาคความรู้ความสามารถที่ ใช้นเฉพาะ ตำแหน่ง มากกว่า เป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ถ้ายังคงได้คะแนนเท่ากันอีก ก็ให้ผู้ได้รับหมายเลขประจำตัวสอบก่อน เป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ฉะนั้นผู้ที่จกรอกและรวมคะแนนสอบ หากทราบหลักเกณฑ์นี้แล้ว การจัดลำดับที่คงจะหมดปัญหาไป

**ถาม** บัญชีกรอกคะแนนสอบจะใช้คินสอคำกรอกจะถูกต้องหรือไม่

**ตอบ** ไม่ถูกต้อง บัญชีกรอกคะแนนสอบนั้นมีความสำคัญมากและเป็นหลักฐานของราชการ ซึ่งควรจกรอกด้วยหมึก หากใช้คินสอคำกรอก

แล้ว อาจจะมีผู้โกลบแล้วแก้ไขใหม่ จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นภายหลัง

**ถาม** บัญชีกรอกคะแนนสอบถ้าไม่มีการตรวจทานทำให้เกิดการผิดพลาดเกิดขึ้น วิธีที่ถูกต้องควรทำอย่างไร

**ตอบ** ๑. จัดให้มีการอบรมชี้แจงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำบัญชี กรอกคะแนนสอบ ให้รู้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ความสำคัญของการรวมคะแนน ความลับ และให้รู้เข้าใจถึงเกณฑ์การตัดสิน

๒. การทำบัญชีกรอกคะแนนสอบควรแยกผู้จัดทำเป็นสองกลุ่ม ๆ ละประมาณ ๒-๓ คน โดยแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานกันเป็นเอกเทศ

๓. เมื่อจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วควรให้มีการอ่านทานคะแนนกัน อย่างละเอียดทุกคน

๔. เมื่อตรวจทานกันแล้ว หากได้คะแนนไม่ตรงกัน ให้ตรวจสอบว่าที่ถูกต้องคืออะไร แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง พร้อมทั้งเซ็นชื่อกำกับไว้ด้วย

**ถาม** ในการดำเนินการสอบแข่งขันจะมีวิธีการป้องกัน และปราบปรามทุจริตในการสอบได้อย่างไร

**ตอบ** การป้องกันการเล่นพรรคเล่นพวก และ การทุจริตการสอบ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการมีหลักในการสรรหาก็คือ ต้องสรรหาและคัดเลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะเหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุดเข้ารับราชการ ฉะนั้น ในการสอบก็ยังมีการเล่นพรรคเล่นพวกหรือมีการทุจริตการสอบอยู่อีก การที่จะสรรหาและคัดเลือกคนเข้ารับราชการตามหลักการดังกล่าวข้างต้นแทบจะไม่ต้องพูด ปัญหา มีอยู่ว่าจะมีวิธีการใดบ้าง ที่จะป้องกันการเล่นพรรคเล่นพวกหรือการทุจริตการสอบ ซึ่งในที่นี้จะขอเสนอแนะวิธีการป้องกันการเล่นพรรคเล่นพวกหรือการทุจริตการสอบ ดังนี้

๑. ต้องมี นโยบาย ที่จะ ป้องกัน และ ปราบปราม การ เล่น พรรค เล่น พวก หรือ ทุจริต การ สอบ อย่าง จริง จัง และ เต็ม ใจ ถ้า มี ผู้ใด กระ ทำ การ ดัง กล่าว นี้ จะ ต้อง ลง โทษ อย่าง รุน แรง และ ไม่ มี การ ละ เวย์
๒. ต้อง ให้ ความ ร่วม มือ ร่วม ใจ กัน ทุก ฝ่าย ตั้งแต่ ผู้ บริหาร ระดับ สูง สุด จนถึง เจ้า หน้า ที่ ที่ ปฏิบัติ งาน
๓. ต้อง สร้าง ระบบ การ ทำงาน ที่ ดี เพื่อ หา ทาง ปิด ช่อง ว่าง ที่ จะ ทำ ให้ เกิด การ เล่น พรรค เล่น พวก ได้ เพราะ ว่า การ สอบ มี หลาย ชั้น ตอน ที่ จะ ทำ ให้ เกิด การ เล่น พรรค

เล่นพวกหรือทุจริตการสอบได้ สำหรับชั้นตอนที่สำคัญที่จะเล่นพรรคเล่นพวกหรือทุจริตการสอบนั้น จะขอเสนอวิธีการสร้างระบบป้องกันดังนี้

### ๑. กรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน

- แต่งตั้งจากผู้อำนวยการกองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่เปิดสอบ ในกรณีที่กรมเปิดสอบส่วนจังหวัดเปิดสอบให้แต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ของจังหวัดมาเป็นกรรมการ
- ให้กรรมการทุกคนมีหน้าที่จะต้องมาควบคุมการสอบทุกชั้นตอนอย่างใกล้ชิด หรือจะแบ่งงานกันควบคุมก็ได้ และให้มีรายงานควบคุมการสอบต่อประธานด้วย

### ๒. กรรมการออกข้อสอบประจำวิชา

- แต่งตั้งกรรมการออกข้อสอบวิชาละ ๒-๓ คน ซึ่งกรรมการออกข้อสอบดังกล่าวอาจจะเป็นกรรมการดำเนินการสอบ หรืออาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่างๆ ก็ได้
- กรรมการออกข้อสอบคนหนึ่งๆ จะต้องออกข้อสอบจำนวน ๕ ข้อ
- ข้อสอบทุกวิชาที่กรรมการแต่ละคนออกมา เมื่อรวมกันแล้วจะมีข้อสอบ

จำนวน ๑๐-๑๕ ข้อ ให้ประธาน  
เลือกใช้เป็นข้อสอบจำนวนหนึ่ง ประ  
มาณ ๕ ข้อ

- กรรมการจะต้องส่งข้อสอบล่วงหน้า  
ก่อนสอบ ๑-๒ วัน โดยข้อสอบนั้น  
จะต้องบรรจุซองกาก็สองชั้นปิดผนึก  
อย่างดี มีการเซ็นชื่อกำกับตรงรอย  
ผนึก และข้อสอบนั้นจะต้องเก็บรักษา  
ไว้ในที่ปลอดภัย

### ๓. การพิมพ์ข้อสอบ

- เมื่อถึงวันสอบ ให้ประธานเลือกข้อ  
สอบและพิมพ์ข้อสอบโดยปฏิบัติดังนี้  
การสอบภาคเช้า ให้มีการเลือกข้อ  
สอบเวลา ๗.๐๐ น. พิมพ์ข้อสอบ  
๗.๓๐ น. สอบ ๘.๐๐ น. การสอบภาค  
บ่าย ให้มีการเลือกข้อสอบ ๑๑.๐๐ น.  
พิมพ์ ๑๑.๓๐ น. สอบ ๑๓.๐๐ น.
- ให้มีการกักตัวผู้เกี่ยวข้องในการพิมพ์  
ข้อสอบทุกคนจนกว่าการสอบดำเนิน  
ไปแล้ว ๑๕ นาที

### ๔. กระดาษคำตอบ

- กระดาษที่ใช้สอบต้องเป็นกระดาษที่  
ทางราชการจัดให้ไว้เท่านั้น
- กระดาษนั้นต้องมีตราของส่วนราชการ  
ประทับด้วย
- กระดาษ ทุกแผ่นที่ผู้ สอบ ใช้ ตอบจะ  
ต้องมีลายเซ็น ชื่อ ของ เจ้า หน้า ที่คุม

สอบเซ็นชื่อกำกับไว้ทุกแผ่น เพื่อ  
ป้องกันการสับเปลี่ยนกระดาษคำตอบ  
ในภายหลัง

- กระดาษคำตอบให้ถือเป็นเอกสารลับ

### ๕. การกรอกและรวมคะแนนสอบ

- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กรอก และ รวมคะ  
แนนสอบเป็น ๒ ชุด ๆ ละ ๒-๓ คน
- เจ้าหน้าที่กรอกและรวมคะแนนสอบ  
แต่ละชุดทำงานโดยเอกเทศ
- เมื่อกรอกและรวมคะแนนสอบเสร็จ  
เรียบร้อยแล้วจะต้องมีการ ตรวจสอบ  
ความถูกต้องซึ่งกันและกัน

**ถาม** จังหวัดมีหนังสือเรียกผู้สอบแข่งขันได้มารับ  
การบรรจุแล้วแต่พอถึงวันบรรจุ ไม่มีอัตรา  
ว่างเนื่องจากส่วน ราชการที่ขอให้ส่งคนบรรจุ  
ขอระงับการบรรจุไว้ก่อนเพราะกรม ได้มีคำ  
สั่งย้ายคนอื่นมาแทนแล้ว ในกรณีนี้จะทำ  
อย่างไร

**ตอบ** แจ้งเรื่องการ ระงับการบรรจุให้ผู้นั้นทราบ  
พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นแล้วให้  
ผู้นั้นกลับไปก่อน หากมีอัตราว่างมาอีกเมื่อ  
ใดก็จะมีหนังสือเรียกตัวให้มารับการบรรจุใหม่

**ถาม** มีหนังสือเรียกผู้สอบแข่งขันได้มารับการบรรจุ  
พร้อมกันหลาย ๆ คน แต่ผู้สอบได้ลำดับที่

หลัง ๆ จะขอเลือกบรรจุก่อน โดยอ้างเหตุผลว่าเจ้าหน้าที่เรียกมาบรรจุพร้อม ๆ กัน จึงน่าจะมิตติเท่าเทียมกันทุกคน ในกรณีเช่นนี้จะปฏิบัติอย่างไร

**ตอบ** การเลือกบรรจุผู้สอบแข่งขัน ได้ให้ผู้ที่สอบแข่งขันได้ลำดับที่สูงกว่าเป็นผู้เลือกการบรรจุ ก่อนตามมาตรา ๓๘ ซึ่งบัญญัติว่า “การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้”

**ถาม** ในการรับสมัครสอบแข่งขัน ๆ จะกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเพียงวุฒิใดวุฒิหนึ่งจะกระทำได้อย่างไร

**ตอบ** สามารถทำได้โดยจะต้องขออนุมัติ ก.พ. พร้อมทั้งแสดงเหตุผลและความจำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยว่าเพราะอะไรจึงต้องกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเพียงวุฒิใดวุฒิใด ก.พ. อนุมัติก็สามารถดำเนินการได้

**ถาม** ถ้าปรากฏว่าในการดำเนินการสอบแข่งขันครั้งใดก็ตาม มีจำนวนผู้สอบได้ชั้นบัญชีไว้ มีจำนวนน้อยกว่าอัตราว่างที่จะบรรจุได้ ในครั้งแรกจะอย่างไร

**ตอบ** ให้ดูจากหนังสือ ของสำนักงาน ก.พ. ที่ตอบมอบหมายให้ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการ สอบว่าได้ระบุไว้ว่า หากมีจำนวนผู้สอบได้น้อยกว่าอัตราว่างที่จะบรรจุแล้วให้ส่วนราชการนั้นเปิดสอบได้เองอีก หากหนังสือนั้นระบุไว้เช่นนี้แล้วส่วนราชการนั้นก็สามารถดำเนินการสอบแข่งขันตำแหน่งเดียวกันนั้นอีกได้ จนกว่าจะมีผู้สอบได้ชั้นบัญชีสอบได้ครบจำนวนอัตราว่างที่ได้ขออนุมัติ ก.พ. เปิดสอบในครั้งแรกโดยส่วนราชการไม่จำเป็นต้องขออนุมัติ ก.พ. มาอีก และในทางตรงกันข้าม หากหนังสือตอบของสำนักงาน ก.พ. มิได้ระบุไว้ดังข้างต้น ก็จำเป็นที่ส่วนราชการจะต้องขออนุมัติ ก.พ. ดำเนินการสอบแข่งขันมาอีก

**ถาม** ส่วนราชการได้บรรจุผู้สอบแข่งขันได้จนครบอัตราว่างที่มีอยู่ตามที่แจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบตั้งแต่ตอนขออนุมัติเปิดสอบแล้ว ต่อมาเมื่ออัตราว่างเพิ่มเติมในตำแหน่งเดียวกันนั้นอีก ส่วนราชการจะบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ลำดับถัดไป ในตำแหน่งเดียวกันนั้นอีกได้หรือไม่

**ตอบ** ไม่ได้ แต่หากส่วนราชการมีความประสงค์ที่จะบรรจุจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งเกี่ยวกับที่เคยเปิดสอบไว้แล้ว ก็จะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน ทั้งนี้ ก.พ. อาจพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติก็ได้

**ถาม** ผู้ที่เรียนจบทุกลักษณะวิชาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้แล้ว แต่กำลังรอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาจะมาสักรสอบแข่งขันได้หรือไม่

**ตอบ** ไม่ได้ เพราะมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใดจะต้องมีคุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้น ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตาม มาตรา ๒๔ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง.....” ซึ่งคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็คือ ได้รับปริญญาทางใดทางหนึ่ง หรือหลายๆ ทางที่ ก.พ. กำหนดไว้

นั่นเอง เมื่อคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้มีสิทธิสมัครสอบกำหนดไว้ว่าต้องได้ปริญญาเช่นนั้นแล้ว ดังนั้นผู้ที่มีสิทธิสมัครสอบก็ต้องได้ปริญญาด้วย ผู้ที่ไม่ได้ปริญญาจึงไม่มีสิทธิสมัครสอบ ส่วนผู้ที่เรียนจบทุกลักษณะวิชาแล้วนั้นยังถือว่ายังไม่ได้รับอนุมัติปริญญา ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่จะมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตรจะต้องประกอบด้วย ๒ ลักษณะคือ ต้องเรียนจบทุกลักษณะวิชาตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจะต้องได้รับการอนุมัติปริญญาจากสภามหาวิทยาลัยด้วย ดังนั้นผู้ที่เรียนจบทุกลักษณะวิชาแต่เพียงอย่างเดียว โดยสภามหาวิทยาลัยยังไม่อนุมัติปริญญาจึงไม่มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเพื่อเข้ารับราชการ **๑๖**

### การพักผ่อน

ถ้าจิตไม่ว่างจากความรู้สึกรักที่เป็น “ฉัน”

จะไม่มี การพักผ่อน

ไม่ว่าในอริยาบทไหน

ที่ไหน

เวลาใด

ในโลก

(คัดลอกมาจากหนังสือธรรมะ ในฝันประปราย  
ของสำนักหนังสือธรรมบูชา)

# ๘ เล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับวินัย

## เอกศักดิ์ ตรกรุณาสวัสดิ์

ในครั้งนี้นำปัญหาเกี่ยวกับการบังคับบัญชา การอนุญาต-การลา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลงโทษทางวินัย แก่ ลูกจ้าง ประจำว่า จะทำได้เพียงใด และอาศัยหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไรดี มาบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และจะนำเอา กรณี ความผิด ขณะที่ เป็น ลูกจ้างประจำมาลงโทษลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการแล้วได้หรือไม่ พร้อมกับได้เสาะหาแนวทางการลงโทษที่แปลกๆ จากแฟ้ม ก.พ. มาเป็นของฝากอีกเช่นเคย

**๑. ถาม** ในการบังคับบัญชา การอนุญาตการลา และการลงโทษลูกจ้างประจำของส่วนราชการนั้นๆ ผู้มีอำนาจจ้างลูกจ้างประจำจะมอบอำนาจในกรณีดังกล่าวข้างต้นให้แก่ผู้อื่นได้หรือไม่ และมีหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไรบ้าง

**ตอบ** กรณีนี้เป็นปัญหาใหญ่พอสมควรสำหรับ ส่วน ราชการ ที่มี ลูกจ้าง ประจำ อยู่ เป็น จำนวนมาก ซึ่งกระทรวงการคลังได้เคย วินิจฉัยและวางแนวทางไว้สรุปได้ว่า

ตามระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วย การจ้างลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดแต่เพียงว่า หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ซึ่งเป็นอธิบดีและตำแหน่งที่เทียบเท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจจ้างลูกจ้างประจำ แต่มิได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการบังคับบัญชา การอนุญาต การลา และการลงโทษลูกจ้างประจำไว้ในระเบียบเกี่ยวกับลูกจ้างฉบับใดไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ผู้มีอำนาจจ้างดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นทั้งผู้บังคับบัญชาที่จะมีอำนาจในการ บังคับ ข้าราชการ อนุญาต - การลา และการลงโทษลูกจ้างประจำ ตลอดจนสามารถที่จะมอบหมาย หรือมอบอำนาจการบังคับบัญชาการ อนุญาต-การลา และการลงโทษให้กับตำแหน่งอื่น ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของลูกจ้างโดยตรงได้เช่นเดียวกับการมอบหมายการจ้างดังกล่าวข้างต้น ก็ย่อมจะกระทำได้โดยอยู่ในหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะกล่าวต่อไป

หลัก เกณฑ์และวิธีการ ในการ มอบ อำนาจ การบังคับบัญชา การอนุญาตการลา และการลง โทษมีดังต่อไปนี้

๑. การมอบอำนาจการบังคับบัญชา เมื่อกรมเจ้าสังกัดมีคำสั่งมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานใด บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในฐานะใด ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม แล้วสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานนั้น และในฐานะนั้นเป็นผู้บังคับบัญชาลูกจ้างในหน่วยงานนั้นด้วย โดยทำเป็นหนังสือหรือคำสั่งมอบอำนาจเพิ่มเติม

๒. การอนุญาตการลา ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจให้บังคับบัญชาลูกจ้างตามข้อ ๑ ย่อมถือปฏิบัติ ในการ อนุญาต เกี่ยว กับ การลา ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาของ ข้าราชการ พลเรือน ตาม ระเบียบ ว่า ด้วย การ ลา ของ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยอนุโลมได้ เว้นแต่เห็นว่าระเบียบดังกล่าวไม่สะดวกในการปฏิบัติจะกำหนดขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สะดวกในการถือปฏิบัติก็ได้ โดยขออนุมัติกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ เพราะคณะรัฐมนตรีได้มีมติโดยนัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/๘๗๗ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๔

๓. การลงโทษ โดยที่ยังไม่มีระเบียบ เกี่ยวกับการพิจารณาโทษลูกจ้างไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น การถือปฏิบัติในการลงโทษทางวินัยของลูกจ้างจึงอยู่ในอำนาจของผู้มีอำนาจจ้าง ที่จะ พิจารณา ถือปฏิบัติในการลงโทษทางวินัยแก่ลูกจ้าง โดยจะ

อนุโลมตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือไม่ ก็ได้เท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบเกี่ยวกับลูกจ้าง แต่เพื่อความเป็นธรรม ควรที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะอนุโลมการลงโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งมีขั้นตอนที่คุ้มครอง และให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการอยู่แล้ว เมื่อผู้มีอำนาจจ้างมีอำนาจลงโทษทางวินัย ก็ย่อมที่จะมอบอำนาจลงโทษทางวินัยดังกล่าวให้กับผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้บังคับบัญชาลูกจ้าง ตามข้อ ๑ ได้เช่นเดียวกัน แต่เพื่อความเป็นธรรมแก่ลูกจ้างสมควรที่จะมอบอำนาจเฉพาะ กรณีที่เป็นความผิดสถานเบา ซึ่งเป็นโทษที่ไม่ร้ายแรง เช่น ลดขั้นค่าจ้าง ตักค่าจ้าง และภาคทัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ คำสั่งหรือหนังสือมอบอำนาจให้ระบุตำแหน่งผู้บังคับบัญชาประเภทโทษ ระดับโทษ อนุโลมตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ส่วนโทษทางวินัยที่ร้ายแรงระดับให้ออก ปลดออก ไล่ออก ไม่ควรมอบให้ (กระทรวงการคลังตอบข้อหารือกรมสามัญศึกษา ตามหนังสือ ที่ กค ๐๕๑๐/๓๒๑๐๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๔)

๒. ตาม ลูกจ้างประจำของส่วนราชการแห่งหนึ่ง ได้กระทำผิดวินัย แต่ลูกจ้างประจำผู้นั้นได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน เช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาจะนำกรณีความผิด

ครั้งเป็นลูกจ้างประจำมาพิจารณาโทษผู้  
นี้ในขณะที่เป็นข้าราชการจะได้หรือไม่

**ตอบ** ปัญหากรณีนี้ สำนักงาน ก.พ. เคยวินิจฉัย  
ไว้ว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีบท  
บัญญัติให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะนำ  
กรณีความผิดเมื่อครั้งก่อนเป็นข้าราชการ  
พลเรือน มาพิจารณาโทษทางวินัยแก่  
ข้าราชการพลเรือนได้แต่อย่างใด เช่นนี้  
ผู้บังคับบัญชา จึงไม่อาจนำกรณีความผิด  
เมื่อครั้งเป็นลูกจ้างประจำมาพิจารณาโทษ  
ทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนตามพระ  
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน  
พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ (สำนักงาน ก.พ. ตอบ  
ข้อหารือกรุงเทพมหานคร ตามหนังสือ  
ที่ สร ๐๗๐๘/๔๗๔๖๕ ลงวันที่ ๓๑  
มีนาคม ๒๕๒๑) จากปัญหาในกรณีนี้  
ก็คงได้หลักว่า จะนำกรณีความผิดก่อน  
เป็นข้าราชการมาพิจารณาลงโทษทางวินัย  
ไม่ได้

### ๓. บุญของนักร้อง

นายบุญโทรเลขร้องเรียนต่ออธิบดีเจ้าสังกัด  
ว่านาย เบิ้มผู้ บังคับบัญชา ทูจริตต่อ หน้าที่ราช การ  
โดยจัดซื้อปุ๋ยปลอมไปใช้ในโครงการ ผู้บังคับ  
บัญชาได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วปรากฏ  
ว่า มิใช่ปุ๋ยปลอมตามที่กล่าวหาแต่เป็นปุ๋ยผสมตาม

สูตรที่ต้องใช้ทรายมาผสมด้วย ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า  
การกระทำของ นายบุญ เป็นการกระทำ ผิดวินัยฐาน  
รายงานข้ามผู้บังคับบัญชา จึงสั่งลงโทษตัดเงินเดือน  
ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น  
ว่าการกระทำ ของ นายบุญ เป็นไป โดย สุจริตใจเพื่อ  
รักษาประโยชน์ของทางราชการ และเรื่องที่ร้อง  
เรียน นั้นก็มีมูล และ โดยที่ เรื่อง นี้ผู้บังคับ  
บัญชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ ทรายรับปุ๋ยดัง  
กล่าว การกระทำของนายบุญ จึงมีลักษณะเป็น  
การร้องเรียนกล่าวโทษ มิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่  
ราชการและการกระทำผิดวินัยฐาน กระทำการ ข้าม  
ผู้บังคับบัญชาจะต้องเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ  
เท่านั้น ดังนั้นการกระทำของนายบุญ จึงไม่เป็น  
ความผิดฐานกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา และไม่  
อาจปรับเป็นความผิดวินัยฐานอื่นด้วย ควรยกเลิก  
คำสั่งลงโทษดังกล่าวเสีย ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบ  
ด้วย และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการตามคำสั่งของ  
นายกรัฐมนตรีและมติ ก.พ. แล้ว จากเรื่องนี้ก็ได้  
หลักว่าการร้องเรียนกล่าวโทษมิใช่เป็นการ ปฏิบัติ  
ราชการ หากกระทำไปก็ไม่อาจปรับเป็นผิดวินัย  
ได้ กรณีนี้เป็นตัวอย่างอันดีอีกเรื่องหนึ่งที่จะชี้ให้  
เห็นถึงหลักการข้างต้นได้เป็นอย่างดี หากมีเช่นนั้น  
แล้ว นายบุญก็คงจะต้องถูกลงโทษไปโดยไม่มี  
ความผิดอย่างแน่นอน บรรดานักร้องทั้งหลายจง  
อย่าได้กลัวไปเลย หากพบเห็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งามใน  
วงงานของท่าน ละก็จง ร่าย เพลง ยาว พร้อมกับ ส่ง  
หลักฐานมาให้ ก.พ. ปปป. ตง. หรือผู้บังคับบัญชา



ประกอบการพิจารณาด้วยก็ดียิ่งจะครบ จะได้อยู่  
กันรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินเราไว้ให้ลูกหลาน  
ต่อไป

#### ๔. คุณสมบัติ

ในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการของจังหวัด  
แห่งหนึ่ง ระหว่างการสอบวิชาความรู้ความสามารถ  
เฉพาะตำแหน่ง นายมีซึ่งเป็นกรรมการคุมสอบได้  
เขียนคำเฉลยข้อสอบบางส่วนให้แก่ผู้เข้าสอบคนหนึ่ง  
ต่อมามีบัตรสนเท่ห์ร้องเรียนว่ามีการทุจริตในการ  
สอบครั้งนี้ จังหวัดสอบสวนแล้วเห็นว่า การกระทำ  
ของนายมี เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง  
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๖๗  
วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ  
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่เนื่องจากนายมียังรับ  
ราชการมาไม่ทันครบปี อาจกระทำไปโดยรู้เท่าไม่  
ถึงการณ์ จึงลงโทษเพียงให้ออกจากราชการ กรม  
และกระทรวงเจ้าสังกัดเห็นชอบด้วย

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น  
ว่า การกระทำของนายมี ซึ่งฟังได้ตามคำรับสาร-  
ภาพนั้น ทำให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่าง  
ผู้สอบแข่งขัน เพราะผู้สอบแข่งขันได้ในลำดับสูง  
กว่าย่อมอยู่ในฐานะที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง  
เป็นข้าราชการก่อนผู้ที่อยู่ในลำดับต่ำกว่า แม้จะ  
ไม่ปรากฏว่าผู้เข้าสอบคนนั้นเป็นใคร และได้ประ-  
โยชน์จากการลอกข้อสอบดังกล่าวนี้หรือไม่ก็ตาม

แต่โดยพฤติการณ์แล้วย่อมสังเกตเห็นได้ว่า ผู้เข้าสอบ  
คนนั้นน่าจะได้รับประโยชน์จากการเฉลยข้อสอบนั้น  
แล้ว ทั้งนี้ไม่จำเป็นจะต้องลอกให้เหมือนกับต้น  
ฉบับเลย พฤติการณ์เช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติ  
หน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ผู้อื่น ได้ประโยชน์ที่สมควรได้  
เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๖๗  
วรรคสาม และ มาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระ  
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘  
ควรได้รับโทษถึงปลดออกจากราชการ ตามนัยมติ  
คณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕  
ตุลาคม ๒๕๐๓ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบ และ  
ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสั่งเพิ่มโทษเป็น ปลด  
นายมีออกจากราชการ ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี  
และมติ ก.พ. แล้ว นี้แหละหนาโบราณถึงกล่าวว่  
เวลาจะเข้ารับราชการก็ต้องสอบ เวลาจะออกจาก  
ราชการก็ต้องถูกสอบเช่นกัน เพราะว่าทางราชการ  
ก็ต้องการคนที่มีความรู้ไว้ใช้ในราชการ มิใช่มีแต่  
ผู้ที่ไม่เอาไหน เป็นแต่เช้าขามเย็นขามเท่านั้นเอง  
จึงใคร่ขอเตือนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการคุม  
สอบตลอดจนผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการ สอบทั้งหลาย  
จงปฏิบัติหน้าที่ให้สมกับที่ได้รับ ความไว้วางใจด้วย  
เถิดจะครบ จะได้ไม่มีเรื่องอันแสนเศร้าเช่นนี้เกิด  
ขึ้นอีก

#### ๕. กินน้ำมันหลวง

นายจิบมีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบงานก่อสร้างบำรุงทาง และมียานพาหนะกับเครื่องจักรกล

หลายชนิดสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องใช้ น้ำมันเบนซินกับน้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง นายจิบ ได้เบิกร้านน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งสองชนิด ไปจากทางราชการแล้วนำฝากที่บมขององค์การเชื้อเพลิง (การปฏิวัติเดิม) จากนั้นก็ถือโอกาสที่ตนมีอำนาจ สั่งจ่ายน้ำมันแต่ผู้เดียว จัดทำ รายงาน และ ลง บัญชี จ่ายน้ำมัน ให้แก่ พนักงาน ขับรถ เกินกว่า ที่จ่ายให้ ปฏิบัติงานจริงๆ จากการตรวจสอบปรากฏว่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในความรับผิดชอบของนายจิบขาดจำนวนไปคือน้ำมันเบนซิน ๓๓,๒๑๐ ลิตร น้ำมันดีเซล ๖๐,๘๔๕ ลิตร คิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๐,๖๘๘.๖๐ บาท และมีการดำเนินคดีทางแพ่งจนคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาพิพากษาให้ชดใช้น้ำมันหรือราคาตามจำนวนเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ทางราชการแล้ว ส่วนทางวินัยผู้บังคับบัญชาเพียงส่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๒ ขั้นเท่านั้น

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า นายจิบกระทำการทุจริตโดยจัดให้มีการลงบัญชีจ่ายน้ำมันมากกว่าจำนวนที่จ่ายให้ ไปปฏิบัติงานจริงแล้วเบียดบังเอาน้ำมันส่วนที่เกิน ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม และมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ควรได้รับโทษปลดออกจากราชการตามนัยมติคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ ซึ่งนายก-

รัฐมนตรีเห็นชอบด้วย และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสั่งเพิ่มโทษเป็นปลดนายจิบออกจากราชการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีและมติ ก.พ. แล้ว เชื้อ...คูลๆ ไปก็สมหน้าหน้า รู้ก็รู้อยู่แก่ใจแล้วว่า น้ำมันเป็นของแสลง กินเข้าไปแล้วย่อมผิดสำแดงก็ยังไม่วายอดที่จะล้มชิมรสไม่ได้ ผลที่ได้ออกมาเป็นอย่างไรก็เห็น ๆ กันอยู่

## ๖. ของหลวงเก่า ๆ ก็ยังมีพิษ

ทางราชการจะ ประมูล ขาย รถยนต์ที่ ชำรุดหลายคัน นายเหยม ข้าราชการผู้น้อยซึ่งพิศมัยอยากจะมีรถเก๋งขับขีบบ้างและเห็นว่ามรดกคันหนึ่งอยู่ในสภาพที่พอจะเอาไปซักสี่จิวรรณได้ จึงลอบถอดไฟท้าย ๒ ดวง และไฟเลี้ยว ๒ ดวง เอาไปแอบซ่อนไว้ใต้เบาะที่นั่งของคนขับ เพื่อผู้ที่ประมูลแข่งขันเห็นว่ารถคันนี้ชำรุดมากจะได้เสนอประมูลในราคาต่ำ ทำให้ตนได้เปรียบผู้ประมูลรายอื่น ต่อเมื่อทางราชการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีไฟท้ายและไฟเลี้ยวที่หายไป จึงได้นำมาคิดไว้ตามเดิมผู้บังคับบัญชาสอบสวน พิจารณา แล้วส่งลงโทษตัดเงินเดือน

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายเหยมลักลอบถอดเอาไฟรถออกไปนั้นจะมีเจตนาเอาไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว หรือเพียงแต่เอาไปซ่อนไว้เท่านั้น ข้อเท็จจริงยังเอาแน่ไม่ได้ แต่เป็นที่เห็นได้ว่าการกระทำของนายเหยม

ต่อไปในทางหลักทรัพย์ของทางราชการ เมื่อมีการ  
รู้เรื่องและตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่อง  
นี้ จึงรับว่าเพียงแต่เอาไปชุกซ่อนไว้ในรถโดยมี  
เจตนาให้รถยนต์คันดังกล่าวเสื่อมราคาลง อย่างไร  
ก็ตาม กรณีก็ยังเป็นการกระทำโดยทุจริต ทำให้  
ทางราชการเสียประโยชน์ และเป็นการกระทำผิด  
วินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติกู้ช่วยอย่างร้ายแรงตาม  
มาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ควรลงโทษให้  
ออกจากราชการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย  
และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสั่งเพิ่มโทษ เป็นให้  
นายแหยมออกจากราชการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี  
และมติ ก.พ. แล้ว หี่...หี่...หี่... เป็นความจริง  
ตามที่โบราณว่าไว้ ไม่มีผิด ของหลวงตกหน้าไม่ไหล  
ตกไฟไม่ไหม้ แม้แต่ของหลวงเก่า ๆ ที่เกือบจะ  
กลายเป็นเศษเหล็กแล้วก็ยังสามารถกายพิชทำร้าย  
ผู้ที่เข้าไปแตะต้อง โดยมีเจตนาไม่ดีได้ช่วยนะครับ

## ๗. ล็อตเตอร์จ๋า

นางเบ็ญจทำหน้าที่หัวหน้าส่วน การคลัง รับ  
เงินค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งตัวแทนจำหน่ายสลาก  
กินแบ่งรัฐบาลนำมาส่งให้ตามงวด ๆ ละ ๑๔๘,๘๗๖  
บาท โดยสามารถผลัดส่งได้ ๒ งวด ปรากฏว่า  
นางเบ็ญจได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว (ข่าว  
นอกสำนวนบอกว่าเอาไปคาวนบ้านจัดสรร) เสีย  
๑๘๖,๗๘๕.๕๐ บาท โดยไม่มีใครทราบ ต่อมา

ปลัดจังหวัดไป ตรวจสอบ บัญชี เงิน สลากกิน แบ่ง  
รัฐบาลของจังหวัดที่ธนาคาร เพื่อทราบยอดเงินคง  
เหลือ นางเบ็ญจกลัวผู้ว่าราชการจังหวัดจะทราบ  
เรื่อง จึงปลอมลายมือชื่อของผู้ว่าราชการจังหวัด  
ลงในใบถอนเงินของ องค์การ บริหาร ส่วน จังหวัด  
แล้วนำไปถอนเงินจำนวน ๑๘๖,๗๘๕.๕๐ บาท  
มาเข้าบัญชีเงินสลากกินแบ่งรัฐบาล หลังจากตรวจ  
สอบเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ถอนเงินบัญชีสลากกินแบ่ง  
รัฐบาลจำนวน ๑๘๘,๕๕๕.๔๖ บาท นำไปเข้า  
บัญชีเงินองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีก ผู้บังคับ  
บัญชาสอบสวนแล้วเห็นว่าการ กระทำของนางเบ็ญจ  
จะถือว่าเป็นการนำเงินของ ทางราชการ ไปหมุนใช้  
ประโยชน์ส่วนตัวยังไม่ได้ เพราะนางเบ็ญจมี  
วัตถุประสงค์เพียงแต่จะ กลบเกลื่อน ความบกพร่อง  
ทางบัญชีเท่านั้น การกระทำของนางเบ็ญจเป็นเพียง  
ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงสั่งลงโทษลดขั้น  
เงินเดือน

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น  
ว่า การที่นางเบ็ญจเบียดบังนำเงินค่าสลากกินแบ่ง  
รัฐบาลของจังหวัดไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวตามคำรับ  
สารภาพและนำเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด  
ซึ่งเป็นเงินของทางราชการ และอยู่ในความรับผิดชอบ  
ของตนไป เข้า บัญชีเงิน สลากกิน แบ่ง รัฐบาล  
โดยปลอมลายมือชื่อของผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น เป็น  
การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑  
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ  
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ควรลงโทษปลดออกจาก

ราชการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย และผู้  
บังคับบัญชาได้ดำเนินการสั่งเพิ่มโทษเป็นปลดนาง  
เบียวออกจากราชการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี และ  
มติ ก.พ. แล้ว เชื้อ...คุณู ไปก็นำขายย้ายถ่ายเท  
เงินไปเป็นแสน ๆ แล้วยังมาบอกว่าไม่เป็นการ  
หมิ่นใช้ประโยชน์ส่วนตัวอีกนะ

#### ๘. วิธีเป็นคนไทยอย่างง่าย ๆ

กองบัตรประจำตัวประชาชนส่งคำขอมิบัตร  
ประจำตัวประชาชนของนายช่าง กลับมาให้อำเภอ  
ทำการถ่ายรูปซ่อมใหม่เพราะของเดิมฟิล์มเสีย นาย  
คับ ซึ่งทำหน้าที่ช่างถ่ายรูปประจำอำเภอเห็นเป็น  
โอกาสดีจึงถ่ายรูปตัวเขา บุคคลต่างตัวสัญชาติ  
ลาวแทนนายช่างผู้ยื่นคำขอเดิม ส่งไปกองบัตร  
ประจำตัวประชาชน หลังจากนั้นตัวเขาก็ได้บัตร  
ประจำตัวประชาชนแสดงตนเป็นคนไทย ได้สมต้อง  
การ ต่อมาตัวเขาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนิน  
คดีอาญา ผู้บังคับบัญชาจึงได้ทำการสอบสวนแล้ว  
ได้ความดังกล่าว และสั่งลงโทษให้นายคับออกจาก  
ราชการ

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้ว  
เห็นว่า การกระทำของนายคับ ทำให้บุคคลต่าง  
ตัว ซึ่งไม่มีสิทธิที่จะมีบัตรประจำตัวประชาชน  
ได้รับบัตรประจำตัวประชาชน ไป และได้มาซึ่ง  
สัญชาติไทย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็น  
การ กระ ทบ กระ เทือน ต่อ ความ มั่นคง และ ความ

ปลอดภัยของประเทศชาติอย่างร้ายแรง ถือได้ว่า  
ผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม  
และมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ  
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ควรได้  
รับโทษ ปลด ออก จากราชการ ตามนัย มติ คณะรัฐ-  
มนตรี ที่ น.ว. ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม  
๒๕๐๓ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย และ  
ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสั่งเพิ่มโทษเป็นปลดนายคับ  
ออกจากราชการ ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี และ  
มติ ก.พ. แล้ว อนึ่งกรณีเกี่ยวกับการจัดทำบัตร  
ประจำตัวประชาชนให้กับคนต่างตัวนี้ ศาลฎีกา  
ได้มีคำตัดสินเป็นบรรทัดฐานไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกา  
ที่ ๑๐๐/๒๕๒๓ ว่าจำเลยปลอมเอกสารและใช้  
เอกสารปลอม เพื่อช่วยเหลือให้คนต่างตัวมีบัตร  
ประจำตัวประชาชน ได้เช่นเดียวกับคนสัญชาติไทย  
การกระทำดังกล่าวเป็น ความ ผิดฐานช่วยเหลือคน  
ต่างตัวเพื่อมิให้ต้องถูกจับกุม ตามมาตรา ๖๓  
แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓ อีก  
บทหนึ่ง เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท  
ตามมาตรา ๙๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ลง  
โทษตามมาตรา ๒๖๘ ซึ่งเป็นบทหนัก จำคุก ๑ ปี  
๖ เดือน ค่าเบิกความของจำเลยเป็นประโยชน์แก่  
การพิจารณาตีประกอบกับจำเลยเป็นข้าราชการ  
เคยทำประโยชน์แก่ราชการมาก่อน ลดโทษให้หนึ่ง  
ในสาม คงจำคุก ๑ ปี จึงขอเตือนบรรดาเพื่อน  
ข้าราชการทั้งหลาย โดยเฉพาะที่อยู่ตามชายแดน

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกรณีนี้ ฟังระมัดระวังให้มาก มิเช่นนั้นแล้ว อาจต้องรับผิดชอบทั้งทางวินัยและทางคดีอาญาก็คด้วย

#### ๙. รู้เขา ไม่รู้เรา

นายทอง ถูกตั้งกรรมการสอบสวนกรณีเบิกเงินค่าเช่าบ้านเป็นเท็จ คณะกรรมการสอบสวนเสร็จจนกระทั่ง อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาเสร็จแล้ว จังหวัดส่งเรื่องให้กระทรวงพิจารณาต่อไป ปรากฏว่าในขณะที่ดำเนินการส่งเอกสารการสอบสวนมายังกระทรวงนั้น นายทองได้ไปถอนเรื่องดังกล่าวคืนมาจากไปรษณีย์โดยพลการ แล้วเปิดซองเอกสารปกปิดของทางราชการออกอ่านดูเอกสารทุกแผ่น เพื่อทราบข้อความในเอกสารนั้น ทั้งหมด ที่เกี่ยวกับตนเป็นเวลา ๑๔ วัน จึงได้ส่งเรื่องคืนให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อนำส่งกระทรวงต่อไปตามเดิม ต่อมาปรากฏว่าเอกสารสำนวนการสอบสวนทั้งหมด ได้สูญหายไป จังหวัดจึงสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยนายทองกรณีนี้ และเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่รักษาความลับของราชการ และไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมของทางราชการ และประพฤติก้าวตามมาตรา ๗๐ วรรคแรก มาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๑ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ควรลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๒ ขั้น แต่เห็นว่าเกินอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด จึงส่งเรื่องมาให้

กระทรวงพิจารณาดำเนินการ ปลัดกระทรวงจึงส่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๒ ขั้น

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงตอบรับทราบรายงานการลงโทษดังกล่าว

#### ๑๐. แขน่เยน

จังหวัดสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย นายเฉย คณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนเสร็จแล้วส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งความเห็นให้แก่นายเฉยซึ่งต้องพิจารณาเสนอความเห็นของตนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาสั่งการตามระเบียบ แต่นายเฉยกลับเก็บเอกสารสำนวนการสอบสวนรายงานนายเฉยไว้เฉย ๆ เสียเป็นเวลานานถึง ๒ ปี จนกระทั่งนายเฉยได้ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดอื่น จึงได้รับนำสำนวนการสอบสวนดังกล่าวเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วส่งลงโทษภาคทัณฑ์

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. เห็นว่า การกระทำของนายเฉย ไม่มีเจตนาทุจริตปกปิด การกระทำผิดของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่อย่างใด โทษที่ได้รับจึงพอสมควรแก่กรณีแล้ว และตอบรับทราบรายงานการลงโทษไปแล้ว จากเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า แกล้วกล่อง ว่องไว งานในหน้าที่สุขสบายหนักหนา ชักช้า เฉื่อยชา จะพาลพาทุกข์ใส่ตัว ๑๖

# การทำควมสงบช่วยรักษาโรค บางอย่างได้อย่างไร

รศ. น.พ. สมพร บุขราทิจ \*

รู้สึกว่วันนี้บรรยากาศผิดกับที่เคยมาทุก  
ครั้งเลยนะครับ รู้สึกว่อาจเป็นเพราะพระที่นั่ง  
มราวาส คล้ายกับเต็กวัดซึ่งนั่งธรรมาสน์ตอน  
หลวงตาไม่อยู่ ถ้ายังไงคงจะเรียกเป็นการคุยกันดี  
กว่า กลัวจะเป็นการอาจเอื่อมเกินไป ถ้าหากจะ  
เรียกเป็นการบรรยาย ผมต้องขอบพระคุณทาง  
ชมรมที่ให้เกิดริชเชียมมาและได้มีความยินดีอย่างยิ่ง  
ที่เจอสหายธรรม ซึ่งไม่เคยคิดว่จะมี เท่าที่มีอยู่  
เรียกว่ เราก่อนข้างโตดเดี่ยว อย่างที่ศิริราชเรา  
ก็มีชมรมพุทธธรรม มีกันมานาน แต่ว่ต่อๆ มา  
สมาชิกร่อยหรือลงไป

หัวข้อที่ผมได้รับมอบหมายมีชื่อว่ การฝึก  
การทำควมสงบช่วยรักษาโรคได้อย่างไร ผมได้  
อ่านทบทวนหลายครั้ง พยายามอ่านดูแล้วก็เกิด  
ความในใจหลายอันที่สำคัญ คือ การทำควมสงบ

รักษาโรคได้จริงหรือ ถ้ารักษาได้ รักษาได้อย่างไร  
ไร ผมอยากจะทำทุกเอาว่ การทำควมสงบหมายถึง  
ถึง การฝึกสมาธิจะช่วยรักษาโรคได้ไหม อยากจะ  
เปลี่ยนหัวข้อเป็นการฝึกสมาธิจะช่วยรักษาโรคได้  
ไหม

ถ้าโดยตามหลักวิชาการ ผมไม่ทราบว่มี  
การศึกษาค้นคว่ที่ไหน มีงานวิจัยที่ยืนยันว่ การ  
ทำควมสมาธิช่วยรักษาโรคได้ วันนี้ผมทบทวน  
ค้นดูแล้วไม่สามารถค้นหลักฐานเป็นชั้นเป็นอันได้  
ที่จะยืนยันว่การฝึกสมาธิจะช่วยรักษาโรคได้ แต่  
อย่าเพิ่งตกอกตกใจสงสัยว่เชิฎคนผิด เท่าที่จำได้  
เราเคยมีการวิจัยครั้งหนึ่งในทันตสถาน พวกติด  
ยาเสพติดที่วังสิต ลองใช้การฝึกสมาธิดูว่จะรักษา  
โรคได้ผลไหม แต่รายนั้นเราดูตามผู้บ่วยได้ ๑๐%  
และใน ๑๐% นั้นส่วนใหญ่ที่ติดตามก้ดี แต่ก้ไม่ได้  
สรุปว่การฝึกสมาธิจะช่วยอะไรได้ ถ้าอย่างนั้น

**หมายเหตุ** \*รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สมพร บุขราทิจ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การ  
บรรยายที่ชมรมส่งเสริมสมรรถภาพจิต สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๔ ถอดเทป  
คำบรรยายโดย วราภรณ์ รุจิวิวัฒน์กุล

เราจะคิดว่า การฝึกสมาธิไม่ได้ผลเลยหรือใจ มีหลักฐานอีกทางจากการศึกษาเฉพาะราย ๆ ไป ตามความเห็นส่วนตัวของผมไม่ใช่เป็นหลักฐานทางวิชาการแบบงานวิจัย จากการติดตามคนไข้ คือคนที่ฝึกสมาธิขึ้น คนหนึ่งเป็นอาจารย์ ผู้ใหญ่ท่านหนึ่งเป็นความดันโลหิตสูง ความดันสูงมาก แต่เมื่ออบรมฝึกสมาธิอย่างจริงจังแล้วหลายปี ความดันก็ลดลงจากระดับเดิม เดิมสูงถึง ๒๐๐ ลดลงเหลือ ๑๔๐ ซึ่งเป็นระดับปกติโดยที่ไม่ได้ทานยามากมาย ซึ่งอันนี้เห็นชัด อีกรายเป็นหืดและมาฝึกสมาธิ ๔-๕ ปี หลังจากนั้นอาการหอบหืดก็หายไป

บางคนอาจจะมาถามว่า เออ ถ้าอย่างนั้นเพียงราย ๒ รายอย่างนี้ จะยืนยันไม่ได้ว่าได้ผล แต่ว่าถ้าถามว่า ถ้าผมเองจริงๆ แล้ว ผมเชื่อว่าได้ผล และถ้ามีเวลาก็จะลองรวบรวมและเปรียบเทียบเป็น Control Study ให้แน่นอน คงจะยืนยันได้ว่า การฝึกสมาธิเป็นผลดี ที่นี้มีปัญหาว่าโรคที่ฝึกสมาธิแล้วได้ผลก็มีอะไรบ้าง มีหลายอย่างละครับ เช่น โรคทางแพทย์เรียก Psychosomatic disease เช่น โรคความดันโลหิตสูง หืด กระเพาะอาหาร อีกกลุ่มคือ กลุ่มโรคประสาท อีกกลุ่มหนึ่งเกิดจาก Personality Characteristic ทั้ง ๓ กลุ่ม ผมเชื่อว่า ได้ผลดีแน่ๆ โรคอื่นๆ ที่มีคนทดลองที่เมืองนอกทดลองว่า การฝึกจิตจะช่วยรักษาโรคอะไรได้ไหม ซึ่งผมไม่ทราบว่าไกลเกิน

กว่าที่เราจะตามได้ทันหรือเปล่า อย่างไรก็ตามสรุปเชื่อได้แน่ว่า การฝึกจิต การทำความสงบ การทำสมาธิ น่าจะเป็นผลดีต่อการรักษาโรค โดยเฉพาะโรคที่เกิดทางด้านจิตใจ ปัญหาที่เกิดทางด้านจิตใจ ใจคอไม่สงบ

ที่นี้มาถึงคำถามว่า การทำความสงบนี้จะรักษาโรคได้อย่างไร เราควรมาทบทวนคุณธรรม-ชาติของใจเราเสียก่อน เรารู้จักใจเราไหมครับ ใจเป็นอย่างไร เราไม่รู้จักว่าใจเป็นอย่างไร แต่เรารู้จักใจจากปรากฏการณ์ที่ออกมาจากใจ ปรากฏการณ์ที่ออกมาจากใจที่เป็นปฏิกิริยา เราพบว่าเป็นใจที่ไม่สงบนิ่ง ท่านที่ฝึกสมาธิทุกท่านคงทราบดีว่าใจนั้นผันแปรกระสับกระส่ายไม่อยู่นิ่ง ทำให้อยู่หนึ่งได้ยากเหลือเกิน ประการที่ ๒ ใจของคนเราเป็นใจที่ไม่สะอาด อยากใช้คำว่าสกปรกด้วยซ้ำไป มีความเศร้าหมอง มีความไม่ดีไม่งามอยู่เยอะ แต่เราไม่เห็นไม่รู้ ที่นี้คุณภาพและลักษณะของจิตมีหลายอย่าง แต่เอาไว้ ๒ อัน

ที่นี้มาคิดว่า การฝึกจิตของเราทำอย่างไร พระท่านเปรียบเทียบการฝึกจิตเหมือนการจับลิงหรือจับวัวที่มันไม่อยู่นิ่ง ให้อยู่หนึ่ง วิธีการจับก็คือ เอาเชือกไปผูกติดมัดไว้กับหลัก ล่ามมันไว้กับหลัก เอาไว้กับหลัก เปรียบใจคนเหมือนกับวัวหรือลิงใช้สติเป็นเชือก ใช้ลมหายใจหรือธรรมภาวนาเป็นหลัก ด้วยวิธีการอย่างนี้เราก็สามารถทำให้เชือก

สงบให้หนึ่งได้ ซึ่งผมเข้าใจว่าหลายท่านหรือทุกท่าน คงทราบดี ที่ขึ้นมาถึงปัญหาที่ว่า ถ้าเราทำได้อย่าง นั้นแล้วมันจะช่วยรักษาโรคได้อย่างไร เป็นคำถาม ประการที่ ๑ จิตที่มีสมาธิ จิตที่สงบ เป็นจิตที่มี สติ การมีสติก็ต้องมีสมาธิ คนทั่วไปมีความเห็น เรื่องสติ อาจเป็น ๒ ระดับ ใครสติไม่ดีก็คือ คน บ้า คนบ๊วย คนโรคจิต พวกเราชั้น ๑ สติดี ก็ แบ่งเป็น ๒ grade โดยทั่วไปแบ่งอย่างนั้น แต่ถ้า แบ่งอีกชั้นหนึ่ง ในแง่ความละเอียดละเอียดออก ก็อาจ แบ่งเป็นคนที่มีความสติดี ชั้นที่ ๑, ๒, ๓

ชั้นที่ ๑ คือว่า เอาความโกรธเป็นหลักก็ แล้วกัน ถ้าใครจะโกรธรู้ตัวล่วงหน้าว่าจะโกรธ ระวังไว้ก่อน ไม่แสดงความโกรธออกไป อันนั้น แหละเรียกเป็นชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ อาจจะมีมาแล้ว ที่นึกกำลังจะไปแล้ว นึกขึ้นได้ว่าไปครั้งเดียว อีก ครั้งหนึ่งก็หุบลง เป็นชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓ ว่าเขาเสร็จ เรียบร้อยแล้ว ถึงนึกได้ว่าพลาดไปแล้วเรา นี่เป็น ๓ ชั้น

แต่อย่างไรก็ตาม สตินี้ ผู้ที่ฝึกสมาธิมานานๆ เมื่อสติดีขึ้นแล้วจะพบว่า การมีสติที่แหลมคมขึ้น นั้น จะทำให้เรารู้จักตัวเอง รู้จักใจเรา มีปัญญา แแหลมคมขึ้น ผู้ปฏิบัติธรรมท่านหนึ่งเปรียบเทียบ ว่า คนที่มีสติแหลมคม จะเข้าใจจิตใจตัวเองดี ขึ้นๆ เหมือนกับลอกกาบพลับพลึงแหลงกระบี่ ลอก ออกทีละชั้นๆ ลอกไปชั้น จะเห็นตัวเองว่า เรา นี้ต่างจากคราวก่อน เรามีคุณภาพ คุณภาพของจิต เราดีขึ้นๆ ตามลำดับ เพราะฉะนั้นการฝึกจิต การ

ทำให้จิตสงบ อาจจะได้ประโยชน์อันที่ ๑ คือว่า สติดีขึ้น อันที่ ๒ อย่างที่ว่า ใจสงบ เมื่อฝึกให้ จิตสงบ มันก็สงบ ความสงบมีความสำคัญอย่างยิ่ง มีนักจิตวิทยาปัจจุบันสมัยใหม่ เชื่อว่าคนเรา คุณภาพของจิตของนักจิตวิทยา อยู่ที่ความแตก ต่างระหว่างการที่เรารู้จักตัวเอง และคนอื่นที่ รู้จักเรา ใครก็ตามที่รู้จักตัวเรา เห็นว่าเรา เป็นอะไร ใกล้เคียงกับที่คนอื่นเขาเห็น ความแตก ต่างไม่มาก คนๆ นั้นจิตใจค่อนข้างสมบูรณ์ ใคร ก็ตามทีเห็นว่าตัวเองดี คนอื่นว่าเลวมันต่างกัน เหลือเกิน เพราะลักษณะอย่างนั้นใจไม่ค่อยสมบูรณ์ นัก อันนี้ก็จะได้ประโยชน์ในการฝึกจิตเหมือน กัน ถ้าจิตสงบเราก็จะรู้จักตัวเรามากขึ้น ถ้าใจตัว เองดี ความแตกต่างระหว่างความเห็นของคนอื่น และตัวเราจะใกล้เคียงกัน มีปรัชญาตะวันตก พวก ที่เรียกว่า Existentialism เขาบอกว่า คนเราไม่รู้ จักตัวเองที่ว่า ใช้คำว่า He is what he is not, he is not what he is หรือ She is what She is not, She is not what She is ซึ่งก็คือ เราไม่ ได้เป็นอย่างที่คิดว่าเราเป็น เราเป็นอย่างที่เราไม่ คิดว่าเราเป็น เพราะว่าถ้าแตกต่างกันมากก็จะแยก จิตสงบขึ้น เราจะรู้จักตัวเอง เห็นตัวเองใกล้เคียง กับความจริงมากขึ้นและขณะเดียวกันเมื่อเราใจสงบ เราก็จะสามารถสำรวจตัวเอง พิจารณาตัวเราเอง เห็นตัวเองดีขึ้น การที่พิจารณาตัวเองมากขึ้นก็จะ ทำให้มองคนอื่นน้อยลง โดยธรรมชาติ คนเรา มักมองคนอื่น การมองคนอื่นนั้น น้อยครั้งที่เรา



จะมองคนอื่นด้วยความชื่นชม เราจะมองลักษณะ  
เฟื่องโทษพิจารณาประเมินคนอื่น เขาสวยงาม เขา  
ดี เขาเลวมากน้อยแค่ไหน แต่เมื่อเราได้มีใจที่  
สงบ หันมาพิจารณาตัวเราแล้ว การที่จะไป  
พิจารณาคือคนอื่นลดน้อยลงไป มาประเมินตนเอง  
พระท่านว่าบัณฑิตนั้นเป็นผู้เฟื่องโทษตนเอง แต่คน  
พาลเป็นผู้ที่เฟื่องโทษคนอื่น

ผลจากการฝึกจิตอันต่อไปคือ กามราคะ  
จะลดน้อยลงไป ความพอใจในกามนี้หมายถึงความ  
พอใจในกามคุณ ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส  
ไม่ใช่เรื่อง Sex อย่างเกี่ยวจะครับ ก็จะลดลงไป  
คนเราก็นอนไขว่คว้า พยายามหากามคุณ ๕ มา  
สนองอารมณ์ให้เกิดความสุขให้เกิดความพอใจ แต่  
เมื่อจิตสงบแล้ว ความสุขอันเกิดจากความสงบมัน  
อาจจะเพียงพอ และทำให้ความตื่นรนใจความวุ่น  
วายใจที่จะหาสิ่งมาเร้าอารมณ์ก็จะน้อยลงไป ใจ  
สงบขึ้น ความสุขมีมากขึ้น ความเคียดริ้นลดน้อย  
ลงไป ความโกรธซึ่งแน่นอนเป็นอุปสรรคต่อการ  
ทำสมาธิได้ คนที่ทำสมาธิ ใจสมาธิ ความเคียด  
ริ้นลดน้อยลงไป โดยธรรมชาติเราไม่รู้เลยนะครับ  
ว่า ตัวเราเป็นคนขี้โกรธ เรานั่นว่าเราเป็นคนดี  
เราดี ชัยก็ดี ขวาก็ดี ก็ไม่เลวกว่าคนอื่น ส่วน  
มากคืออย่างนี้ แต่ท่านลองคิดดูสิครับ เวลาเรา  
ขับรถออกไป คนปากหน้า แสงชัย แสงขวา  
เราโกรธนะครับ คนไทยเห็นได้ชัดเจนเลยถ้าโกรธ  
ถ้าใครขับรถจากที่ทำงานไปบ้าน จากบ้านไปที่ทำ  
งานได้ด้วยใจสงบ บางทีสมาธิอาจดีแล้ว ถ้า

ใครรู้สึกฝึกจิตได้ดีแล้ว เวลาขับรถแล้วยังไม่โห  
แสดงว่าความโกรธยังมีอยู่ ความโกรธเรายังมีอยู่  
ตลอดเวลา นิดๆ หน่อยๆ เป็นความขัดเคืองใจ  
ลูกทำไมคืออย่างนี้ แฟนทำไมพูดไม่รู้เรื่อง ทำ  
ไม่ไม่เห็นใจเรา เพื่อนร่วมงานทำไมไม่มีน้ำใจ  
นายทำไมกระตุกจริงจังนะ ใจความขัดเคืองใจนี้ ก็  
เป็นเรื่องของความโกรธ เรามียุ่่มากทีเดียว แต่  
ว่าคนที่ฝึกจิตมาแล้ว พวกนี้จะลดลงไป

อีกเรื่องหนึ่ง ผมเป็นหมอโรคจิต เป็น  
จิตแพทย์และได้รับคนไข้ที่ป่วยด้วยโรคจิต โรค  
ประสาท มักมีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงหวังดีแนะนำ  
เสมอว่า อย่าคิดอะไรเลย เธอตั้งใจเสียเถอะ  
อย่าคิดอะไรมาก ซึ่งความจริง การไม่คิดอะไร  
มากเสียหายนะครับ แต่การแนะนำคนอื่นอย่าคิด  
มากหรือแม้แต่ตัวเองอย่าให้คิดมาก แนะนำได้ แต่  
ทำไม่ค่อยได้ ทำยากเหลือเกิน แต่คนที่ฝึกจิตแล้ว  
คนที่อบรมจิตได้ดีแล้ว ทำได้ นะครับ การไป  
แนะนำคนอื่นว่าอย่าคิดอะไรมากเลยเธอ แฟนเธอ  
เจ้าชู้ไปมีอีกบ้าน ก็ตั้งใจเสียเถอะ เราเกิดมาก็  
อยู่กับชั่ววาระหนึ่งก็จากกันไป พูดได้แต่ทำยาก  
นะครับ แต่ว่าคนที่ฝึกจิตอาจทำได้ดีกว่า ก็เหมือน  
กับการแนะนำ คนที่ช่วยน้ำไม่เป็น ว่าเธอช่วยน้ำ  
ดูซิ ว่ายไม่ได้ นะครับ แต่ถ้าคนเคยฝึกเคยทำเคย  
ควบคุมตัวเองอยู่แล้ว อาจทำได้ อย่างน้อยทำได้ดี  
กว่า มีศัพท์ทางแพทย์นิดหน่อย คนที่ฝึกจิต จิตสงบ  
การเผาผลาญ Metabolism (การเปลี่ยนแปลงซึ่ง  
เกิดในร่างกาย ทำให้อาหารกลายเป็นกำลังและเนื้อ

หนึ่ง : ผู้ถอดเทป) ในร่างกายลดลง คนที่มี Metabolism ในร่างกายลดลงก็จะทำให้สุขภาพอ่อนแอ ขี้เกียจ แข็งแรง สักเกตดูว่า คนที่มีอายุยืน Metabolism ต่ำ แต่คนที่มีอายุสั้น Metabolism สูง นัก Metabolism สูง ถ้า Metabolism ต่ำ ข้างก็มี Metabolism ต่ำ คนที่ใจคอสงบ มีหลักฐาน เข้าใจว่า คร. นัยพินิจ อาจมาบรรยาย และก็คงมาโชว์ แล้วว่า Metabolism มีมากขนาดไหน อีกประการหนึ่ง คนที่ใจสงบแล้วจะมองเห็นความจริงของชีวิตได้ชัดเจนนั่นกว่าคนที่ใจไม่สงบ ก็เหมือน คนวิ่งแหละครับ มองเห็นทางข้างๆ ไม่ชัดหรอกครับ พอหยุดมองเห็นอะไรที่อะไรชัดเจนนั่น คนที่รู้จักจิตตัวเองดีขึ้น มีปัญญาดีขึ้น รู้จักรักษาเนื้อ

รักษาตัว และอยู่ในที่ๆ ควรจะอยู่ คนพวกนี้ก็ หากความทุกข์ใส่ตัวได้น้อย ผลประการต่างๆ ที่ว่า มาทั้งหมด คนที่ฝึกจิตสงบ เขาก็จะเป็นคนที่มีความทุกข์น้อย มีปัญหาที่เคຍเร่รอน เคຍเดือดร้อนใจจากความไม่สงบก็จะหมดไป โรคที่เกิดจากความไม่สงบก็จะหาย ร่างกายก็จะดีขึ้น โรคภัยก็จะทุเลาเบาบางหรือหายไปได้ พระท่านว่า สิ่งในโลกนี้ไม่มีอะไรเลยจะเป็นโทษต่อคนเราได้มากกว่าจิตที่ไม่ได้ฝึกอบรม และในทำนองเดียวกัน ไม่มีสิ่งใดในโลกนี้มีคุณค่าเท่าจิตที่ได้ฝึกอบรมดีแล้ว ผมขออนุโมทนาในความตั้งใจที่จะฝึกอบรมจิตของทุกๆ ท่านในที่นี้ ผมขออวยพรให้ ประสบความสำเร็จในการฝึกนะครับ ทุกๆ คน ๑๖

จงแสวงหาความรักโดยการแสดงความเมตตา กรุณาแก่ผู้ที่ได้ทุกข์ ตักยาก

จงแสวงหาความรักโดยการช่วยปลดปล่อยความทุกข์ยากของผู้อื่น

จงแสวงหาความรักโดยการช่วยเหลือผู้ยากจนที่สังคมทอดทิ้ง แล้วเราจะ

พบความรักที่นั่น

วิลเลียม เบลท

.....

## แง่คิ

จากสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

.....

# ทางมีชัย

**ชัยชนะ** เป็นที่ปรารถนาของทุกคนในการประกอบการทุกอย่างที่มีการแข่งขันกัน แม้จะมีสุภาษิตว่า **“แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร”** เราก็มักอยากจะชนะ ไม่อยากจะแพ้ อยู่นั่นเอง แต่ถึงอย่างไรเราก็คงจะไม่อยากเป็นมาร คือไม่อยากให้มีการจ้องแวงเรากันต่อไป ปัญหาในาคิด จึงมีว่า จะมีทางอย่างไรหรือไม่ที่จะชนะโดยไม่เป็นมาร

สุนทรภู่ได้ประพันธ์คำกลอนไว้ว่า

**“ผจญจิตตนเสียก่อนให้ผ่อนคลาย จึง  
ค่อยวายไปผจญคนทั้งปวง”**

คำกลอนสุนทรภู่ที่ยกมานี้ ได้ให้ทัศนะแก่เราว่า **ใจตนเอง** เป็นสิ่งที่จะต้องเอาชนะให้ได้ ก่อนสิ่งอื่นใด การเอาชนะใจตนเองนี้ จะไม่มีการจ้องแวงตัวเองแน่นอน จึงเป็นชัยชนะทางหนึ่งที่ไม่เป็นมาร

ส่วนการเอาชนะผู้อื่นนั้น ไม่ว่าจะเป็นการชนะเกมส์อย่างเช่นการแข่งขันกีฬา หรือชนะกายอย่างเช่นการการต่อสู้ประลองฝีมือ หรือชนะกิจ

อย่างเช่นการแข่งขันทางการค้า หรือชนะโอกาสอย่างเช่น การได้เลื่อนตำแหน่งก่อนคนอื่น เหล่านี้มักจะทำให้ผู้แพ้แวงแวง ซึ่งเป็นชัยชนะที่เข้าลักษณะเป็นมาร ตามสุภาษิตที่ยกมาข้างต้นแต่จะ**ชนะใจเขาด้วย** ดังนัยพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระราชทานแก่ลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ ว่า

**“.....ถ้าเป็นคนที่น่ารักแล้ว เข้าใจว่า  
อันตราย ทั้งหลายก็จะไม่มี.....”**

พระบรมราโชวาทที่อัญเชิญมานี้ ให้แนวความคิดแก่เราว่า ถ้าเราเอาชนะคนอื่นโดยให้เขารักให้เขาศรัทธา กล่าวคือ**ชนะใจเขาด้วย** ไม่ใช่เพียงแต่ชนะเกมส์ หรือชนะกาย หรือชนะกิจ หรือชนะโอกาส แต่**ชนะใจเขาด้วย** อย่างนี้ คงจะ**ไม่มีการจ้องแวง** ชัยชนะในลักษณะ**ชนะใจ**นี้ จึงเป็นชัยชนะอีกทางหนึ่งที่จะ**ไม่เป็นมาร**

ชัยชนะอีกทางหนึ่งที่จะไม่มีการจองเวรและ  
ไม่เป็นมาร คือชัยชนะที่**ปรองดองกัน** ดังนั้น  
พระบรมราชาโหวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ซึ่งพระราชทานแก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร หุ-  
กระพงจำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ว่า  
“...ถ้าเราจะเอาแต่ชนะ มันก็ต้องมีแพ้ แต่  
ถ้าเราปรองดองกัน มีแต่ชนะ ไม่มีแพ้...”

จากพระบรมราชาโหวาทที่อันเชิญมานี้ ทำให้เห็นว่า **การปรองดองกัน** เป็นทางชนะโดยไม่มีแพ้ จึงเป็นชัยชนะที่ไม่มีการจองเวร นี่เป็นชัยชนะอีกทางหนึ่งที่ไม่เป็นมาร

สรุปแล้ว เราได้พบทางมีชัยที่ไม่เป็นมารแล้ว ๓ ทาง คือ

๑. ชนะใจตนเอง
๒. ชนะใจผู้อื่น
๓. ชนะโดยปรองดองกัน

**การชนะใจตนเองนั้น** เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นยอดของชัยชนะ เพราะจะเป็นทางนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบการต่าง ๆ และประสบความสุขความสำเร็จในชีวิต

โดยปกติทั่วไปแล้วคนเรามักจะตามใจตัวไปในทางที่จะให้ไ้ได้มา ซึ่งสิ่งที่ปรารถนาให้ไ้ได้ตั้งใจด้วยความลำเอียงเข้าข้างตัวเอง เพราะความโลภ โกรธ หรือหลง จนสร้างปัญหานานาประการเป็นที่ยุ่งเหยิงให้ต้องแก้กันไม่รู้จักจบสิ้น ดังนั้นพระบรมราชาโหวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่ง

พระราชทานแก่สมาชิกสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเปิดการประชุมใหญ่ประจำปี ๒๕๒๒ ว่า

“...**ตัวการที่ทำให้กับปัญหาไม่ออก และทำให้ปัญหายังยุ่งเหยิงหนักเข้าขึ้น คือใจหรือความคิดเห็นที่ไม่เป็นกลาง ซึ่งเรียกว่าอคติ หรือความลำเอียง คนเราเมื่อมีความลำเอียงแล้วก็มองไม่เห็นความจริง ถึงจะเห็นก็ไม่ยอมรับ และเมื่อไม่เห็นหรือไม่รับความเป็นจริง ก็ทำให้มองไม่เห็นต้นเหตุแห่งปัญหา และแก้ไขปัญหาไม่ออก...**”

การตามใจตัวเพื่อให้ได้อะไรดังใจด้วยความลำเอียงเข้าข้างตัวเอง เป็นทางที่จะสร้างปัญหาตั้งพระบรมราชาโหวาทดังกล่าว ถ้าเราชนะใจตนเองได้ไม่ตามใจตัวจนเกินไป ไม่อยากได้ในสิ่งที่ไม่ชอบไม่ควร ไม่เอาชนะในทางที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยเหตุผล จะทำให้ลดปัญหาต่าง ๆ ลง ชีวิตจะมีความสุขขึ้นอีกมาก

การตามใจตัวไปในทางที่จะให้ไ้ได้รับความสะดวก ความสบาย และความสนุกก็เป็นพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่ง ที่จะนำไปสู่ทางตรงกันข้ามกับ**ชัยชนะหรือความสำเร็จ** ตัวอย่างเช่น เราจะเล่นกีฬาให้ชนะ ถ้ามีัวจะเอาแต่สะดวก สบาย และสนุกอยู่โดยไม่มุ่งมั่นฝึกซ้อม ไม่สร้างคุณสมบัติของร่างกาย ก็มีแต่จะห่างไกลต่อชัยชนะ ในการศึกษาวิชาถ้ามีัวแต่สนุกสะดวกสบายอยู่ ไม่มุ่งมั่นศึกษาก็ยากที่จะสำเร็จสมประสงค์ ในการประกอบอาชีพ หรือประกอบการใด ๆ รวมทั้งการรับ

ราชการก็เช่นกัน เราต้องมุ่งมั่นหมั่นเพียรประกอบ การโดยสละความสะดวกสบาย และสนุกเสียบ้างจึง จะสำเร็จบรรลุป้าหมาย ดังนั้นพระบรมราชาโหวท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน แก่บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒ ว่า

“...คนที่มีความสุจริต และมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์ ได้สำเร็จ...”

การที่จะให้มีความมุ่งมั่นในการ ประกอบกิจการ ทั้งปวงนั้น จำเป็นต้องบังคับควบคุมจิตใจไม่ให้เอาแต่สะดวก สบาย และสนุก จนเกินควร ถ้าสามารถบังคับควบคุมจิตใจตนเอง เอาชนะตนเองได้ ก็จะเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ ซึ่งจะส่งผลให้ ประสบความสำเร็จในชีวิต และการประกอบกิจการ ทั้งปวง ดังนั้นพระบรมราชาโหวท ซึ่งพระราชทาน แก่คณะจิตแพทย์ และนักวิชาการสุขภาพจิต ซึ่ง เข้าเฝ้าเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ว่า

“...คนที่กำลังจิตหรือกำลังใจ เป็นคนที่ สามารถควบคุมจิตใจของตัว เขาจะเห็นสว่างว่า อะไรดีอะไรไม่ดี และในที่สุดจะประสบความสำเร็จทุกอย่าง...”

จากพระบรมราชาโหวทที่อัญเชิญมานี้ ทำให้เห็นว่าการชนะใจตนเองเป็นทางมีชัย ในชีวิต เป็นทางสำคัญอย่างยิ่งสำหรับข้าราชการที่จะพึงยึดถือปฏิบัติ เพราะว่าข้าราชการ เป็นผู้ที่ต้องรักษา

วินัยอย่างเคร่งครัดเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน และอีกประการหนึ่งตำแหน่งหน้าที่ราชการหลายตำแหน่งก็ล่อแหลมต่อการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการหาประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ หากไม่สามารถควบคุมจิตใจให้มีสติยับยั้ง หยุดคิดพิจารณาให้เห็นสว่างว่าอะไรควร อะไรไม่ควรแล้ว อาจเผลอไผลกระทำการอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่จนต้องออกจากราชการเสียชื่อเสียง เสียอนาคตไปก็ได้ แต่ถ้าเราสามารถควบคุมจิตใจตนเองได้ มีสติรู้สึกตัว พิจารณาว่าอะไรควรอะไรไม่ควร รู้จักยอมอดทนอดทนอดทนไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ควร ไม่ลำเอียงเข้าข้างตนเอง เอาชนะใจตนเองให้ได้ อย่างนี้ จะเป็นทางมีชัยของข้าราชการโดยไม่เป็น มารผลาญตัวเอง ดังนั้นพระบรมราชาโหวทพระราชทานแก่นายตำรวจที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดเข้ารับพระราชทานกระบี่เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๔ ว่า

“...อุปสรรคสำคัญที่คอยขัดขวางการปฏิบัติงานและทำลายความเป็นตำรวจของท่านได้แก่ สิ่งล่อใจ ได้แก่คำหวานล่อมพร้อมทั้งคำสบประมาทเย้ยหยัน ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงจิตใจ อันใสสะอาดให้เป็นมลทิน และชักนำไปให้ค่อย ๆ ถลาลงไปในความชั่ว หันเข้าประพฤติทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นความผิดและเป็นภัยต่อประชาชน และประเทศชาติอย่างร้ายแรง เพราะฉะนั้น ท่านจะต้องสำรวมระวังตัวต้องทำให้เข้มแข็งเด็ดขาด ต่อสู้กับสิ่งเหล่านั้น เพื่อรักษาความบริสุทธิ์ของ

ตำรวจไว้ ถ้าทุกคนต่อสู้เอาชนะได้ ก็จะประสบความสำเร็จในการทำงาน....”

สำหรับการเอาชนะใจผู้อื่นนั้น อาจทำได้โดยทำให้เขารัก ให้เขาศรัทธา ความรักและศรัทธาอาจเกิดจากการรัก และศรัทธาในอะไรบางอย่างหรือหลาย ๆ อย่างในตัวเราก็ได้ เช่น

**รักและศรัทธาในทรัพย์สินสมบัติ** ได้แก่ รักและศรัทธาในทรัพย์สินเงินทองที่จะช่วยเหลือเจือจุนแก่เขาได้

**รักและศรัทธาในรูปสมบัติ** ซึ่งได้แก่ รักและศรัทธาในรูปร่างหน้าตาบุคลิกลักษณะ กิริยา วาจา อันเป็นที่ประทับใจ

**รักและศรัทธาในคุณสมบัติ** ซึ่งได้แก่ รักและศรัทธาในภูมิธรรม คุณธรรม วุฒิธรรม หรือ ฤทธิธรรม

การรักและศรัทธาในภูมิธรรมนั้น คือ รักและศรัทธาในชาติกำเนิดพื้นเพเทือกเถาเหล่ากอ

การรักและศรัทธาในคุณธรรม คือ รักและศรัทธาในอุปนิสัยใจคอ การประพฤติดีประพฤติชอบ และน้ำใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้แก่การมีความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ เห็นใจและเอาใจต่อเขา

การรักและศรัทธาในวุฒิธรรม คือ รักและศรัทธาในความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัว

การรักและศรัทธาในฤทธิธรรม คือ รักและศรัทธาในความสามารถ หรือความเก่งกาจในเชิงปฏิบัติ

ถ้าเรามีทรัพย์สินสมบัติช่วยเหลือเจือจุนให้เขารักเราได้ หรือมีรูปสมบัติเป็นที่ประทับใจเขาจนให้เขารักเราได้ หรือมีคุณสมบัติในทางภูมิธรรม คุณธรรม วุฒิธรรม หรือฤทธิธรรม อย่างไม่อย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่าง ประกอบกันจนทำให้เขารักและศรัทธาเราได้ เราก็จะ **ชนะใจเขา** โดยไม่ทำให้เขาจองเวร และจะไม่เป็นมารผลาญผู้ใด อย่างไรก็ตามก็ความศรัทธาในทรัพย์สินสมบัติและรูปสมบัตินั้นอาจเสื่อมคลายได้ เพราะทรัพย์สินสมบัติและรูปสมบัติเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยงแท้ ไม่จีรังยั่งยืน อาจก่อเวรภายหลังได้ ส่วนคุณสมบัตินั้น เป็นสิ่งที่อาจทำให้เพิ่มพูนขึ้นได้และยั่งยืนตลอดไปได้ การศรัทธาในคุณสมบัติจึงเป็นศรัทธาที่เที่ยงแท้และทำให้ชนะใจจนตลอดการได้โดยไม่มีการก่อเวร

สำหรับข้าราชการนั้น **การเอาชนะใจผู้อื่น** เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการรับราชการ เพราะว่าการรับราชการนั้น เหมือนกับ **“การแสดง”** ที่มีแต่คนคอยกำกับ คอยติ คอยชม คอยเชียร์ ในการแสดงต่างๆ จะเป็นคนตรี ละคร ภาพยนตร์ หรืออะไรก็ตาม ถ้าแสดงไม่ประทับใจคนดู จะถูกผู้กำกับตำหนิ คนดูตำหนิ คนเชียร์ตำหนิ คนดู คนเชียร์นั้น จะตำหนิ ไม่ใช่เฉพาะผู้แสดง แต่จะตำหนิถึงผู้กำกับการแสดงด้วย การรับราชการก็เป็นทำนองเดียวกัน ข้าราชการทุกคน เป็นเหมือนผู้แสดง ผู้บังคับบัญชาเป็นเหมือนผู้กำกับการแสดง ประ-

ชาชนเป็นผู้รับบริการ เป็นเหมือนผู้ดูการแสดง  
สื่อมวลชน เป็นเหมือนผู้เชียร์การแสดง ถ้าข้า-  
ราชการ ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าสนใจ  
ประทับใจแก่ประชาชน ประชาชนก็จะชมจะรัก  
จะศรัทธาข้าราชการจะ**ชนะใจ**ประชาชน ผู้บังคับ  
บัญชาตั้งแต่ หัวหน้างาน ไปจนกระทั่งอธิบดี  
ปลัดกระทรวง รัฐมนตรี และรัฐบาลซึ่งเป็น  
ผู้กำกับการแสดงก็จะพลอยมีชื่อเสียง ได้รับความ  
รัก ได้รับความศรัทธาจากประชาชน และชนะใจ  
ประชาชน

ในขณะเดียวกัน ผู้แสดงจะแสดงได้ดีก็  
ต่อเมื่อมีผู้กำกับการแสดงที่ดีที่สามารถฝึกและกำกับ  
การแสดงให้ดี สามารถชักจูงให้ผู้แสดงตั้งใจ และ  
ร่วมใจกันทำตามที่ต้องการได้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำ  
ให้เกิดความตั้งใจและร่วมใจดังกล่าวก็คือ **ความ  
ศรัทธา** ในตัวผู้กำกับการแสดง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง  
ศรัทธาในคุณสมบัติของผู้นั้น

ในการปฏิบัติราชการก็เช่นเดียวกัน การ  
ปฏิบัติราชการของข้าราชการจะดี หรือไม่ดีเพียงใด  
ผู้บังคับบัญชามีส่วนสำคัญที่จะบันดาลให้เป็นไปได้  
ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาสามารถ  
บันดาลให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตั้งใจและร่วมใจกัน  
ปฏิบัติราชการให้ดีนั้น ก็คือ **การนำ** ซึ่งจะนำได้  
ดีก็ต่อเมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา**ศรัทธา**ในตัวผู้บังคับ  
บัญชา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศรัทธาใน**คุณสมบัติ**  
ซึ่งจะทำให้**ชนะใจ**ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ในทาง

กลับกันผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่จะประสบความสำเร็จ  
ในชีวิตราชการก็ต้องเอา **ชนะใจ** ผู้บังคับบัญชาให้  
ได้ ด้วยการให้ผู้บังคับบัญชารักและ**ศรัทธา**ใน  
คุณสมบัติของตนเช่นกัน

สรุปแล้ว การเอา**ชนะใจ**ผู้อื่น โดยให้  
เขารัก เขาศรัทธาในคุณสมบัติของเรา นั้น เป็น  
ทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในกิจการทั้งปวง เป็น  
ทาง**มัธย** ที่ไม่มีการจองเวร และไม่เป็นการ  
ผลาญผู้ใด

**มัธย**นั้นที่ไม่มีมีการจองเวร ไม่เป็นการ  
อีกทางหนึ่งคือชัยชนะโดย **ปรองดองกัน** นั้น เป็น  
ทางออกที่ดีที่สุดในกรณีที่จะต้องมี **"ก่อน"** มี  
**"หลัง"** โดยไม่อาจทำให้พร้อมๆ กัน หรือเสมอ  
เหมือนกันได้ เช่น กรณีการเลื่อนเงินเดือน ๒  
ชั้น ซึ่งมีโควตาจำกัด ถ้ามีโควตาให้เลื่อนได้ ๑  
คน บังเอิญมีคนดีเกินเท่ากัน ๒ คน ไม่มีทางที่  
จะเลื่อนให้ ๒ คน ก็ต้องปรองดองกัน **บั้น**  
เอาไปก่อน โอกาสหน้าจึงให้อีกคนหนึ่ง ก็จะไป  
ถึงจุดมุ่งหมายด้วยกัน คือต่างคนต่างได้ ๒ ชั้น ช้า  
เร็วกว่ากันหน่อยก็ปรองดองกัน ดีกว่าที่จะทะเลาะ  
กัน โกรธกันให้เสียทั้งงานเสียทั้งเพื่อน เลยกลาย  
เป็นคนไม่ดี อาจไม่ได้ ๒ ชั้น กันทั้ง ๒ คน จน  
ต้องให้คนอื่นไป เข้าทำนอง ตานา ตาอิน แย่ง  
ปลากันจนถูกตาหยูแบ่งเอาส่วนดีไป ก็อาจเป็น  
ได้ ถ้าปรองดองกันได้ก็จะเกิดความสงบเรียบร้อย  
กิจการก็จะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้เสียสละ

ในโอกาสแรก จะชนะใจเพื่อน ชนะใจผู้บังคับบัญชาและอาจได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่าในโอกาสต่อไปก็ได้ แต่ถ้าย่างกันอาจพังไปด้วยกันทั้งคู่ พลอยให้งานเสียไปด้วย ดังนั้น พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ประธาน – สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์นิคมทั่วประเทศซึ่งเข้าเฝ้าเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ว่า

“...ทะเลาะเบาะแว้งกันก็ไม่มีประโยชน์ หรือขากขาซ้ายจะก้าวพร้อมกัน เพราะว่าบอกว่ามีสิทธิเท่ากัน ขาซ้ายก็บอกว่าเขาจะก้าวก่อน ขาขวาก็บอกว่าจะก้าวก่อน ถ้าเราตามใจร่างกาย ทดลองดู เราก็กันกระแทก ไม่มีทางที่จะเดินไปไหน ฉะนั้นก็ต้องตัดสินใจว่า เราจะก้าวขาซ้ายออกไปก่อน หรือขาขวาก้าวออกไปก่อน ถ้ามาพิจารณาอย่างนี้ ก็เหมือนกัน สมาชิกสหกรณ์จะต้องตกลงกันว่าใครจะทำอะไร ไม่ต้องทะเลาะกัน แล้วแต่ละคนก็จะได้สิ่งที่ดี คือความสำเร็จ อย่างเราเดินไปที่ไหน หมายความว่า ขาทั้งซ้าย ขวาก็อยากจะไปที่ไหนที่เดียวกันให้สำเร็จประโยชน์ สำเร็จกิจการของการเดินไปถึงจุดหมาย ขาซ้ายขาขวา เขาก็ปรองดองกัน สลับกันเดิน สลับกันก้าว แล้วก็ไปถึงจุดหมายพร้อมกัน...”

การปรองดองกัน จึงเป็นทางมีชัยทางหนึ่งที่จะไม่มีการจองเวร และไม่เป็นการผลาญผู้ใด

จากแง่คิดต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น พอจะเป็นแนวทางที่เราข้าราชการทั้งหลาย จะได้นำมาคิดพิจารณาและตอบคำถามซึ่งมักจะถามตัวเองอยู่บ่อยๆ ว่า

“ทำไมเราทำดีที่สุดแล้ว ก็ยังมีเสื่อมลงจนโงมที่อยู่?”

“ทำไมเราทำดีแล้วจึงไม่ได้เงินเดือนขึ้นทุกปี?”

“ทำไมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจึงเข้าขามเย็นขาม ไม่ทำงานทุ่มเทให้เรา?”

“ทำไม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจึงมักขอโอนขอย้าย ไปอยู่หน่วยอื่น?”

“ทำอย่างไร เราจึงจะเจริญก้าวหน้าในราชการ?”

“ทำอย่างไร เราจึงจะรับราชการอยู่ได้อย่างสบายใจ ปราศจากศัตรูผู้จองเวร?”

คำถามทั้งหมดนี้ จะมีคำตอบเดียวกันคือ ถ้า

– ชนะใจตนเอง

– ชนะใจผู้อื่น

– ปรองดองกัน

ปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายจนหายไป จะประสบความสุข ความสำเร็จใน การงาน และการดำเนินชีวิตโดยปราศจากศัตรูผู้จองเวร เพราะเป็น

ทางมีชัยที่ไม่เป็นมาร





กำหนดการงานวันข้าราชการพลเรือน ปี ๒๕๒๕

ระหว่าง ๑-๒ เมษายน ๒๕๒๕

วัน	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
๑ เมษายน ๒๕๒๕	๗.๐๐ ๘.๐๐	ทำบุญตักบาตร พิธีเปิดงานวันข้าราชการพลเรือน	โรงละครแห่งชาติ โรงละครแห่งชาติ
	๑๔.๐๐	โดย ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี พลตรีประมาณ อติเรกสาร พิธีมอบเกียรติบัตรแก่ข้าราชการตัวอย่าง	ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล
	๑๐.๐๐-๑๒.๐๐	โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ <b>อภิปราย</b> เรื่อง "เย็นศิระเพราะพระ บริบาล" โดย	
	๑๔.๐๐-๑๖.๐๐	ทองหล่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา ชัยอนันต์ สมุทวณิช วสิษฐ เศษกุญชร และ ภรณ์ กীরติบุตร เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย	
	๑๗.๐๐	<b>อภิปราย</b> เรื่อง "ข้าราชการช่วยชาติ ให้อยู่รอดได้อย่างไร" โดย ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ เสรี วงษ์มณฑา สายสิทธิ์ พรแก้ว สมชาย กรสวนสมบัติ และ นิพนธ์ ศศิธร เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย	โรงละครแห่งชาติ
		พิธีปิดการแข่งขันฟุตบอลข้าราชการ- พลเรือน ครั้งที่ ๒ ซึ่งชนะเลิศด้วยรางวัล ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นประธาน	สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

วัน	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
	๒๐.๐๐	พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน	สถานีวิทยุ และ โทรทัศน์ (รายละเอียดโปรดติดตามทางสื่อมวลชน)
	๒๐.๑๐	พระโอวาทของสมเด็จพระสังฆราช	
	๒๐.๑๕	คำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์	
๒ เมษายน ๒๕๒๕	๑๐.๐๐-๑๒.๐๐	<b>ปาฐกถา</b> เกี่ยวกับเรื่องการเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช	โรงละครแห่งชาติ
	๑๔.๐๐-๑๖.๐๐	<b>อภิปราย</b> เรื่อง "รัตนโกสินทร์ไม่สิ้นข้าราชการดี" โดย เสริมศรี เอกชัย สลักษณ์ ศิวรักษ์ ประเวศ วะสี ประสิทธิ์ อุไรรัตน์ และ คุณหญิงอัมพร มีสุข เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย	โรงละครแห่งชาติ
๑-๒ เมษายน ๒๕๒๕	๙.๐๐-๑๗.๐๐	<b>นิทรรศการ</b> เกี่ยวกับเรื่อง - การบริหารราชการของพระมหากษัตริย์ในพระมหากักรัชมราชวงศ์ - วิวัฒนาการของระบบราชการฝ่ายพลเรือนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ - ข้าราชการดีเด่นในรอบ ๒๐๐ ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์	โรงละครแห่งชาติ

วัน	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
	๙.๐๐-๑๒.๐๐ ๙.๐๐-๑๗.๐๐	- การเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน มีการจำหน่ายสินค้าราคาถูก ขอเชิญร่วมบริจาคทรัพย์สินของ เพื่อ ช่วยข้าราชการพลเรือนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ อยู่ชายแดน	โรงละคอนแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.
๑ เมษายน ๒๕๒๕	๙.๐๐-๑๒.๐๐	ขอเชิญร่วมบริจาคโลหิต	สำนักงาน ก.พ.

หนึ่งในวันที่ ๒๔ มีนาคม มีรายการปาฐกถาธรรม ซึ่งจัดพิเศษสำหรับวันข้าราชการพลเรือนดังนี้

เวลา ๘.๐๐-๘.๓๐ น. ปาฐกถาธรรม โดยพระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ) ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เวลา ๘.๐๐-๘.๐๐ น. ปาฐกถาธรรม โดยพระราชนันทมุนี (ปัญญานันทภิกขุ) ทางสถานีโทรทัศน์ไทย ที วี สี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท.

**วารสารข้าราชการ** วารสารรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. เพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้ในด้านการบริหารงานบุคคล และแนวความคิดในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งการเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

**วารสารข้าราชการ** ทุกฉบับจะพรังพร้อมไปด้วยบทความทั้งทางวิชาการ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารราชการ กฎ ระเบียบต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติราชการพร้อมทั้งบทวิเคราะห์และคอลัมน์ที่เป็นประโยชน์มากมาย ซึ่งทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการควรรู้เพื่อสิทธิประโยชน์การเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง และประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ

## โอกาสพิเศษ

---

**วารสารข้าราชการ** ตั้งแต่ฉบับเดือนมกราคม ๒๕๒๕ เป็นต้นไป จำใจต้องขึ้นราคาจำหน่ายปลีกจากฉบับละ ๘ บาท เป็นฉบับละ ๑๐ บาท เพื่อต่อสู้กับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคต แต่เพื่อสนองความมีอุปการะคุณของสมาชิกปัจจุบันและสมาชิกที่ประสงค์จะสมัครใหม่ เรายังคงยืนยันให้การบริการสมาชิกในอัตราเท่าเดิมไปก่อนตราบเท่าที่สามารถจะทำได้ คือ

- อัตราค่าบำรุง ๑ ปี รวมค่าส่ง เป็นเงิน ๘๐ บาท (ประหยัดได้ ๔๐ บาท)
- อัตราค่าบำรุง ๒ ปี รวมค่าส่ง เป็นเงิน ๑๖๐ บาท (ประหยัดได้ ๘๐ บาท)
- อัตราค่าบำรุง ๓ ปี รวมค่าส่ง เป็นเงิน ๒๔๐ บาท (ประหยัดได้ ๑๒๐ บาท)

ผู้สนใจกรอกใบสมัครเป็นสมาชิกได้ในแบบฟอร์มด้านหลัง หรือประสงค์ทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓ โทร.

๒๘๑-๔๔๕๔ และ ๒๘๑-๓๓๓๓ กย ๓๘